

Pallati i Brigadave

Plani i Menaxhimit

Pallati i Brigadave

Plani i Menaxhimit

Përgatitur për

Ministrinë e Kulturës

Dhjetor 2021

Nga grupi i organizuar nga Universiteti Politeknik i Tiranës:

Pirro Thomo – arkitekt, restaurator

Armand Vokshi – arkitekt, urbanist

Loreta Çapeli- arkitekt

Igli Kondi – inxh. Konstruktiv

Orjon Zavalani - inxh. Elektrik

Ramadan Alushaj – inxh. Mekanik

Genti Guxho - inxh tekstili

Edlira Çausi - piktor resturatore

Dylber Neziri – skulptor

Lirika Kupe - biologe

Tabela e përmbajtjes

Contents

Pallati i Brigadave	1
1.0 PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE.....	4
Pallati, Vlera arkitektonike e artistike	6
Parku, Vlera Pejzazhistike dhe artistike	6
Turizmi dhe infrastruktura	6
Zhvillimi i komunitetit	6
Drejtimi dhe Menaxhimi.....	7
2.0 HYRJE.....	7
Kuadri ligjor	8
2.3 Qasja dhe çështjet kyçe	10
2.4 Struktura menaxhuese.....	11
2.5 Konsultimi	11
2.6 Praktika më e mirë	12
3.0 KOMPLEKSI I PALLATIT TË BRIGADAVE	16
3.1 Vlera e Jashtëzakonshme kulturore dhe pejzazhistike.....	18
3.2 Peizazhi	19
4.0 PALLATI, VLERA ARKITEKTONIKE DHE ARTISTIKE	28
4.1 Rëndësia e ruajtjes dhe restaurimit të pasurisë arkitektonike	28
4.2 Metodologji e kontrollit, verifikimit dhe përshtatjes strukturore.....	31
4.3 Metodologji e menaxhimit të pasurisë artistike të pallatit.	33
4.4 Metodologji e ndërhyrjes dhe trajtimit të sistemit Elektrik	34
4.5 Metodologjia e ndërhyrjes në sisteme inxhinjerike mekanike dhe hidraulike	35
4.6 Metodologji e ndërhyrjeve në park	38
5.0 PARKU, VLERA PEJZAZHISTIKE DHE ARTISTIKE	40
6.0 TURIZMI dhe INFRASTRUKTURA	57
Numri i vizitorëve	57
7.0 ZHVILLIMI I KOMUNITETIT	60
7.0 ZHVILLIMI I KOMUNITETIT	61
8.0 DREJTIMI dhe MENAXHIMI	64
8.1 Rregullimet aktuale të qeverisjes	64
8.2 Decentralizimi	65
8.3 Llojet e decentralizimit	66
8.4 Përfitimet e përgjithshme nga decentralizimi	67

8.5	Fondacioni i Ri	67
8.6	Fluksi i fondeve dhe përgjegjësia për sitin.....	68
9.0	VIZIONI	105
9.1	Synimet dhe objektivat	105
9.2	Pallati, vlera arkitektonike dhe artistike	105
9.3	Parku, vlera pejzazhistike dhe artistike.....	106
9.4	Drejtimi dhe menaxhimi	106
9.5	Turizmi dhe Infrastruktura	107
9.6	Zhvillimi i Komunitetit	107
10.0	PLANI I VEPRIMIT	109
11.	ZBATIMI dhe MONITORIMI	119
11.0	ZBATIMI dhe MONITORIMI	120
11.1	Zbatimi.....	120
11.2	Monitorimi	121
12.	SHTOJCAT	126

1.0 PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Pallati i Brigadave dhe parku i tij, të cilët ndodhen 3.8 kilometra nga sheshi Skënderbej, në jug të Tiranës, zënë një sipërfaqe të përgjithshme prej 9,424 hektarësh, ku në sipërfaqen e madhe të parkut, përveç ndërtesës së Pallatit të Brigadave, ndodhet një sistem interesant kopshtesh gjeometrike, apo dhe kopshte të trajtuara në forma natyrore, liqene, fusha sportive, sera, shatërvanë, vepra arti, ndërtesa ndihmëse dhe një kapelë. Sistemi i ndërthurur i parkut është kuruar në dekada me një sasi të larmishme pemësh dhe bimësh. Por ajo që vlen të përmendet më shumë në këtë sipërfaqe të parkut është vetë ndërtesa kryesore e Pallatit të Brigadave, si Monument Kulture e Kategorisë së Parë.

Figura 1: Foto ajrore e shtrirjes së Parkut dhe e Pallatit të Brigadave.

Pallati i Brigadave, (ose Vila Mbretërore, ose Vila e Mëkëmbësit) është një sit historik dhe arkitektonik me një moshë afro tetëdhjetë vjeçare, i përbërë nga një sistem të ndërthtur vlerash arkitekturore, por jo vetëm. Ajo që e veçon këtë ndërtesë, si dhe e të gjithë e tjerë të lidhur me të, është vlera e saj arkitektonike e Vilës, vlerat peizazhore të parkut, si dhe vlera e veprave të artit dhe artefakteve autentike, të shpërndara në pjesë të ndryshme të ambienteve brenda dhe jashtë vilës. Vlerat e tyre janë mjaft të veçanta edhe nga pikëpamja historike duke filluar nga momenti i prodhimit të tyre, fundi i viteve tridhjetë, por edhe në ditët e sotme, ku ky sistem ka marrë marrë një konotacion të fortë funksional, përse i përket anës së lartë ceremoniale shtetërore dhe publike. Megjithatë, edhe pse të ruajtura mirë në dekada, të gjitha këto pasuri janë të cenueshme dhe nëse ato keq menaxhohen, mund të vihet në rrezik integriteti i pasurisë në terma afatgjatë. Monitorimi dhe kontrolli i cenueshmërive përbëjnë komponentët thelbësorë në vetë qëllimin e këtij Plani Menaxhimi.

Problematikat për nga natyra janë si teknike, ashtu edhe administrative. Për konservimin, mirëmbajtjen e vazhdueshme dhe vetëfinancimin e monumentit duhet të zbatohen metodat dhe ku parimi kryesor i së cilave është moscenimi i identitetit të vendit, si pasojë i ndërhyrjeve të papërshtatshme apo të pakujdesshme. Ekspertiza teknike mbi këtë sistem vlerash, si dhe burimet akademike disponohen si në nivel kombëtar, ashtu edhe në atë ndërkombëtar.

Gjithashtu, si në nivel vendor edhe në atë kombëtar, disponohet ekspertizë e konsiderueshme dhe njohuri të konsoliduara lidhur vlerat e objekteve në Vilë dhe atë të gjelbërimit të parkut.

Aktualisht Pallati i Brigadave përdoret për organizime ceremoniale të eventeve të ndryshme me karakter shtetëror apo publik. Ndërkohe që me grupe të vogla herë pas here ka vizita në ndërtesën kryesore apo në park. Një pjesë e konsiderueshme e ambienteve të kompleksit është e paaksesueshme. Ndaj edhe duhet një sistem, i cili do të riorganizojnë infrastrukturën ekzistuese dhe do të ofrojnë strukturat e reja menaxhuese, që janë shumë të nevojshme.

Ligji i ri për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë Nr. 27/2018 parashikon mënyra të reja për menaxhimin e siteve kulturore, të cilat i lënë hapësirë Ministrisë së Kulturës dhe partnerëve të mundshëm strategjikë të themelojnë një fondacion, posaçërisht për menaxhimin e sitit kulturor në fjalë.

Ndërsa pasuria do të mbetet në pronësi të Qeverisë së Shqipërisë, Ministria e Kulturës, do të mundësojë zbatimin e programit të zhvillimit, i cili do të përmirësojë ndjeshëm mbrojtjen dhe promovimin e Kompleksit të Pallatit të Brigadave. Me strukturën e re të menaxhimit, do të kemi një rritje eksponenciale të stafit teknik, atij të shërbimeve si dhe administrativ, të cilët do të drejtojnë dhe monitorojnë të gjitha aktivitetit brenda këtij Kompleksi. **Propozohet ngritja e një Fondacioni, ku anëtarë të jenë edhe përfaqësues nga Fondacioni, Ministria e Kulturës, , si edhe me përfaqësues të Bashkisë së Tiranës dhe autoritete akademike.**

Komuniteti kryeqytetas mund të kenë shumë përfitime, si në aspektin kulturor, rekreativ, por edhe në atë social dhe ekonomik, falë ngritjes së kapaciteteve, trajnimit dhe mundësive të punësimit. Një monument i rëndësishëm Kulture do të shtohet listës së agjendës turistike, kulturore dhe rekreative të Tiranës. Një destinacion me vlera të rralla do të mund të aksesohet nga të gjithë.

Ndër iniciativa të tjera që duhen ndërmarrë është ngritja e një organi akademik (Grupi Kërkimor i Arkitekturës dhe Artit të viteve 1920-40) të dedikuar dhe të fokusuar në avancimin e njohurive dhe kërkimit për të gjitha aspektet e trashëgimisë natyrore dhe kulturore, që lidhen jo vetëm me Pallatin e Brigadave, por me të gjitha qytetet shqiptare në tërësi, të cilat kanë vlera të këtyre viteve.

Shkurtimisht, parimet udhëzuese mbi të cilat është mbështetur hartimi i Planit të Menaxhimit të Integruar janë si më poshtë:

Pallati, Vlera arkitektonike e artistike

- Rilevim, katalogim dhe vlerësim i të gjitha elementëve arkitektonikë, të mobilimit dhe dizajnit të brendshëm, skulpturave, basorelieveve e artefakteve të tjerë artistikë.
- Ruajtja e identitetit dhe autenticitetit të arkitekturës, dizajnit, artit dhe teknologjive inxhinjerike të kohës, nëpërmjet aplikimit të duhur të praktikave më të mira, në mënyrë që vlerat e tij të qenësishme dhe shkencore, të ofrojnë një burim të qëndrueshëm për:
 - edukimin e brezave dhe atraksion për turizmin.
 - të vijojë të jetë një vend ekskluziv për ceremonitë publike shtetërore kombëtare dhe ndërkombëtare.
- Rritja e potencialit turistik, kulturor dhe edukativ të sitit, nëpërmjet:
 - një programi të vazhdueshëm konservimi të vlerave ekzistuese,
 - adaptimit të një serie funksionesh ekzistuese dhe të reja kulturore, rekreative dhe shërbimi të lidhura ngushtë me mundësitë që ofron siti pa e dëmtuar në asnjë moment atë.

Parku, Vlera Pejzazhistike dhe artistike

- Rilevim, katalogim dhe vlerësim i të gjitha elementëve të pejzazhit të Parkut, të mobilimit urban të tij, skulpturave dhe elementëve të tjerë arkitektonikë
- Hartimi dhe zbatimi i një programi të vazhdueshëm të monitorimit dhe mirëmbajtjes ekologjike të Parkut të Vilës, dhe vënia në dispozicion të publikut të gjerë.
- Evidentimi i disa itinerareve të lidhura me:
 - Artefaktet artistike,
 - elementët historikë si dhe kombinimet e parqeve gjeometrike
 - bio-diversitetin e Parkut.

Turizmi dhe infrastruktura

- Promovimi i formave të qëndrueshme të turizmit me bazë komunitare, që janë të ndjeshme ndaj mjedisit, të realizueshme në aspektin ekonomik dhe të drejta në aspektin social.
- Garantimi që të gjitha punimet ndërtimore dhe operacionet brenda Kompleksit të Pallatit të Brigadave në të ardhmen të marrin certifikimin e duhur për garantimin e ruajtjes së vlerave autentike të sitit.

Zhvillimi i komunitetit

- Nxitja e të kuptuarit, vlerësimit dhe kujdesit që duhet të tregojnë komunitetet vendase vlerat e veçanta arkitekturore, historike, artistike dhe ato të pejzazhit të Kompleksit të Pallatit të Brigadave.
- Transformimi i Kompleksit të Pallatit të Brigadave në një mjedis që nxit edukimin dhe të të nxënit për të gjitha moshat, dhe ofron përvoja reale për të të nxënit e thelluar mbi një shumëllojshmëri temash.
- Angazhimi i komuniteteve vendore dhe grupeve të interesit të Kompleksit të Pallatit të Brigadave në një strategji të unifikuar të zhvillimit të komunitetit dhe në planin përkatës të

veprimet.

- Konsolidimi i përfaqësimit dhe i përfshirjes efikase të bashkisë në proceset e menaxhimit dhe vendimmarrjes.
- Përmirësimi i efikasitetit të koordinimit të palëve të interesit dhe komunikimit me komunitetet lidhur me qëllimet, strategjitë dhe pritshmëritë reale të përdorimit të ambienteve të ndryshme të Kompleksit të Pallatit të Brigadave.

Drejtimi dhe Menaxhimi

- Krijimi i një sistemi efikas vetëfinancimi nëpërmjet krijimit të aktiviteteve dhe funksioneve të reja në pallat.
- Krijimi i funksioneve të reja në pallat, (vizita të organizuara në grupe, salle ekspozite, salle mbledhje, akomodim hotelerie ekskluzive, strukture didaktike në funksion të eksperiencave konservuese dhe restauruese) do të jenë burim të ardhurash për menaxhimin e pallatit dhe do të ndikojnë në rritjen e të ardhurave që do të sigurojnë konservimin dhe mirëmbajtjen e tij.
- Krijimi i një sistemi menaxhimi bashkëkohor nëpërmjet një aplikacioni software, në të cilin të përfshihen të gjithë elementet e nevojshëm, duke filluar nga shitja e biletave, kontrolli hyrje daljeve, informacioni për turistët dhe stafin, etj.
- Krijimi i një databaze, arkivë dokumentash, që të dokumentojë dhe menaxhojë pasurinë e vlerave arkitektonike, artistike, mjedisore etj të Pallatit dhe Parkut të tij. (Museum Integrated Information Management Systems)

2.0 HYRJE

Grupi i profesorëve të Universitetit Politeknik të Tiranës (UPT), u kontraktua nga Ministria e Kulturës, për të hartuar një Plan Menaxhimi (PM) për Kompleksit të Pallatit të Brigadave. Ky grup përman brenda vetes ekspertë të fushave të ndryshme të cilët njohin mirë vlerat historike të veçanta të kompleksit.

Në mënyrë më të detajuar, me objektivat e PM-së synohet sa më poshtë:

1. Paraqitja e propozimeve për udhëzime, politika dhe procedura të qarta për menaxhimin efikas dhe eficient të Kompleksit të Pallatit të Brigadave pranë organit të ri menaxhues të tij (Fondacioni)
2. Rekomandimi për përfaqësim në Bord, përkufizimi i qartë i kufizimeve të Kompleksit të Pallatit të Brigadave lidhur me financimin e tij bazë, përshkrimi i burimeve të të ardhurave dhe investimeve të pritshme kapitale
3. Hartimi i udhëzimeve dhe politikave, bazuar në praktikat më të mira për menaxhimin e vlerave kulturore dhe natyrore të sitit, si dhe mbrojtja e Kompleksit të Pallatit të Brigadave
4. Hartimi i propozimeve për mundësi të zhvillimit ekonomik brenda sitit, duke përfshirë aktivitete turistike dhe çlodhëse, që i përshtaten më së miri natyrës së sitit, Vlerës së tij të Jashtëzakonshme, pozicionit të tij në raport me qytetin e Tiranës
5. Propozimi për një strukturë menaxhimi që do të merret me operimin e sitit, dhe identifikimi i kërkesave për staf, kualifikimeve të tyre dhe përcaktimi i përshkrimeve të punës. Struktura e stafit të Parkut duhet të mundësojë përmbushjen e kërkesave operacionale kyçe.

Qëllimi i këtij Plani të Menaxhimit **nuk** është riinterpretimi i këtij informacioni për të shkruar një histori definitive për sitin, edhe nëse kjo do të ishte realisht e mundur. Në fakt, qëllimi i tij **është** shqyrtimi dhe

dhënia e rekomandimeve për aspektet të ndryshme, si drejtimi, menaxhimi dhe mbrojtja e Parkut Kombëtar dhe e Sitit të Kompleksit të Pallatit të Brigadave, i cili në këtë mënyrë identifikon dhe mbulon nevojat e peizazhit vendas dhe të banorëve të tij.

Kuadri ligjor

Të gjitha politikat dhe rekomandimet në përmbajtje të këtij plan menaxhimi janë në përputhje me parimet e shtetit të së drejtës në Republikën e Shqipërisë. Gjithashtu, legjislacioni i mëposhtëm përcakton kontekstin ligjor përkatës:

- Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim për periudhën 2015–2020 (SKZHI-II) (2015)
- Dokument i Politikave Strategjike për Mbrojtjen e Biodiversitetit në Shqipëri, Ministria e Mjedisit (2015)
- Strategjia Kombëtare e Transportit dhe Plani i Veprimit, për periudhën 2016–2020, Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (2016)
- Plani Kombëtar i Veprimit për Burimet e Energjisë së Rinovueshme për periudhën 2015–2020 (2016)
- Plani i Përgjithshëm Kombëtar –Shqipëri 2030, Ministria e Zhvillimit Urban, Agjencia Kombëtare e Planifikimit të Territorit (2016)
- Strategjia Kombëtare për Zhvillimin e Turizmit 2017-2022 (draft), Ministria e Turizmit dhe Mjedisit (2018)
- Politikat Strategjike për Mbrojtjen e Biodiversitetit në Shqipëri, Ministria e Mjedisit 2015
- Ligji Nr. 9385/2005 “Për pyjet dhe shërbimin pyjor”
- Ligji Nr. 9587/2006, “Për mbrojtjen e biodiversitetit” i ndryshuar me Ligjin Nr. 37/2013
- Ligji Nr. 10431/2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”
- Ligji Nr. 10448/2011 “Për lejet mjedisore”
- Vendimin e Këshillit të Ministrave, nr. 752, datë 11/11/2004, ku Pallati i Brigadave dhe parku i tij janë shpallur “Ansambël Historik” dhe “Zonë e Stimuluar”.
- Ligji Nr. 10463/2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”
- Ligji Nr. 10390/2011 “Për përdorimin e plehrave për bimët”
- Ligji Nr. 27/2018 Për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë
- VKM Nr. 593 (9 tetor 2018) "Për përbërjen, funksionet, detyrat dhe përgjegjësitë e komiteteve të menaxhimit të zonave të mbrojtura."
- VKM Nr. 57 (6 shkurt 2019) “Për kriteret dhe modalitetet për zonim interterritorial brenda zonave të mbrojtura mjedisore”
- VKM Nr. 302 (10 maj 2019) “Për kriteret e ushtrimit, miratimit dhe monitorimit të veprimtarive kërkimore-shkencore në zonat e mbrojtura mjedisore”
- Urdhër Nr. 148 (21 shkurt 2013), “Për miratimin e strukturës së standardizuar të Planit të Menaxhimit të Zonës së Mbrojtur”

Plani i Përgjithshëm Vendor: Tirana -2030

2.2 Ansambël Historik i mbrojtur që prej vitit 2004

Pallati i Brigadave dhe parku i tij janë shpallur “Ansambël Historik” dhe “Zonë e Stimuluar” me Vendimin e Këshillit të Ministrave, nr. 752, datë 11/11/2004

Figura: Përcaktimi aktual i zonës së Kompleksit të Pallatit të Brigadave

2.3 Qasja dhe çështjet kyçe

Ansambli Historik i Kompleksit të Pallatit të Brigadave është një vlerë e jashtëzakonshme në territorin e Qytetit të Tiranës, i pozicionuar shumë pranë qendrës, midis një peizazhi mjaft interesant si vazhdim i Parkut të Madh të Tiranës. Ky ansambël është momentalisht i paaksesueshëm nga publiku i gjerë, pra nga qytetarët dhe turistët e paautorizuar. Ajo që kërkohet është një hapje totale të të gjitha resurseve dhe burimeve ekzistuese në të, duke menduar edhe futjen e funksioneve të tjera të cilat e bëjnë atë të qëndrueshëm financiarisht. Për këtë kërkohet një plan menaxhimi i cili shikon 2 anët e medaljes, konservimin dhe mirëmbajtjen e sitit kulturor, duke minimizuar në të njëjtën kohë edhe cenueshmërinë e tij.

Duke parë edhe shembuj të ngjashëm, konstatohet se të gjithë këto komplekse zakonisht përballen me problematika kontradiktore lidhur me aksesin dhe konservimin, siç është rasti i Kompleksit të Pallatit të Brigadave. Ky kombinim në fakt është sa i thjeshtë, aq edhe i ndërlikuar: si të mbrojmë vlerat e kompleksit, jo vetëm nga degradimi që vjen vetë me kohën, por edhe nga vetë vizitorët apo përdoruesit e sitit.

Elementi kyç i të gjithë procesit, është ai i konservimit të asaj që ekziston, duke e mbajtur në gjendjen që është pjesën me vlera të patjetërsueshme të saj, duke ndjekur një qasje ndërhyrëse restauruese për monumentet dhe peizazhin e tij përreth. Kjo çështje kërkon studim të kujdesshëm dhe plane realiste, të zbatueshme dhe të qëndrueshme për të ardhmen.

Ndërkohë që disa pjesë të Kompleksit të Pallatit të Brigadave, nga konstatimet e bëra, duhet të ndërhyet me urgjencë me projekte restauruese, ku koha dhe mosha e pjesëve të ndryshme të tij, kanë bërë që të ketë probleme të lidhura me infiltrimin e ujrave apo me probleme të sistemeve të ndryshme inxhinjerike. Këto projekte tashmë duhet të reflektojnë ndërthurjen e pjesës së konservuar me inovacionet inxhinjerike të përshtatura për funksionet e vjetra dhe të reja në sit.

Një plan menaxhimi dedikuar këtij ansambli që nuk merr në konsideratë të gjithë faktorët mund të sjellë konflikte, që mund të pasohen me humbjen e vlerave kulturore dhe identitetit, dobësimin ekonomik dhe shkatërrimin e monumentit dhe mjedisit të tij përreth. Këto pasoja janë parë edhe gjetkë, dhe duhen shmangur në rastin e Kompleksit të Pallatit të Brigadave.

Qasja ndaj hartimit të Planit të Menaxhimit të këtij kompleksi është bazuar gjerësisht në mendimin se pasuri të këtij karakteri të trashëgimisë mund dhe duhet të jenë një faktor i rëndësishëm në mbështetjen e zhvillimit të turizmit, jetës publike dhe kulturore, duke u kthyer edhe në një mekanizëm financiar zhvillimi e punësimi.

Kjo kërkon që qasja të sigurojë mbrojtjen afatgjatë të sitit dhe pasurive të tij kulturore dhe natyrore edhe në një të ardhme dinamike, konkurruese dhe tërheqëse. Gjithashtu, kjo nënkupton se planet duhet të kenë ndikim të madh, të jenë novatore dhe të guximshme në qasjen e tyre.

Prandaj, fokusi i këtij plani qëndron mbi gjetjen e ekuilibrit ndërmjet nevojave të dukshme të sitit, lidhur me konservimin e tij, dhe nevojave e aspiratave afatgjata të njerëzve që do të kujdesen për të.

Duke ardhur në disa konkluzione të përgjithëshme që Plani i Menaxhimit i Kompleksit të Pallatit të Brigadave të funksionojë, nevojitet angazhimi i harmonizuar i të gjitha palëve: komuniteteve vendase, turistëve, drejtuesve të Ministrive dhe agjencive qeveritare, të cilat janë ngarkuar me përgjegjësinë për të punuar bashkërisht me mirëkuptimin drejt arritjes së qëllimit të përbashkët.

2.4 Struktura menaxhuese

Sot, në vende të ndryshme me site të këtij karakteri gjejmë shembuj të mirë të menaxhimit të kësaj tipologjie të trashëgimisë kulturore, si dhe mënyra se si të bëhen të aksesueshme për publikun.

Nga një qasje kryesisht e orientuar nga konservimi, duhet shtuar patjetër një qasjeje ku vlerat që lidhen me peizazhin, historinë kulturore, trashëgiminë e paprekshme dhe dizajnin dhe mobilimin e periudhës në të cilën është ndërtuar, luajnë rolin e tyre në çështjet mjedisore dhe kuadrot e planifikimit. Këto ndryshime kanë mundësuar krijimin e një grupi përfituesish dhe palësh interesi më të gjerë dhe më pak homogjen.

Nga ana tjetër, për herë të parë, kjo vepër hapet për publikun e gjerë dhe gjeneratat pasardhëse qytetare shqiptare dhe turistët e huaj do të njihen padyshim me këtë vepër të rëndësishme të arkitekturës dizajnit dhe peizazhi, por edhe me rolin e vet në aspektin historik të Shqipërisë së pas viteve tridhjetë.

Të gjitha planet e menaxhimit dhe ato të biznesit kanë nevojë për orientim dhe mbështetje, për financime dhe elemente të tjera, dhe mënyra e zotërimit dhe realizimit është mjeti kryesor për garantimin e zbatimit dhe vijimësisë së këtyre planeve në terma afatgjatë. Prandaj, integrimi është një aspekt kyç i propozimeve për Kompleksin e Pallatit të Brigadave.

Duke marrë parasysh sa më sipër, lind nevoja për një strukturë autonome drejtimi dhe menaxhimi, të mbështetur, për shembull, nga rojtarë të sitit, akademikë, ambientalistë dhe specialistë të komunitetit, të pajisur me burimet e duhura. Të gjithë këta persona janë në dispozicion dhe shumë prej të cilëve kanë dëshirë të angazhohen. Gjatë punës kërkimore, anëtarët e ekipit janë takuar me shumë prej tyre.

Edhe marrëveshjet e reja ndërmjet Fondacionit që propozohet dhe strukturave përkatëse shtetërore duhet të kenë qëllim bazë ruajtjen dhe përcimin e trashëgimisë sonë kombëtare për brezat e ardhshëm. Për ta siguruar një gjë të tillë, duhet ecur sipas legjislacionit të miratuar kombëtar përkatës.

2.5 Konsultimi

Për hartimin e Planit të Menaxhimit të Kompleksit të Pallatit të Brigadave, organizohen takime konsultuese me një sërë grupesh interesi dhe palësh të interesuara. Gjatë procesit të konsultimit me të gjitha këto palë interesi, vëmendje e veçantë i kushtohet përfshirjes së një sërë bashkëbiseduesish me formime dhe me interesa të ndryshme mbi Kompleksin e Pallatit të Brigadave, dhe të gatshëm për të diskutuar në mënyrë transparente dhe konstruktive mbi përvojat, opinionet dhe aspiratat e tyre.

Përgatitja e këtij Plani Menaxhimi u mundësua falë kontributeve të një numër personash. Rëndësi të veçantë pati diskutimi me departamentet qeveritare dhe ministritë si më poshtë:

- Stafi i Kompleksit të Pallatit të Brigadave
- Ministria e Kulturës
- Instituti i Monumenteve Kulturore
- Universiteti Politeknik i Tiranës

Diçkime konstruktive bëhen me këto palë interesi, për tema të lidhura me:

- Informimin e tyre mbi mundësitë dhe problematikat të Kompleksit të Pallatit të Brigadave, në terma afatmesme dhe afatgjata
- Zhvillimin e kuptueshmërisë mbi nevojat dhe interesat e tyre
- Identifikimin e roleve dhe përgjegjësi të duhura
- Vlerësimin e kërkesave për ngritjen e kapaciteteve
- Planifikimin e programeve të nevojshme të edukimit dhe trajnimit.

Lista e plotë e palëve të interesit dhe personave të konsultuar paraqitet në Shtojcat.

2.5.1 Menaxhimi i procesit të konsultimit me palët e interesit

Në vijim të një analize të thelluar të interesave të palëve të interesuara për projektin, u organizuan rregullisht takime individuale me përfaqësues të organeve të qeverisë qendrore, që janë përgjegjëse për Komplexin e Pallatit të Brigadave.

Do të vijojnë të organizohen takime edhe me përfaqësues të bashkisë së kryeqytetit, të përqendruar kryesisht te angazhimi në këtë proces të personave dhe vendimmarrësve në fushën e turizmit të qëndrueshëm, mjedisit dhe zhvillimit ekonomik. Vëmendje e veçantë do i kushtohet edhe angazhimit në dialog të përfaqësuesve vendore, që jetojnë përreth Komplexit të Pallatit të Brigadave, nëpërmjet takimeve të drejtpërdrejta me banorët. Një fashë e rëndësishme është përfshirja e botës akademike vendase dhe të huaj, sidomos studiues të periudhave pas viteve tridhjetë apo akademikë të spikatur në fushat, menaxhimit të trashëgimisë kulturore, ekologjisë dhe mjedisit, që do të kontribuojnë në identifikimin e problematikave prioritare dhe zgjidhjeve për t'u adresuar.

Qëllimi i këtij procesi është përfshirja e një gamë sa më të gjerë përfituesish të drejtpërdrejtë dhe atyre personave me ekspertizë të veçantë vendore (shoqëri turistike dhe udhërrëfyes turistikë, që kanë lidhje me burimet kulturore dhe natyrore, aktivistët e mjedisit dhe zejtarët vendas), për t'iu kërkuar këshilla mbi identifikimin e problematikave aktuale dhe zgjidhjeve të mundshme. Gjithashtu, ai synonte që të gjitha palët të zhvillonin të njëjtën kuptueshmëri dhe të dakordësonin mbi parimet e përgjithshme dhe mekanizmat e koordinimit, të propozuara për Planin e Menaxhimit të Komplexit të Pallatit të Brigadave.

2.6 Praktika më e mirë

'Praktika më e mirë', në përdorim të përgjithshëm, mund të përkufizohet duke njohur aftësinë e organizatës për të balancuar cilësitë dhe praktikatat e saj unike me të përbashkëtat me organizata të ngjashme. Rrjedhimisht, është e arsyeshme të merren në konsideratë shembuj të praktikës më të mirë nga vende të tjera ('standard') dhe sipërmarrjet dhe ndërhyrjet e suksesshme mund të frymëzojnë procesi tonë në fjalë. Në rastin e të Komplexit të Pallatit të Brigadave, ato mund të përfshijnë konservimin e restaurimin, menaxhimin e vizitorëve, drejtimin dhe menaxhimin mjedisor, interpretimin dhe angazhimin e komunitetit profesionist dhe të thjeshtë.

2.6.1 Modelet e ngjashme

Site të Trashëgimisë Botërore me vlera të integruara kulturore dhe natyrore

Kompleksi i Pallatit të Brigadave njihet për vlerat e tij kulturore të jashtëzakonshme dhe normalisht ekziston mundësia që çdo pjesë e tij si arkitektonike si peizazhore të vlerësohet maksimalisht. Kjo do ta vendoste këtë kompleks në të njëjtën kategori me site të njohura në rang botëror të tilla si:

- Palazzo Pitti, Firenze, Itali
- Palazzo Strozzi, Firenze, Itali
- Versaja, Paris, Francë
- Residenz München, Mynih, Gjermani

Drejtimi

Lidhur me aspektin e drejtimit, janë përdorur modele të Siteve të Trashëgimisë Botërore në pronësi të përbashkët (publike, private dhe jofitimprurëse) në kontekstin e krijimit dhe financimit të një organizate të re jofitimprurëse, që do të marrë përsipër menaxhimin dhe zhvillimin e sitit, ku shteti mban pronësinë e vlerave kulturore dhe natyrore në emër të popullit të tij.

Shembuj specifike përfshijnë:

- **Palazzo Pitti në Firence, Itali** e cila njihet për një sit i jashtëzakonshëm me rëndësi botërore ku janë pjesë një seri ndërtesash, parqesh të gjelbëruara dhe me një model të suksesshëm menaxhimi të të gjitha resurseve me funksione atraktive për qytetarët dhe turistët nga mbarë bota.
- **Palazzo Strozzi në Firence, Itali** edhe ky sit shquhet për një menaxhim dinamik të orjentuar sidomos mbi eventet kulturore dhe tematike, duke rivlerësuar të shkuarën. (E blerë nga shteti në vitin 1998, ajo iu dha me koncesion Bashkisë së Firences për ta përdorur sërish si vend për veprimtari kulturore dhe ekspozuese. Fondacioni Palazzo Strozzi lindi në vitin 2006 për ta menaxhuar atë)
- **Versajë** (një Monument Historik në pronësi të Shtetit Francez dhe i mbikëqyrur nga Ministria e Kulturës, me administrim dhe menaxhimin financiar të pavarur)
- **Residenz München, Mynih, Gjermani** ka ofruar modelet e praktikave më të mira të menaxhimit të siteve të këtij karakteri, duke e kthyer në një destinacion të madh të vizitorëve të ndryshëm. (Për shkak të origjinës së saj në oborr, Administrata e Pallatit Mbretëror Bavarez kujdeset për pallatet dhe rezidencat e listës civile që mbetën pasi ish-familja mbretërore nuk ishte më në pushtet. Përveç kësaj, megjithatë, ajo ka marrë gradualisht një sërë pronash të tjera, kështu që aktualisht përfaqësohet në secilin nga shtatë rajonet e Bavarisë me 45 pallate, kështjella dhe rezidenca, si dhe monumente të tjera dhe shtëpi artistësh, 32 kopshte historike dhe 21 liqene.)

Konservimi dhe restaurimi

Konservimi i Kompleksit të Pallatit të Brigadave ka për qëllim të nxjerrë në pah rëndësinë e trashëgimisë kulturore, duke ruajtur, sa më shumë të jetë e mundur, historinë e plotë të sitit, me të gjitha elementët përbërës. Parimet e konservimit që janë aplikuar në këtë kompleks, synojnë konservimin dhe konsolidimin e plotë ndërmarrë ndërhyrje konservuese, rikonstruktuese apo restauruese. Këto ndërhyrje do të kryhen:

- Ndalur degradimin e pjesëve me vlera kulturore
- Restauruar ato pjesë të dëmtuara në mënyrë mjaft të rafinuar, duke pasur parasysh mbajtjen e tyre në gjendjen ekzistuese
- Përshtatje të ambienteve pa vlera në funksione të reja në shërbim të Kompleksit të Pallatit të Brigadave
- Garantim i sigurisë e vizitorëve dhe veprave të artit.

Aspekt i rëndësishëm i planit të konservimit dhe restaurimit të Kompleksit të Pallatit të Brigadave është priorizimi i detyrave të mëposhtme:

- Plane dhe punime për evitimin e infiltrimeve të ujit, ku për shkak të mungesës së ndërhyrjeve në të gjatë viteve të fundit ka pasur dëmtime nga lagështira sidomos në katin e fundit,
- Plane dhe punime për sistemin elektrik dhe hidraulik të ndërtesës, nga të cilat mund të shkaktohen edhe problematika për sa i përket sigurisë së ndërtesës dhe vizitorëve, dhe
- hartimi i një kalendari mirëmbajtjeje të qëndrueshëm dhe me kosto të mirëpërcaktuara për të

gjitha elementet e sitit, duke përfshirë dhe ato që mund të lindin nga ndërhyrjet e konservimit, restaurimit dhe mirëmbajtjes.

Menaxhimi i vizitorëve dhe kapaciteti mbajtës

Menaxhimi i vizitorëve dhe i përdoruesve është aspekt thelbësor për qëndrueshmërinë e Kompleksit të Pallatit të Brigadave si një destinacion ndërkombëtar turizmi. Të gjitha Sitet e Trashëgimisë Botërore duhet të arrijnë të gjejnë një ekuilibër midis aksesit nga publiku dhe ruajtjes së burimeve arkitekturore, dizajnit dhe ato natyrore, që përbën një sfidë të madhe. Propozimet për menaxhimin e vizitorëve në Kompleksin e Pallatit të Brigadave përfshijnë:

- një qendër të hapur për vizitorët në brendësi të Kompleksit të Pallatit të Brigadave,
- itinerare të vilës dhe parkut me tabela informuese
- evente shtetërore kombëtare e ndërkombëtare
- evente akademike, publike dhe jopublike
- qendër kërkimore
- strukturë pritëse akomoduese për kliente e delegazione të niveleve të larta
- galeri arti e përhershme dhe e përkohshme
- shërbime rekreative dhe gastronomike

Këto propozime janë bazuar në ndërhyrjet infrastrukturore për vizitorët të ndërmarra nga Sitet më të vizituara të Trashëgimisë Botërore.

Zhvillimi i komunitetit, menaxhimi ekologjik, edukimi dhe trajnimi

Të parët që përfitojnë janë komunitetet që jetojnë pranë Siteve të tilla. Ata kanë një interes të ngushtë për sa i përket vlerave natyrore dhe kulturore, ndaj zhvillimi shoqëror dhe ekonomik duhet të mbështetet nga drejtuesit me pikësynim mirëqenien, edukimin, trajnimin dhe punësimin.

Përveç mundësisë së punësimit në ambientet dhe funksionet e ndryshme të Kompleksit të Pallatit të Brigadave, komuniteti përreth do të përfitojë edhe nga funksione shtesë që mund të shtrihen përreth tij. Sasia e vizitorëve që do të frekuentojë kompleksin do mund të gjejë një ofertë të larmishme shërbimesh e cila shoqëron shpesh këto lloj funksionesh.

Nga ana tjetër, ky komunitet është i pari që përfiton, falë afërsisë me kompleksin, nga eventet e ndryshme kulturore, edukative, akademike dhe rekreative. Kjo ndikon drejtpërdrejtë në rritjen e cilësisë së jetës së tyre.

Koncepti i praktikës më të mirë është përdorur gjerësisht në fushën e menaxhimit mjedisor të Parkut, dhe është me shumë rendësi për Kompleksin të Pallatit të Brigadave. Ky park funksionon në harmoni të plotë me Parkun e Madh të Tiranës, ku fizikisht nuk ekziston një ndarje midis tyre, duke kompletuar njëri tjetrin. Aty kërkohet një bashkëpunim me Bashkinë e Tiranës, e cila e menaxhon Parkun e madh, për një menaxhim sa më të mirë të pjesës me dru të lartë apo për menaxhimin e elementëve të tjerë të përbashët të parqeve. Të dy prej dekadash janë kthyer në mushkëritë e qytetit të Tiranës.

Në mbështetje të të gjitha këtyre përpjekjeve për krijimin e praktikës më të mirë, duhet të informohemi për iniciativa dhe metoda që kanë rezultuar të suksesshme në vende të tjera. Kjo nënkupton që Fondacioni i Ri edhe Autoriteti i propozuar i Kompleksit të Pallatit të Brigadave duhet të angazhohen në mënyrë aktive në programin e vazhdueshëm dhe konsistent të mbledhjes së të dhënave dhe informacionit, për të gjithë faktorët që lidhen me zonën Kompleksit të Pallatit të Brigadave dhe mbarë Parkun Kombëtar. Sigurisht, Grupi Kërkimor i Kompleksit të Pallatit të Brigadave mund të ndihmojë në këtë aspekt, por rolin udhëheqës e kanë organizatat e menaxhimit të përfshira.

3.0 PALLATI, VLERA ARKITEKTONIKE E ARTISTIKE

3.0 KOMPLEKSI I PALLATIT TE BRIGADAVE

3.0 KOMPLEKSI I PALLATIT TË BRIGADAVE

Pallati i Brigadave është një sit i jashtëzakonshëm i trashëgimisë kulturore në qytetin e Tiranës, frut i arkitekturës së mrekullueshme të viteve 1930-40, siç dëshmohet nga përcaktimet e tij në Vendimin e Këshillit të Ministrave, **nr. 752, datë 11/11/2004**, ku Pallati i Brigadave dhe parku i tij janë shpallur **“Ansambël Historik”** dhe **“Zonë e Stimuluar”**.

VENDIM

Nr. 752, date 11.11.2004

PER SHPALLJEN "ANSAMBEL HISTORIK" DHE "ZONE E STIMULUAR" TE PALLATIT TE BRIGADAVE DHE TE PARKUT TE TIJ

Ne mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, të pikës 1 të nenit 31 të ligjit nr.9048, datë 7.4.2003 "Për trashëgiminë kulturore" dhe të nenit 2 të ligjit nr.7665, datë 21.1.1993 "Për zhvillimin e zonave që kanë përparësi turizmin", të ndryshuar, me propozimin e Ministrit të Rregullimit të Territorit dhe të Turizmit dhe të Ministrit të Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Pallati i Brigadave dhe parku i tij të shpallen:

a) "Ansambël historik" dhe të vendosen nën mbrojtjen e shtetit;

b) "Zonë e stimuluar", me përparësi zhvillimin e turizmit.

2. Ministria e Rregullimit të Territorit dhe e Turizmit dhe Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, në bashkëpunim me institucionet e specializuara, të hartojnë dhe të propozojnë programin e masave për restaurimin e Pallatit të Brigadave dhe të parkut të tij dhe kthimin e tyre për destinacion turistik.

3. Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi, të hartojë dhe të paraqesë për miratim në Këshillin e Ministrave rregulloren e administrimit të këtij ansambli historik.

4. Ngarkohen Ministri i Rregullimit të Territorit dhe i Turizmit, Ministri i Kulturës, Rinisë dhe Sporteve dhe Drejtoria e Shërbimeve Qeveritare për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Fatos Nano

Në të vërtetë Pallatit të Brigadave ka 3 emërtime të ndryshme, produkt i fashave historike që ai kapërceu në fillimin e vet: 1) Vila Mbretërore, 2) Vila e Mëkëmbësit dhe 3) Pallati i Brigadave. Emërtimi "Pallat i Brigadave" është emërtimi i fundit i përdorur tashmë nga të gjithë dhe nuk lidhet aspak me funksionin primar për të cilin u projektua dhe u ndërtua. Ky emër u përdor gjatë periudhës së diktaturës komuniste, pas mbarimit të Luftës së Dytë Botërore, dhe vjen për shkak të prezencës së Shtabit të Përgjithshëm Nacional-Çlirimtar në momentet e fundit të luftës në këtë kompleks.

Por historia e tij lidhet ngushtë me kërkesën e Ahmet Zogut për të pasur një Pallat dedikuar atij dhe familjes së tij. Ndaj që në Planin e Parë të zgjerimit të Tiranës në vitet 1925-27, të hartuar nga arkitekti italian Armando Brasini, kur Zogu ishte president, hidhet ideja e vendosjes së një Pallati Presidential në fund të Bulevardit të Ri, i cili do të mbushte ballinën fundore të këtij Bulevardi, pra aty ku sot ndodhet Universiteti Politeknik i Tiranës.

Pallati Presidential në projektin e përealizuar të Brasinit gëzonte trajta monumentale neoklasike të një stili të përzier të Rilindjes, në bazë koncepteve të kohës, gjatë fillësive të stilit "Novecento" në Itali. Ai shoqërohej me një shesh madhështor monumental në formë rrethore, i trajtuar nën influencën e koncepteve të kopshteve mbretërore tipike franceze. E gjitha dukej si një skenografi mjaft kontrastuese urbane në raport me qytetin e vogël të Tiranës së asaj kohe.

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Gjatë Planit të Dytë Rregullues të Tiranës, në vitet 1928-1930, pas shpalljes së Monarkisë, me kompleksin fundor dedikuar Zogut u mor Florestano Di Fausto, arkitekti italian i cili sapo kishte realizuar ansamblin e ministrive dhe të Bashkisë së qytetit në Sheshin Skenderbej. Kompleksi mbretëror përbehej nga 3 ndërtesa: Pallati Mbretëror, Vila e Princeshave dhe Vila Mbretërore. Kompleksi Mbretëror në volumetri dhe në gjuhë arkitektonike ndryshonte nga ai i paraqitur më parë nga Brasini, nga i cili u mbajt vetëm ideja e pozicionit të këtij kompleksi. Gjuha arkitektonike e përdorur ishte e ngjashme me atë të ministrive në Sheshin Skenderbej, pra një gjuhë neoklasike eklektike. Varjanti i fundit i paraqitur prej tij mban vitin 1936

Për shkak të financave të mëdha që kërkonte ky kompleks, Ahmet Zogu vendosi të ndërtojë fillimisht Vilën Mbretërore, pra atë që ne trashëgojmë. Zogu e sposton kompleksin mbretëror në fillim të vitit 1937 në majën e kodrës së Mulletit, me 1.2 km në vijë ajrore në krahun lindor nga pozicioni ku Florestano Di Fausto e pat pozicionuar. Këtë herë Zogu ja beson projektin e tij Giulio Bertë, një tjetër arkitekt italian prezent në Shqipëri, i cili në atë moment ishte eksponenti teknik më i lartë në Shqipëri në fushën e ndërtimit.

Bertë merret me Vilën Mbretërore duke mbajtur fillimisht gjurmën e Di Faustos, dhe më pas ben edhe disa varjante me ndryshime të tjera. Deri në projektin final i cili fillon të zbatohet, në arkiva gjenden edhe shumë varjante të tjerë, projekte të arkitektëve shqiptarë dhe austriakë, por Zogu i beson vilën e tij Bertës, i cili merret me arkitekturën e jashtme dhe të brendshme të vilës. Për pjesën e Parkut të madh kërkohet një Projekt nga propozimet e agronomëve të shoqërisë Sgaravatti nga Padova, dhe atë të Pietro Porcinai-t, bashkpunëtor për themelimin e kopshtit, të shoqërisë Martino Bianchi. Projekti u ideua dhe u realizua nga ekipi italian i sipërpërmendur si dhe nga inxhinierë dhe arkitektë shqiptarë, si Vasil Noçka e Kristo Sotiri, ky i fundit arkitekt i oborrit mbretëror shqiptar. Në fillim u quajt Vilë Mbretërore dhe më pas seli e mëkëmbësit të Mbretit Emanuel III. Sipas dëshmive ndërtimi i tij ka qenë dëshirë e vetë Mbretit Zog I. Florestano di Fausto, aso kohe projektues i rezidencës së Durrësit të Mbretit Zog I, ngarkohet të nis studimin për vilën Mbretërore të Tiranës, që do të përfshinte një pallat mbretëror dhe vilë për Mbretin. Ky studim do të vazhdohej më tej nga inxhinier Giulio Bertë, i cili do të përpunojë zgjidhje të ndryshme.

Në 1939-n pallati u transformua në Selinë e mëkëmbësisë së mbretit italian. Në vitin 1939 ndryshimi i vilës në seli të mëkëmbësisë solli një ndryshim në projekt. Rreptësia e vëllimit kompakt u pasurua me larminë e materialeve të vyera, skulptura, mobilje, tapiceri, piktura, objekte të bronzta, të cilat më së shumti ishin realizuar nga artistët dhe artizanët italianë. Mobiliet u ideuan nga vetë Cherardo Bosio. Basorelievet dhe skulpturat janë vepra të artistëve italianë midis të cilëve Antonio Mariani, por edhe shqiptar si Odise Paskali. Ish- Pallati Mbretëror ose ish-Pallati i Brigadave është një muze i vetvetes, por mund të konsiderohet edhe si një galeri e kryeveprave dhe arkitekturës botërore.... Pallati i projektuar për Mbretin Zog I, por që nuk jetoi asnjë ditë në të, pasi punimet ende nuk kishin mbaruar kur ai u largua nga Shqipëria, përfundoi gjatë pushtimit italian të Shqipërisë. Punimet vijuan nën kujdesin e mëkëmbësit të mbretit Fancesco Jakomoni.

Ndërtimi i pallatit u përfundua në vitin 1941 nga italianët, të cilët vendosën aty shtabin qendror të ushtrisë së tyre. Ndonëse i ndërtuar për mbretin shqiptar, Ahmet Zogu, pallati ka shërbyer si rezidencë mbretërore vetëm një herë, për një mbret italian, Viktor Emanuelin e III-të. Për gjithë periudhën tjetër, deri në largimin e italianëve nga Shqipëria, ai shërbeu si rezidencë shqiptare e Mëkëmbësit të Mbretit, fillimisht Jakomonit dhe më vonë gjeneral Parianit. Në lidhje me vizitën e mbretit Viktor Emanueli i III-të dhe gjendjen e parkut ka dokumentacion fotografik, i ruajtur në Arkivin e Institutit "Luce" (Drita) kopje e të cilave gjenden edhe në Arkivin e Shtetit në Tiranë dhe në Arkivin Bosio, që datojnë në vitet 1940-1941.

Pallati mbretëror u quajt "Pallati i Brigadave" nga regjimi komunist, i cili e përdori për pritje dhe ceremonira shtetërore. Nga viti 1992, emri zyrtar i këtij institucioni është "Pallati Presidential", i përdorur si rezidencë presidenciale.

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Si i tillë, siti ka qenë për vite me radhë në fokus të një sërë studimesh arkeologjike, historike dhe ekologjike, të cilat kanë ndërtuar së bashku një literature të pasur, të besueshme dhe të konfirmuar nga studiues të tjerë për sitin dhe prapatakën e tij.

3.1 Vlera e Jashtëzakonshme kulturore dhe peizazhistike

Vetëm rreth 2.2 km nga qendra e qytetit të Tiranës, Kompleksit të Pallatit të Brigadave ofron një mjedis të veçantë, të ngritur midis arkitekturës dhe mobilimit autentik të fundit të viteve tridhjetë, skulpturave dhe veprave të artit, si dhe natyrës së një kopshti mesdhetar unik në Shqipëri. Së bashku me të gjithë komponentët përbërës, krijojnë një peizazh të jashtëzakonshëm kulturor, i cili është zhvilluar natyrshëm përgjatë shekullit të shkuar. Kompleksi i Pallatit të Brigadave, duke mos u banuar nga askush në dekada dhe duke qenë një zonë ekskluzive për shërbime qeveritare, i ka shpëtuar ndërtimeve apo zhvillimit të pakontrolluar. Kompleksi i Pallatit të Brigadave ofron tre elemente të forta: historinë, arkitekturën dhe natyrën. Ky aset është një produkt i historisë së Tiranës dhe historisë së vonë të Shqipërisë, gati për tu vënë në dispozicion brezave të tërë.

3.1.1 Integriteti

Sipërfaqja e këtij aseti paraqet shumë elemente që diktojnë vlerën e tij të kulturore dhe peizazhore. Edhe pse në disa pjesë të vilës paraqiten probleme të degradimit nga infiltrimet në vitet e shkuara si dhe amortizimit nga mosha e ndërtesës, kompleksi është në gjendje të mirë në përgjithësi. Ai është ende i cenueshëm në rast se nuk ka koordinim të mirë të punimeve konservuese dhe restauruese, mirëmbajtjes së dedikuar të bimësisë, si dhe rehabilitimit të veprave të artit brenda si në Pallat, ashtu dhe në Park. Gjithashtu, ka edhe disa shqetësime për shkak të zhvillimeve bashkëkohore, duke përfshirë ndërtimin e rrugëve ku me zgjerimin e rrugës së Elbasanit u cënoa edhe murri rrethues i Kompleksit të Pallatit të Brigadave, ku edhe pse u premtua se do të rindërtohej, nuk është realizuar ende. Megjithatë, Kompleksit të Pallatit të Brigadave mbetet një shembull i shkëlqyer i ruajtjes së një kompleksi arkitekturor të veçantë e autentik.

3.1.2 Autenticiteti

Si një kompleks i mbrojtur nga shteti, autenticiteti i Kompleksit të Pallatit të Brigadave lidhet me vlerat arkitektonike të mobilimit të brendshëm, dizajnit autentik, arkitekturës moderne të viteve 1930-40, si dhe projektit të parkut të pasur me koncepte e detaje. Ruajtja e shkëlqyer të tij e cila kaloi dy sisteme diktatoriale, erdhi edhe për faktin se aty nuk banoi me askush pas 1943, por ajo shërbeu për pritje të nivelit të lartë si dhe akomodim delegacionesh qeveritare. Cilësia e punimeve të mirëmbajtjes së parkut të madh, gjate viteve të diktaturës komuniste, por edhe në ditët tona, ka qenë mjaft e mirë. Edhe ndërhyrjet e mëvonshme për parkun e Madh të Tiranës ja kanë rritur vlerën të gjithë kompleksit. Edhe ndërhyrjet restauruese të cilat duhet të kryhen në të ardhmen duhet të jenë në përputhje me standardet bashkëkohore, të përcaktuara në Kartën e Venecias të vitit 1964 dhe në kartat e konventave të mëvonshme.

3.1.3 Kërkesat aktuale të mbrojtjes dhe menaxhimit

Kompleksi i Pallatit të Brigadave u përfshi në Listën e Trashëgimisë Kombëtare të Monumenteve të Mbrojtura me Vendimin e Këshillit të Ministrave, **nr. 752, datë 11/11/2004**, ku Pallati i Brigadave dhe parku i tij janë shpallur “**Ansambël Historik**” dhe “**Zonë e Stimuluar**”. Aktualisht, mbrojtja dhe konservimi i monumenteve parashikohet në Ligjin për Trashëgiminë Kulturore. Vlerat natyrore të Parkut të Pallatit të Brigadave së bashku me Parkun e Madh të Tiranës dhe Liqenin Artificial janë zona të mbrojtura edhe nga Plani i Përgjithshëm Vendor i qytetit të Tiranës Tirana-2030.

Kompleksi i Pallatit të Brigadave paraqet edhe disa aspekte të cenueshmërisë për shkak të degradimit

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

dhe kosto të lartë mirëmbajtjeje. Edhe hapja për publikun, mund të sjellë të ardhura të mjaftueshme, por kërkon një kontroll në raport me demet që mund të sjellë mos koordinimi dhe pakujdesia. Ka shumë gjasa që këto cenueshmëri mund të vënë në rrezik integritetin e objektit në një të ardhme afatgjatë. Për të shmangur kërcënimet ndaj integritetit dhe autenticitetit, monitorimi dhe kontrollimi i cenueshmërive janë paraqitur si çështje themelore në Planin e Menaxhimit të Kompleksi i Pallatit të Brigadave.

Qyteti i Tiranë është zmadhuar shumë, dhe kjo pjesë e mbrojtur shërben si një oazë e gjelbër në pëlhurën urbane të qytetit. Është pikërisht kjo ndërthurje e monumenteve historike dhe mjedisit natyror që e bën Kompleksin të Pallatit të Brigadave një vend unik, një peizazh ideal me arkitektura dhe vepra arti të çmuara, e barasvlershme me pallatet mbretërore apo të sundimtarëve të vendeve të ndryshme evropiane. Në këtë pjesë të gjelbër të sistemit të madh të Parqeve, ndërhyrjet e njeriut kanë qenë në harmoni me natyrën dhe kanë krijuar një zonë mjaft të kërkuar nga qytetarët e Tiranës. Sot, Pallati i Brigadave paraqet një ndërthurje unike të peizazheve arkitektonike, artistike dhe natyrore, të cilat ilustrojnë më së miri marrëdhënien e njeriut me natyrën përgjatë shekullit të fundit.

Veçantia e Kompleksit të Pallatit të Brigadave përcaktohet jo vetëm nga ballafaqimi i mjedisëve, qoftë natyrore apo të arkitektonike, ose i vendndodhjeve të tij topografike, por ajo që tërheq interesin dhe kërkimin është edhe historia e saj në lidhje me pushtetet dhe ideologjitë.

3.2 Peizazhi

Parku i lidhur me Pallatin e Brigadave, ish-Vilën Mbretërore, ndodhet në lokalitetin e Saukut, në skajin jugor të qytetit të Tiranës, dhe paraqitet si një park formal me pjesë të peizazhit që shpërndahen në zonat e pyllëzuara. Dimensionet e tij janë të mëdha: rreth 37 hektarë, nga të cilat 25 hektarë janë zonë e pyllëzuar. Pronësia e tij është publike (e qeverisë shqiptare). Parku paraqet një interes të dukshëm historik, kulturor dhe të peizazhit, jo vetëm për arkitekturën e kopshteve shqiptare, por edhe asaj evropiane, sepse reflekton karakteristikat arkitektonike, bimore dhe artistike të kopshteve të asaj periudhe, dhe prezantohet pra si një shembull emblematic dhe shumë domethënës i kopshteve formalë, që lidhen me pjesë të dizajnit natyror.

Parku paraqet një planimetri komplekse fal punës së shoqërisë Sgaravatti në projektin e vitit 1937 dhe kontributit të Pietro Porcinai-t. Më vonë, parku u ripërpunua dhe u kompletua nga Gherardo Bosio dhe Ferdinando Poggi.

Siti është i strukturuar nga disa sisteme arkitekturore të ndryshme, që kanë si bosht qëndror Vilën, e cila bie mbi platenë gjysëmrrethore, dhe lidhet : në lindje me dy dhomat e kufizuara me shkurre në formë drejtkëndore, dhomën e Shatërvanit të Mbretëreshës dhe dhomën e Muzikantëve. Pjesët e një planimetrie formale lidhen me hapësirat e gjera të pyllit dhe sistemin e rrugëve dhe rreshtave – muret bimore të përbërë nga gardhe me formë të rregullt– lidhin pjesët e ndryshme të kopshtit.

Një rresht i dyfishtë selvish, përgjatë një L-je të çojnë nga hyrja kryesore në vilë, duke krijuar një hapësirë gjysëmrrethore bimore që kufizohet me shkurret përpara vilës.

Sidomos në lindje të Vilës, vihet re një kodrinë si tarracë prej së cilës perceptohen mirë dy plaketë e sistemit formal: ajo e Vashës, kufizuar nga një mur i lartë bimore prej ashe e dafine, shpërndarë në bazë segmentësh të rregullt që përcaktohen nga gardhet prej bushi dhe dafinat që përhapen rreth statujës së bronzit kushtuar një gruaje të re. Në qendër të këtyre segmenteve vërehen hapësira lëndinash të alternuara me lule sezonale. Nga platea e Vashës, kalohet në platenë më të madhe të parkut, e ashtuquajtura, platea e madhe, e ndarë në segmente të rregullt dhe e kufizuar nga gardhe që alternohen me pemë ahu, dafine e dru bushi të krasitura në formë sferë me dimensione të ndryshme dhe ekzemplarë

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

të *Trachycarpus fortunei* - *Palma* kineze. Kjo plate, nëpërmjet një rruge të mrekullueshme landrash, lidhet me hapësirën gjysëmrrethore monumentale, vendosur në mes të rrugës hyrëse ku shfaqem – si një kuintë – dy qitro monumentale të Himalajas (deodar).

Në jug të platesë së madhe, paraqiten dy hapësira të tjera të mirëstrukturuara e të kufizuara nga gardhe të rregullt e pemë të vendosura në rresht : njëra e destinuar për fushë lojërash (në vendin ku projektet origjinale parashikonin realizimin e një pishine), që paraqet një gjysëmrreth me një vaskë – dhe tjetra e destinuar dikur për fushë tenisi, kurse sot aerodrom.

Më në jug, parku merr një domethënie më të plotë natyrore, me një hapësitë të gjerë karakterizuar nga tre liqenë të vegjël të rrethuar me ekzemplarë bimor – disa prej të cilëve me vlera të veçanta përsa i përket llojit, përmasave, formës, të izoluara ose në grupime të vogla. Zona e destinuar për serra e fidanishte, zë një pjesë të konsiderueshme në jug të rrugës me landra (helmës) : kufizuar nga një gardh bimor i krasitur rregullisht me një paraqitje të valëzuar, përdoret për kultivimin e llojeve të ndryshme të luleve sezonale që mbillen në park.

Dy dhoma të tjera e kompletojnë planimetrinë e parkut të gjerë : hapësira e Kapelës (kishës), vendosur në majë të një kodrine në pjesën lindore të vilës dhe e zbukuruar me forma të rregullta vegjetale dhe lule, një ekzemplar i jashtëzakonshëm gështenje në të majtë të Kapelës dhe hapësira rrethore vegjetale e cila lidhet me Kapelën nëpërmjet një rreshti të dyfishtë ahësh, kufizuar nga gardhe të krasitur me forma të rregullta. Bëhet fjalë për një hapësirë rrethore të përkufizuar me ahe të vendosur në rresht, që karakterizohen në qendër nga një qitro monumentale.

Hapësirat pyjore në pjesën më të madhe të rasteve janë jo të egra, me rritje spontane të bimëve dhe pemëve – me përmasa ndonjëherë të konsiderueshme – me lule të ndryshme dhe dredhka. Por zona e pyllëzuar në lindje, paraqet disa ekzemplarë pemësh me interes përsa i përket përmasave dhe formës së tyre (në veçanti qitro dhe bli), kurse zona juglindore, karakterizohet nga një lis shumë i bukur.

Karakteristikat arkitektonike dhe komponentët kryesore mund të përmbliken si më poshtë: pallati dhe tarracat në afërsi të tij (projekt i arkitektëve Giulio Bertë, Gherardo Bosio, Ferdinando Poggi 1935-1942) që lidhen me parkun e madh me sistem formal dhe karakterizohen nga disa dhoma, shpesh të kufizuara nga gardhe të krasitur në formë të rregullt ose nga pemë të larta të vendosura në radhë. Pjesët formale janë të rrethuara nga zonat e pyllëzuar me shtigje lidhëse. Në park gjenden: porta e hyrjes kryesore, esedra monumentale që lidhet me rrugën e hyrjes, platetë përpara vilës me shatërvanin dhe rrjetin ujqor, elementët dekorative dhe orenditë, dhomat bimore ngjitur me vilën (dhoma e Muzikantëve dhe dhoma e Shatërvanit të Mberetëreshës), me statuja dhe elementë dekorativë dhe orendi, Kapela, rotonda bimore, tarraca, platea e Vashës, platea e madhe, ish – fusha e tenisit (tani aerodrom), fusha e lojërave me hapësirën gjysëmrrethore dhe vaskë – shatërvanin, liqenet e rrethuar nga kopshti romantik, serrat dhe fidanishtet, ish-shtëpia me kollona, e quajtur “Shtëpia e fermerit”, centrali elektrik që lidhet me vaskën – shatërvan, pozicionet e rojeve, mbetjet e bunkerëve, ndërtesat e shërbimit dhe aktivitetëve ushtarake, ndërtesat e impiantëve teknikë, rrethime me harqe muri dhe hekuri, projektuar nga Giulio Berte’.

Komponentët bimor që karakterizojnë sitin, i gjejmë në : rrugën hyrëse me selvi monumentale, ekzemplarë *Pinus pinea* (pisha) në grup ose në rreshta në afërsi të Vilës, gardhe, mure e gjysmërrath bimorë të krasitura me forma të rregullta, të përbërë nga *Laurus nobilis*, *flex aquifolium*, *Quercus ilex*; gardhet ndarëse të plateve të përbërë nga *Buxus sempervirens* e *Ligustrum ovalifolium*. Rreshti i dyfishtë i blirëve përgjatë rrugës që lidh ish-Shtëpinë e fermerit me tarracën – qëndrore me vaskë; grupi me *Acacia dealbata* (mimoza), që formon rotondën e tarracës; rreshti i dyfishtë i blirëve e selvive në perëndim të fushës së lojërave me vaskë dhe hapësirë gjysëmrrethore; rruga e landrave që lidh platenë e

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

madhe me esedrën hyrëse; dy citro që lidhen me esedrën hyrëse; një rresht pishash në afërsi të portës hyrëse.

Dallohen disa ekzemplarë me vlerë të vecantë për llojin e tyre, përmasat dhe formën, mes të cilëve : Phoenix canariensis në të djathtë të Vilës, Laurus nobilis mbi tarracën veriore të Vilës, Quercus ilex (ah) në të majtë të vilës, Platanus acerifolia e Pinus pinea në afërsi të centralit elektrik, një gështenjë në të majtë të Kapelës që lidhet me një mështekë (thupër), një rresht i dyfishtë Quercus ilex me në qendër një qitro që formojnë një rotondë bimore përvec Kapelës, Platanus acerifolia dhe elm në afërsi të hyrjes; dy eukalipte ndërmjet platesë të Djaloshit dhe platesë së Vajzës së re dhe belvederes, një elm në këmbët e shkallës që të con në aerodromon aktual.

Rreth liqeneve të vegjël bien në sy disa mimoza në rresht, barnbu, grupe Broussonetia papyrifera dhe grupe eukaliptesh, përvec disa ekzemplarësh si Taxodium disticum dhe Salix babylonica .

Me interes të vecantë paraqitet hapësira në juglindje, e destinuar për pyll : bëhet fjalë për një lisanjë me nënpyll (blacë) kryesisht me ashe, me vlera të spikatura naturalisto-pyjore.

Në veçanti, po sjellim më poshtë listën e pemëve që karakterizojnë sistemin arkitektonik të sitit :

AA - Ailanthus altissima - Arrë Indie

AD - Acacia dealbata - Mimoza

AP - Acer platanoides - Panjë e dredhur

BP - Betula pendula - Mbështeknë e bardhë

BRP - Broussonetia papyrifera - Man Kinez

CA - Cedrus atlantica - Qitro (dru kedri) atlasi

CAS - Castanea sativa - Gështenjë

CD - Cedrus deodara - Qitro Himalaje

CES - Cercis siliquastrum - Pemë Jude

CS - Cupressus sempervirens - Qirapis

CX - Citrus spp. - Agrume

EG - Eucalyptus globulus - Eukalipte

FC - Ficus carica - Fik

FE - Fraxinus excelsa - Frashër

LI - Lagerstroemia indica - Palma me kurorë

LN - Laurus nobilis - Dafinë

MG - Magnolia grandiflora- Manjola

NO - Nerium oleander - Landër

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

PA - Platanus acerifolia - Rrap

PC - Phoenix canariensis - Palmë Kanarie

PIA - Picea abies – Bredh i kuq

PIP- Pinus pinaster - Pishë detare PN - Populus nigra – Plep i zi

POA -Populus alba –Plep i bardhë

PP - Pinus pinea - Pi shë e butë

QI - Quercus ilex - Ah

QR - Quercus robur - Lis

QX - Quercus spp. - Dushk (Quercus cerris - Dushk turqie; Quercus frainetto - Farnetto; Quercus pubescens - Dushk i butë; Quercus sessiliflora - Durmast; Quercus trojana)

RP - Robinia pseudoacacia -Akacia e bardhë

SA - Salix alba – Shelg i bardhë

SB - Salix babylonica - Shelg që varet

TO - Taxodium distichum - Ciparis mocali

TE - Tilia x europaea - Bli

TF - Trachycarpus fortunei - Palma kineze

UC - Ulmus carpinifolia - Elm

dhe speciet shkurre të sitit :

BRP - Brssonetia papyrifera - Man kinez

BS - Buxus sempervirens - Dru bushi

FI - Forsythia x intermedia - Farëveshur

HX - Hedera spp. - Dredhka

IA - /lex aquifolium - Ashe/Zile

JM - Jasminum mesnyi - Jasmin kinez

LN - Laurus nobilis - Dafinë

LO - Ligustrum ovalifolium - Voshtër me gjetheovale

NO - Nerium oleander - Landër

RA - Ruscus aculeatus - Gjineshtër

PB - Phyllostachys bambusoides - Bambu

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

RF - Rubus fruticosus - Drizë

RO - Rosmarinus officinalis - Rozmarinë

RX - Rosa spp. - Trëndafil

YX - Yucca spp. - Yucca

VS -Bimësi spontane/e keqe (më shumë Ailanthus , Laurus nobilis, Populus nigra, Robinia pseudoacacia, Rubus fruticosus, etj.)

Qëllimi historik i sitit ishte përdorimi i pallatit si rezidencë mbretërore. Më pas ai u kthye në seli të përfaqësimeve Qeveritare, kurse zonat e gjelbra ndaheshin në : dekorative - që lidheshin me vilën, zonat bujqësore dhe zonat pyjore.

Aktualisht ndërtesa përdoret për pritje qeveritare ose për ngjarje kulturore, hapësira e gjelbërt në pjesët që lidhen me vilën ka funksion estetik dhe dekorativ, zonat e serrave dhe fidanishtes përdoren për prodhimin e bimëve dhe luleve, kurse hapësirat pyjore janë të papërdorura dhe janë kryesisht të egra.

Siti nuk është i hapur për publikun, me përjashtim të rasteve kur në vilë ndërmerren aktivitete të rëndësishme të vecantë.

Parku mirëmbahet falë punës së përkushtuar të 25 kopshtarëve, të cilët zëvendësojnë lulet e stinës, krasitin shkurret me forma të ndryshme e pastrojnë parkun. Bëhet fjalë për një mirëmbajtje konstante dhe të vazhdueshme, por jo të mjaftueshme për konservimin dhe vlerësimin e hapësirës.

Ndërsa hapësirat pyjore, i nënshtrohen një mirëmbajtjeje kontrolli, jo të vazhdueshëm dhe të pamjaftueshëm (mungesë krasitjeje, shkurtimesh, heqje trungjesh, probleme mosajrosjeje, hapësira të egra me bimësi të keqe). Pra është i rëndësishëm përcaktimi i një plani për administrimin dhe mirëmbajtjen e programuar të cilin ky plan menxhimi ka si objektiv të realizojë.

Më poshtë, po sjellim hapësirat homogjene në të cilat mund të ndahet parku, për një analizë më të thjeshtë kritike, dhe pastaj për një përshkrim më të detajuar, mund të shohim tab. 3 në të cilën janë të lokalizuara :

1 - HYRJA KRYESORE, RRUGËT E HYRJES DHE ESEDRA MONUMENTALE

2 – PLATEA PËRPARA VILËS DHE HAPËSIRAT NGJITUR SAJ NË PERËNDIM DHE VERI

3 - DHOMAT VEGJETALE NË LINDJE TË VILËS: "DHOMA E MUZIKANTËVE" DHE "SHATËRVANI I MBRETËRSHËS"

4 - PARKU - BELVEDERIA

5 - "PLATEA E VASHES"

6 - PLATEA E MADHE

7 - RRUGA E LANDRAVE

8 - KAPELA (KISHEZA) DHE PJESA PËRRETH

9 - ROTONDA VEGJETALE

10 - HAPËSIRAT E LIDHURA ME TARRACËN/CENTRALI ME VASKËN E RRUMBULLAKËT

11 - FUSHA ME ESEDRËN DHE VASKËN-SHATËRVANIN

12 - ISH FUSHA E TENISIT, TANI AERODROM

13 – HAPËSIRA E MBJELLA NË JUG TË VILËS, E LIDHUR ME HAPËSIRAT FORMALE

14 - SERRAT-FIDANISHTJA DHE ZONA PËRRETH

15 - ZONA E LIQENEVE TË VEGJËL

16 - SHTËPIA E FERMERIT DHE ZONA PËRRETH, SHKALLARJA ME RRUGËN E BLIRËVE

17 - HAPËSIRA AFËR NDËRTESES HYRËSE DHE GODINAT E TJERA

18 - HAPËSIRA PYJORE NË LINDJE

19 - HAPËSIRA PYJORE NË VERI TË VILËS

20 - HAPËSIRA PYJORE NË PERËNDIM

21 - HAPËSIRA PYJORE NË JUGPERËNDIM

22 - LISNAJA

23 –HAPËSIRA E DEGRADUAR ME NJË PJESË LËNDINE DHE MASA BIMORE

24 - HAPËSIRA PRANË KUFIRIT JUGLINDOR

25 - HAPËSIRA QË LIDHET ME IMPIANTET TEKNIK DHE INFRASTRUKTURËN E SHËRBIMEVE

TË DHËNAT HISTORIKE TË PARKUT DHE ANALIZIMI I DOKUMENTAVE ARKIVORË

Në Arkivën e Ndërtimit të Tiranës, janë ruajtur projektet dhe lista e pemëve të dy territoreve, të përgatitura nga Sgaravatti dhe arkitekti i tij, ndërsa nga propozimi i Porcinai-t, kontribues i kompanisë Bianchi në vitet e para të aktivitetit të saj, gjenden të dyja listat e pemëve, por vetëm një planimetri për Sistemin e Parkut në Kodër Mullet.

Në dokumentacionin arkivor shfaqet propozimi i kompanisë Sgaravatti, paraqitur në shkurt 1937, rishikuar e më pas aprovuar nga vet Mbreti në janar të vitit 1938, i cili u bë objekt i një tenderi të ri për dhënien e porosisë (dorëzimin e punimeve). Kompania Sgaravatti nuk mori pjesë në ofertat për furnizimin me pemë, e cila në tetor 1938, iu besua kompanisë Martino Bianchi të Pistoia-s.

Në realizimin e projektit mori pjesë edhe arkitekti Giulio Berte', të cilit iu besua projekti për ndërtimin e murit rrethues me kulla vrojtimi, i cili e ndante parkun nga pjesa tjetër e parkut publik përreth.

Nga hartat e Arkivit të Ndërtimit në Tiranë, nuk mund të përcaktohet se cili projekt u realizua, përveçse nga rilevimet dhe planimetritë e mëvonshme të hartuara nga arkitekti Gherardo Bosio. Ky i fundit, aktiv në kantier që prej vitit 1939, harton një propozim për Sistemin e pemëve të Vilës së Mëkëmbësisë së Tiranës, të cilin pas vdekjes së arkitektit në vitin 1941, e mori përsipër arkitekti Ferdinando Poggi,

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

bashkpunëtor i vet Bosio-s. Planimetria e përgjithshme e projektit evidenton qartësisht propozimet e hartuara nga Sgaravatti me disa variacione, të cilat janë shënuara si objekte për ndërhyrje, dhe lidhen me rrugën hyrëse me esdrën në sfond, rrugën dhe tarracën përballë vilës, sistemimin e hapësirës përball saj, belvederen, platenë dhe kopshtin intim. Realizimi i punimeve vazhdoi deri në vitin 1943, vit në të cilin një rrëshkitje dheu në pjesën verilindore të vilës, dëmtoi disa pjesë të kopshtit, por sidomos disa pjesë të rrjetit të ujitjes. Kjo e fundit, e realizuar që në fillim të projektit në vitin 1940 nga inxh. G.Zanetti, shkaktoi mungesën e vatitjes së parkun por edhe nevojën për ujë të pishëm.

Projekti lejon zbulimin e një lidhjeje reciproke me propozimin e Bosio-s, raportohen në fakt si elemente prezent në park një pishinë, fusha e tenisit, pista e vrapimit të kuajve me stallat, një kopsht model italian dhe një shtëpi me kollona për të cilën megjithatë, nuk ka detaje në lidhje me realizimin. Në vecanti pista e vrapimit të kuajve me stallat, tenisi dhe pishina, në planimetritë e Bosio- Poggi-t, si edhe në dokumentat e miratuar nga inxh. Remi Bace, nënvizohen gjithmonë si punime "të planifikuara".

Nëse krahasimi midis propozimit bërë shoqërisë Sgaravatti dhe listës së furnizimit të pemëve, përcakton me detaje rregullimin botanik të propozuar, analizat e projektit të përgjithshëm Bosio-Poggi dhe të dhënat e detajuara për cdo hapësirë më vete, lejojnë përshkrimin e planimetrisë dhe transformimet botanikë të ndodhura në park mes viteve 1940 dhe 1943. Është pjesë e projektit ndërtimi i kishës (Kapelës) brenda parkut në afërsi të labirintit. Ky i fundit, i paraqitur në planimetritë e para të Bosio-s, është thjeshtuar më pas, me sa duket nga Poggi, duke e kthyer në një vendpushim mes rrugëve të parkut që të çojnë në kishëz.

Duhet të evidentohen gjithashtu edhe prezenca e dokumentacionit fotografik, ruajtur në Arkivin e Institutit "Luce" kopje e të cilave gjenden edhe në Arkivin e Shtetit në Tiranë dhe në Arkivin Bosio, që datojnë në vitet 1940-1941 dhe prezenca e një kronike televizive, gjithashtu e ruajtur në Arkivin e Institutit "Luce" (Drita), e cila dokumenton vizitën e Viktor Emanuelit III në Tiranë në maj të vitit 1941, të cilat tregojnë gjendjen e parkut, i cili paraqitet plot pemë, të paktën në pjesën përballë Vilës, por nuk na lejoj të shohim prezencën e pishinës, fushës së tenisit dhe korsitë e garave të kuajve.

Punimet e realizuara në park, sipas dokumentacionit të Pasqyrës Përmbledhëse të Administrimit Tekniko- Ekonomik, përgatitur nga Ministria e Punëve të Jashtme, parashikojnë realizimin e punimeve që lidhen me :

- Murin e jashtëm rrethues të Vendrojtës(Kazermës),Parkut dhe Garazhi: 29-8-39
 - Përfundimin e punimeve për Sistemimin e dy zonave të para të Parkut: 10-2-40
 - Punimet sistemuese 1 zonë: 23-3-40
 - Kazermën e Koracierëve: 7-4-40
 - Punimet sistemuese 2 zona: 7-5-40
 - Vendorsjen e pajisjeve në Kazermën e Koracierëve : 31-5-40
 - Punimet e kopshtit: 19-7-40
 - Rrjetit ujitës të Parkut : 7-9-40
 - Ekspertim suplementar për sistemin h idro-termo-sanitar dhe elektrik të Vendrojtës dhe Garazhit: 7-12-40
 - Ekspertim suplementar për një mur rrethor më të madh të jashtëm : 8-12-40
-

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

- Cadër e cmontueshme prej druri për personelin e shërbimit : 10-12-40
- Ndërtimi i murit rrethues të kazermave të R. R. C. C.. 10-12-40
- Sistemimi i ujësjellësit të vjetër dhe lidhjet e ndryshme me ndërtesat pranë 12-12-40
- Sistemimi i zonave ku kanë ndodhur rrëshkitje dhe në Park: 12-2-41
- Ekspertizë për arredimin e cadrës së drunjtë për personelin e shërbimit : 1-4-41
- Ekspertizë shtesë për kompletimin e Kazermën e Koracierëve : 5-4-41
- Ekspertizë shtesë për arredimin e Vendrojtës, Banesës së shoferëve dhe Garazhi: 5-4-41
- Sistemimi i zonës së Parkut që rrethon Kazermën e Koracierëve, rrugën e hyrjes dhe sheshin përpara Vilës: 5-6-41
- Ekspertizë shtesë për spostimin e një pjese të ujësjellësit të S.A. V. C. dhe rishpërndarja e tubave të rrjetit vadiës dhe të ujësjellësit ndihmës, rezultat i shkarjes së dheut: 12-6-41

Për momentin mungon informacioni që lidhet me ngjarjet në Park pas rënies nga fronti të Viktor Emanuelit III në vitin 1943, edhe pse mund të supozohet se ato kanë ndjekur ngjarjet politike vendit.

Janë akoma duke u studiuar dokumentat lidhur me :

- propozimin e hartuar nga Pietro Porcina për parkun, ruajtur pranë Arkivit Pietro Porcinai në Fiesole (Firenze);
- dokumentacioni i projektit të Ferdinando Poggi-t lidhur me sistemimin e pemëve të kopshtit në hapësirën rreth vilës, ruajtur pranë Arkivit Kontemporan të Kabinetit Viessieux në Firenze;
- dokumentacioni i ruajtur pranë Arkivit të Ministrisë së Punëve të Jashtme;
- pranë trashëgimtarëve të shoqërisë Sgaravatti, lidhur me çështjet ligjore të zhvilluara me autoritetet shqiptare;
- dokumentacioni i ruajtur pranë Arkivit të Shtetit në Tiranë;
- materialet e publikuara në revistat e arkitekturës dhe parqeve italiane të gjysmës së parë të '900, që gjenden në bibliotekat italiane.

Së fundi, duhen akoma të sqarohen disa paqartësi që dolën nga dokumentacioni arkivor i konsultuar deri më tani, të cilat lidhen kryesisht me :

- projektin e rrjetit vadiës, ku mungojnë planimetritë e relacionit të gjetur pranë Arkivit të Ndërtimit në Tiranë, në shkallë 1:2500 dhe 1:500, ky i fundit i hartuar në dy fletë, mbi të cilat janë shënuar rrjeti dhe kurbat e nivelit;
 - projektin e paraqitur nga shoqëria Martino Bianchi, ndoshta i Pietro Porcinai-t, nga i cili disponojmë detajet e furnizimit me pemë, në dy kopje, pranë Arkivit të Ndërtimit në Tiranë.
-

4.0 PALLATI, VLERA RKITEKTONIKE E ARTISTIKE

4.0 PALLATI, VLERA ARKITEKTONIKE DHE ARTISTIKE

Kompleksi i Pallatit të Brigadave në territorin tonë vjen nga një kombinimi shumë i rrallë i arkitekturës moderniste, mobilimit të rafinuar, artit të pasur dhe parkut të pasur me detaje dhe shumëllojshmëri specimesh bimore. Së bashku me Parkun e Madh të Tiranës dhe Liqenin Artificial të Tiranës, përbën një peizazh kulturor dhe natyror të jashtëzakonshëm, duke luajtur një rol të rëndësishëm në qytetin e Tiranës.

Vlera e Kompleksit të Pallatit të Brigadave lidhet me ruajtjen e shkëlqyer të një siti ku ndërveprimi i njeriut me mjedisin mund të vërehet në monument, për vlerat e tij arkitektonike, por edhe në park, për vlerat e tij pejzazhistike.

Kompleksi i Pallatit të Brigadave u përfshi në Listën e Trashëgimisë Kombëtare të Monumenteve të Mbrojtura me Vendimin e Këshillit të Ministrave, nr. 752, datë 11/11/2004, ku Pallati i Brigadave dhe parku i tij janë shpallur “Ansambël Historik” dhe “Zonë e Stimuluar. Aktualisht, mbrojtja dhe konservimi i monumenteve parashikohet në Ligjin për Trashëgiminë Kulturore. Vlerat natyrore të Parkut të Pallatit të Brigadave së bashku me Parkun e Madh të Tiranës dhe Liqenin Artificial janë zona të mbrojtura edhe nga Plani i Përgjithshëm Vendor i qytetit të Tiranës Tirana-2030.

4.1 Rëndësia e ruajtjes dhe restaurimit të pasurisë arkitektonike

Rijetëzimi i Pallatit të Brigadave dhe Parkut përreth tij duhet të paraprihet nga konservimi dhe restaurimi i çdo vlere historike dhe arkitektonike që ato përmbajnë. Duke konservuar do të mund të shmangët degradimi i mëtejshëm dhe duke resatauruar do të mund të ndërhyhet, në respekt të të gjithë ligjeve dhe konventave ndërkombëtare, për të rikthyer në gjendje origjinale vlerat artistike e arkitektonike të tyre. Për këtë plani i menaxhimit propozon:

- **Restaurimi i Pallatit.** I ndodhur sot në një gjendje degradimi arkitektonik dhe të materialeve, pallati paraqet një nevojë të ndërhyrjes urgjente, në shumë pjesë të tij. Ky restaurim duhet të ndahet në faza, duke planifikuar që të bëhen në kohë të veçanta restaurimi emergjent, restaurimi i rifiniturave, restaurimi e konsolidimi i problemeve të çedimit apo çarjeve strukturale, restaurimi i detajeve arkitektonike të eksterierit, restaurimi i elementeve dekorative të interierit, restaurimi i elementeve të lëvizshme të interierit, restaurimi i ndriçuesve dhe restaurimi i mobiljeve.
- **Restaurim i mobiljeve, elementëve të arredimit.**

Pallati i Brigadave është një nga objektet që ruan akoma mobiljet e paisjet e interierit, të projektuara nga ark. Gherardo Bosio, të cilat tashmë thuhet se kanë nevojë të restaurohen. Ky sfond i

pasur objektesh arti duhet të bëhet i pari laborator i restaurimit të mobiljeve historike në Shqipëri, i cili mund të përdoret si një qendër kerkimore e didaktike për restauratorët e fushës.

Plani i menaxhimit propozon katalogimin e tyre dhe krijimin e një **database të mobiljeve dhe objekteve të arredimit** të brendshëm të pallatit. Database duhet të përmbledhë gjithë fondin e objekteve të lëvizshëm dhe të palëvizshëm, origjinale të kohës së ndërtimit.

Të krijohet faqja web e pallatit me të gjithë informacionin historik, vizual arkitektonik, artistik e të mobiljeve e ndricuesve që ndodhen në të. Ky sit mund të ofrojë guida virtuale e të ndikojë pozitivisht në propagandimin e kësaj pasurie të trashëgimisë sonë.

- **Restaurim i artifakteve dhe veprave të artit në interior e eksterier.**

Pallati i brigadave së bashku me mjediset ndihmëse, dekorohet nga një tipologji e gjerë veprash arti, ku një pjesë e mirë e tyre, përveç funksionit dekorativ, kanë primare aspektin funksional. Ato janë të pozicionuara thuajse në të gjitha ambientet e Pallatit, (të brendëshme dhe të jashtëme) por një pjesë e tyre nuk janë të lidhura drejtpërsëdrejti me vendndodhjen aktuale. Ndërsa sa u përket pikturave të ekspozuara në interieret e PB, dokumentet arkivore dëshmojnë se një pjesë e tyre kanë qënë në administrimin e Galerisë Kombëtare të Arteve dhe në periudha të ndryshme kohore janë bërë pjesë e DPSHQ. Por disa të tjera, kanë mbetur ende në findet e GKA.

Pikturat

Sa i takon veprave të artit pamor në pikturë, ato i gjejmë të jenë aplikuar në suporte të ndryshme:

1. Piktura në Mur (teknika tempera a secco)
2. Piktura në beze (vaj)

Veprat e pikturës, që dekorojnë muret e brëndëshme të Pallatit të Brigadave, ju përkasin periudhave të ndryshme kohore si dhe autorëve piktorë të mirënjohur dhe me një veprimtari të konsiderueshme dhe të sukseshme në artet pamore. Vërejmë që përveç një veprë të vetme murale, pjesa tjetër janë piktura të realizuara në beze. Piktura murale (në mjediset e njohura si apartamenti Berlusconi) është realizuar me tempera dhe i përket vitit 1940 me autor CAVALIN M. Ndërsa pikturat në beze që dekorojnë mjediset e brendëshme të Pallatit, janë realizuar nga autorë të ndryshëm si: Simon Rota, Vangjush Tushi 1956, Nexhmedin Zajmi 1959, Fatmir Haxhiu 1976, si dhe autorë të huaj M. Bisaliti, Szemeres. J 1938. Përveç tyre, ka edhe vepra të realizuara nga autorë të pa identifikuar dhe sit ë tilla mbeten anonime.

Bazuar në arkivin e IQRTK, një sërë veprash me tematikë fetarë (gjithësej gjashtë) me prejardhje nga Palati i Brigadave, kanë kaluar në fondin e GKA. Me shumë gjasa pallati i brigadave do jetë zhveshur në një periudhë të caktuar kohore nga veprat me karakter mitologjik dhe fetar.

Teknikat dhe tematikat

Veprat në telajo

Veprat në telajo, janë të realizuara kryesisht ne teknikën e vajit mbi pëlhurë. Ato paraqesin tematika të ndryshme si dhe janë të realizuara nga autorë të ndryshëm. Tematikat që mbizotërojnë janë: Tema dhe personazhe Mitologjike, peisazhe nga Venezia, Kompozime, Harta, Natyra të qeta me fruta e lule, etj.

Piktura Murale

Piktura e vetme murale duket të jetë e realizuar në teknikën e “a secco”-s. I shtrirë në tre sipërfaqe të ndara nga njëra-tjetra, ajo paraqet, një peisazh rural me praninë e personazheve në të. Paneli qendror, ka dimensione më të mëdha ndërsa ata anësorët janë me dimensione më të reduktuara. Të treja rrethohen nga një kornizë e thjeshte gri.

Periudhat kohore (datimet)

Një pjesë e veprave, mendojmë se i përkasin kohës kur është ndërtuar vetë pallati. E themi këtë fakt kur i referohemi gjashtë tabllave në telaio të vendosura në zonën e sipërme të sallës qendrore. Veprat, me frymëzim nga arti Italian i shekullit 18 duket se marrin pikërisht impuls nga kupolat e kishave veneziane realizuar nga G.B. Tiepolo. Ndoshta të njëjtës kohë i përkasin dhe vepra të tjera, po që nuk lidhen ngushtë me sallat ku janë vendosur. Ndërkohë piktura ashtu sikurëse edhe shumë objekte të tjera kanë zënë vend në mjediset e brendëshme të ndërtesës përgjatë viteve të përdorimit të saj. Shquajmë një vepër që paraqet Skënderbeun në betejë, e vitit 1976 e piktorit Fatmir Haxhiu, apo Peisazhi me pemë nga Bashkim Ahmeti i vitit 1984. Veprat anonime, nuk majnë të shkruar as datën e realizimit të tyre.

Gjendja e konservimit të pikturave në telaio

Pikturat e realizuara në telaio, paraqesin problematika të natyrave të ndryshme të degradimit. Infiltrimet e lagështisë nga muri, kanë sjellë problematika të dukshme në sipërfaqet e disa prej veprave. Kjo vihet re dukshëm në gjashtë tablotë e pjesës së sipërme të sallës qendrore. Një pjesë ë mirë paraqesin nxirje të sipërfaqes së pikturuar si rrjedhojë e vernikut të alteruar. Ka dhe prej tyre që kanë pësuar dëmtime mekanike (çarje të suportit).

Gjendja e konservimit të pikturës murale

Piktura murale e realizuar me tempera në teknikën e aseccos, ndodhet në korridorin e apartamentit të njohur me emrin Berlusconi. Ajo përgjithësisht ruan një gjendje mjaft të mirë konservimi. Vetëm në panelin pozicionuar në anën e djathtë paraqiten infiltrime të lagështisë, të lokalizuara kryesisht në anën e djathtë dhe në zonën e sipërme dhe qendrore të panelit.

Funksione ekzistuese:

Një pjesë e veprave në pikturë, që dekorojnë muret e brendëshme të pallatit të brigadave, u përkasin periudhave të ndryshme kohore si dhe autorëve piktorë të mirënjohur dhe me një veprimtari të konsiderueshme dhe të sukseshme në artet pamore. Vërejmë që përveç një veprë murale, pjesa tjetër janë piktura të realizuara në beze. Një pjesë e veprave janë krijuar për të qënë pjesë integrale e ndërtesës, ndërsa të tjera janë bërë në periudha të më vonëshme pjesë e strukturave të brendëshme me qëllim dekorimi të mjediseve.

Funksionet shtesë që propozohen:

Veprat e artit mund të kuptohen dhe vlerësohen më shumë nëse do të bëhen pjesë e tureve tematike. Koleksioni i DPSHQ, në pallatin e Brigadave posedon një koleksion me nëntëmbëdhjet (19) vepra në total, ku 1 konsiderohet pasuri e paluajtshme (pikturë murale dhe e lidhur me strukturën mure) dhe tetëmbëdhjet të tjera janë vepra arti në pikturë mbi telajo. Ato nuk janë të shumta në numër, krahasuar me sipërfaqen e ndërtesës si dhe mjediset e brendëshme. Bazuar nga materialet arkivore¹, disa nga veprat e luajtshme me tematike fetare, dikur pjesë e PB, sot i posedon fondi i Galerisë Kombëtare të Arteve. Mendojmë se me shumë gjasa janë hequr prej andej, pas vitit 1967. Edhe ato pak vepra, (gjashtë) të realizuara me tematikë mitologjike, një periudhë të caktuar u larguan nga PB, për në galerinë e arteve dhe më pas në vitin 1996 u rikthyen aty. Me përmirësimin e kushteve të brendëshme të Pallatit, rekomandojmë pasurimin e këtij fondi të vogël, nëpërmjet rikthimit të veprave nga GKA, koleksionet që kanë qënë pjesë e Pallatit të Brigadave qysh në fillim. Pjesa tjetër që u ruajt aty, ishin vepra laike, lirike që kanë të bëjnë më kompozime, peisazhe, dhe natyra të geta. Pas viteve '90 u vendosën edhe vepra të autorëve të njohur të artit bashkëkohor.

Intenerare artistike:

Inteneraret artistike për vizitorët që mund të paraqesin interes të veçantë mund të jenë të ndryshme. Ato

mund të fokusohen në tematika që lidhen me:

1. Frymëzime mitologjike (vepra arti në pikturë dhe skulpturë)
2. Arti i kohës moderne të '900 (krijimet në pikturë dhe skulpturë në vitet '40 në PB)
3. Krijimtaria dhe veprat e Maraini, Morbiducci dhe Zambini në kontekstin e artit në Italinë e viteve '40.
4. Rrugëtime arkitektonike - artistike fetare në PB

Të krijohet faqja Web e pallatit me të gjithë informacionin historik, vizual arkitektonik, artistik e të artifakteve që ndodhen në të. Ky sit mund të ofrojë guida virtuale e të ndikojë pozitivisht në propagandimin e kësaj pasurie të trashëgimisë sonë.

4.2 Metodologji e kontrollit, verifikimit dhe përshtatjes strukturore

Plani i menaxhimit propozon zgjidhje të problemeve konstruktive të ndërtesës:

- Infiltrime uji
- Probleme strukturale
- Çedime strukturale dhe ndërtimore
- Restaurimin e materialeve të thjeshta dhe materialeve të çmueshme, (me detyrimin që të ruhen origjinalet)
- Restaurimin e sistemeve të dritareve dhe dyerve duke tentuar të ruajë teknologjinë, materialet dhe mekanizmat e kohës së ndërtimit.

Për të aplikuar një menaxhim sa më të mirë e të përshtatshëm të ndërhyrjeve konsoliduese në Pallat, propozohet të ndiqet një metodologji e përcaktuar qartë. Ajo do të përcaktojë etapat e punës, që rekomandohet të ndiqen, për të realizuar kontrollin, verifikimin dhe përshtatjen strukturore të ndërtesave të kompleksit të Pallatit të Brigadave.

Kjo metodologji duhet të parashikojë kalimin në fazat e mëposhtme

1. Trajtimin e normativave dhe standarteve :
Për kontrollin, verifikimin dhe përshtatjen strukturore të ndërtesave të kompleksit të Pallatit të Brigadave duhet të respektohen:
 - Të gjithë ligjet, kodet, normativat dhe standardet e projektimit, zbatimit, supervizionit, kolaudimit, etj., të cilat janë në fuqi në Republikën e Shqipërisë dhe që rregullojnë të gjithë punimet e ndërtimit në vendin tonë.
 - Të gjithë ligjet, kodet, normativat dhe standardet që lidhen me ruajtjen, restaurimin, etj. të objekteve historike dhe të monumenteve të kulturës, të cilët janë në fuqi në Republikën e Shqipërisë.
 - Normativat europiane të projektimit të veprave civile dhe industriale (Eurokodet).
 - Çdo ligj, normativë, VKM, standard, etj., që është në fuqi në Republikën e Shqipërisë dhe që gjykohet i domosdoshëm për t'u përdorur nga projektuesi, zbatuesi, supervizori, kolauduesi, etj.
2. Trajtimin e dokumentacionit bazë referues
Për të realizuar kontrollin, verifikimin dhe përshtatjen strukturore të ndërtesave të kompleksit të Pallatit të Brigadave duhet të shfrytëzohet në maksimum dokumentacioni bazë referues, i cili përfshin:

- Projektet fillestare të ndërtesave të kompleksit, ku përfshihet projekti arkitektonik, strukturor, mekanik, elektrik, hidrosanitar, etj.
 - Projektet e çdo lloji ndërhyrjeje, përforcimi, modifikimi funksional e strukturor që mund t'i jenë bërë ndërtesave të kompleksit, ku përfshihet projekti arkitektonik, strukturor, mekanik, elektrik, hidrosanitar, etj.
 - Çdo lloj dokumentacioni teknik, historik, fotografik, filmik, që mund të gjykohej i nevojshëm për t'u përdorur nga projektuesi, zbatuesi, etj.
3. Trajtimin e ndërhyrjeve strukturore të realizuara gjatë viteve
Kur shqyrtohen probleme të këtij lloji, përpara se të përcaktohen ndërhyrjet e konsolidimit, së pari duhet të identifikohen të gjitha ndërhyrjet e bëra deri në atë moment, duke u konsultuar me arkivat historike dhe traditën popullore, duke u përpjekur të kuptohet filozofia e tyre, duke qenë se ndërhyrje të reja jo në përputhje me ato të implementuara tashmë mund të mos sjellin efektet e dëshiruara dhe, në disa raste, madje të anulojnë efektivitetin e atyre që janë kryer më parë.
 4. Rilevimi i gjendjes aktuale të ndërtesave
Përfshin rilevimin gjeometrik (përmasat e ambienteve në plan dhe në lartësi, kuotat, përcaktimi i pozicionit të dymëve, dritareve, përmasat e tyre, pozicionimi i shkallëve, etj.) të secilës prej ndërtesave të kompleksit të Pallatit të Brigadave.
 5. Vëzhgimi vizual i gjendjes aktuale të strukturës së ndërtesave
Përfshin vëzhgimin e imtësishëm vizual të gjendjes së strukturës së ndërtesave të kompleksit, për të evidentuar çarje, plasaritje, mënjanimë, dëmtime, degradime, shembje të pjesshme, çedime, etj.
 6. Provat e materialeve
Për të njohur sa më mirë gjendjen aktuale të strukturës duhet të kryhen prova apo teste të ndryshme (me shkatërrim apo pa shkatërrim) të materialeve (beton, çelik, llaç, tullë), me qëllim përcaktimin e parametrave fiziko mekanikë të tyre.
 7. Skaneri i strukturave betonarme
Në ato raste kur mungon projekti përkatës i strukturës, për të përcaktuar sasinë dhe diametrin e shufrave të çelikut brenda trupit të elementëve betonarme, duhet të kryhet skanerizimi i tyre, me ndihmën e pajisjeve përkatëse elektronike.
 8. Studimi gjeologjor inxhinierik
Për të përcaktuar parametrat fiziko mekanikë të truallit duhet të kryhet studimi gjeologjor inxhinierik i tij. Ky studim, përveç të tjerave, do të përcaktojë praninë apo jo të rrafshëve të mundshëm të rrëshqitjes së shpateve të pjerrët të truallit.
 9. Studimi inxhinieror sizmologjik
Për të përcaktuar parametrat sizmikë të truallit duhet të kryhet studimi inxhinieror sizmologjik i tij. Ky studim do të përcaktojë parametrat sizmikë të truallit shumë të domosdoshëm për kryerjen e llogaritjeve përkatëse analitike dhe njehsimin e saktë të forcave sizmike, të cilat veprojnë në strukturë gjatë lëkundjeve të tërmetit.
 10. Modelimi kompiuterik dhe llogaritjet analitike
Gjatë kësaj faze kryhet modelimi kompiuterik i secilës prej strukturave të ndërtesave të kompleksit të Pallatit të Brigadave. Kjo është një faze shumë delikate dhe e rëndësishme. Për modelimin sa më të saktë e të plotë të strukturave shfrytëzohen të gjitha të dhënat e përfthuara nga etapat e punës të përshkruara më lart.
 11. Përcaktimi i nevojës apo jo të ndërhyrjeve përforcuese në strukturën e ndërtesave të kompleksit
Modelimi kompiuterik, llogaritjet analitike, rezultatet e përfthuara dhe interpretimi i tyre do të tregojnë nëse struktura ka nevojë apo jo të përforcohet apo të përshtatet nga pikëpamja strukturore.
-

12. Identifikimi i ndërhyrjeve përforcuese më të përshtatshme

Nëse struktura ka nevojë të përforcohet apo të përshtatet nga pikëpamja strukturore, duke patur parasysh se kompleksi i Pallatit të Brigadave është një kompleks historik, inxhinieri i strukturës në bashkëpunim me anëtarët e tjerë të grupit të punës, identifikon ndërhyrjet përforcuese në strukturë, me qëllim që të mos çënohet origjinaliteti dhe të ruhen maksimalisht vlerat historike të ndërtesave të kompleksit.

13. Hartimi i projektit të performimeve strukturore

Pasi përcaktohen ndërhyrjet përforcuese në strukturë, pozicioni i tyre, materialet që do të përdoren, teknologjia dhe metodologjia e nevojshme që duhet respektuar, kalohet në hartimin e projektit përkatës.

14. Hartimi i preventivit të punimeve të performimeve strukturore

Projekti i strukturës gjithmonë shoqërohet me preventivin përkatës, i cili përfshin zërat e punës, volumet përkatëse, çmimet.

15. Hartimi i planit të punimeve të zbatimit, metodologjia e kryerjes së tyre, përcaktimi i afatit të kryerjes së punimeve, specifikimet teknike

Punimet ndërtimore për përfortimin dhe përshtatjen e strukturës (aty ku është e nevojshme), duke patur parasysh karakterin historik të kompleksit, janë shumë delikate dhe komplekse. Për këtë arsye lind e domosdoshme të përcaktohet paraprakisht, pa filluar punimet, plani i kryerjes së punimeve, rradha e punës që duhet ndjekur, metodologjia që duhet implementuar, si edhe specifikimet e detajuara teknike për materialet e përdorura dhe proceset e punës që kryhen. Gjithashtu duhet të përpilohet grafiku i punimeve për të identifikuar ata procese pune që mund të kryhen njëkohësisht, sasinë e fuqisë punëtore, kohën e kryerjes së çdo procesi pune, kohëzgjatjen e tij, si edhe afatin e kryerjes së punimeve.

16. Zbatimi i punimeve

Punimet ndërtimore për përfortimin dhe përshtatjen e strukturës (aty ku është e nevojshme), duke patur parasysh karakterin historik të kompleksit, janë shumë delikate dhe komplekse. Duhet të tregohet kujdes maksimal për të mos dëmtuar strukturën e ndërtesave. Duhet të respektohen me rigorozitet të gjitha kushtet teknike të zbatimit të punimeve ndërtimore, që janë në fuqi në Republikën e Shqipërisë, si edhe ligjet, normat, standardet e ruajtjes dhe restaurimit të ndërtesave historike dhe atyre që janë monument kulture.

4.3 Metodologji e menaxhimit të pasurisë artistike të pallatit.

Për të realizuar një plan menaxhimi sa më të përshtatshëm të pasurisë artistike të Pallatit e Parkut të tij, plani i menaxhimit propozon një metodologji e cila të marrë në konsideratë disa faza :

1. Aspekti studimor- dokumentues

Në këtë fazë parashikohet të klasifikohen të gjitha veprat e artit duke filluar nga mjediset e jashtme (skulptura, shatërvane, relieve, etj) dhe deri në ato të brendëshmet në inetrir. Këtu mund të përfshihen, piktura murale, piktura në telajo, dru apo suporte të tjera, skulptura, relieve, korniza, apo objekte të tjera me vlerë. Klasifikimi sipas tipologjisë dhe skeda teknike me të dhënat dhe karakteristikat e sejcilit, është një dokument që duhet të bashkëlidhet çdo objekti. Më pas sejcili prej tyre duhet të jetë subjekt i një databaze institucionale që gjithashtu duhet të jetë pjesë integrale e databazës qendrore të IKRTK.

2. Projektimi dhe ndërhyrjet restauruese

Njohja e mirë e veprave, teknikat artistike të realizimit, materialet e tyre përbërëse, dhe problematika të degradimit të materialit, do të jenë baza kryesore për hartimin e një projekti të restaurimit për sejcilën prej tyre. Projektet e restaurimit, ashtu sikurse çdo vepër e trashëgimisë kulturore materiale, diskutohen dhe aprovohen nga organet vendimmarrëse, për tu implementuar më pas nga kompanitë e licensuara për ndërhyrje në veptar e artit.

3. Aspekti i administrimit të pasurisë artistike

Konservimi preventiv dhe mirëmbajtja është një nga aktivitetet thelbësore për ruajtjen e pasurive kulturore të luajtshme apo të paluajtshme. Një konservim i lirë parandalues, ngadalëson degradimin në kohë, shton distancën kohore ndërmjet ndërhyrjeve, ruan autenticitetin e veprës dhe kursen të ardhurat e institucionit administrues. Kjo vlen si për veprat pasuri kulturore të pozicionuara në eksterier, ashtu dhe ato të interierit.

4. Promovimi i pasurisë dhe intenerare artistike

Duke konsideruar kompleksin arkitektonik dhe pejsazhistik të Pallatit të Brigadave, ideja e « shfrytëzimit » të sitit si një qëndër e vizitueshme do ishte me interes të madh publik. Aktualisht, vetëm një pjesë e oborreve dhe kopshteve janë të vizitueshme.

Për të rritur vizitueshmërinë në sitin e propozuar, promovimi i pasurisë artistike të Pallatit të Brigadave, është një aspekt i rëndësishëm. Itineraret artistike të sitit, mund të jenë pjesë e integruar e trashëgimisë së përgjithshme artistike në Shqipëri gjatë viteve '30-40. Por nga ana tjetër vetë itineraret artistike të interierit dhe të eksterierit, mund të jenë të shkëputura nga konteksti i kohës duke ofruar ture të shkurtra tematike që lidhen me : emra piktorësh apo skulptorësh që njihen; vepra anonime apo të atribuara ; shumëllojshmërinë e materialeve të përdorura në realizimet artistike; tematika mitologjike apo ato me karakter funerar të aplikuara në vepra; etj.

Për sigurimin e një vizitueshmërie sa më të përshtatshme për të gjitha grupet e interesuara, mbetet gjithmonë domosdoshmëria e një interpretimi të përshtatshëm i veprave dhe tureve duke siguruar:

1. Aksesibilitetin fizik
2. Guidat specifike për shkollat e te gjitha niveleve
3. Guida për grupe
4. Guida për persona me aftësi të veçanta fizike e shqisore
5. Guida për familjarë
6. Guida për profesionistë të fushës.

4.4 Metodologji e ndërhyrjes dhe trajtimit të sistemit Elektrik

Gjendja e sistemeve elektrike dhe elektronike eshte ne pergjithesi e qendrueshme. Karakteristike e vecante e objektit eshte fakti qe kemi te bejme me instalime te rreth 80-90 viteve me pare dhe qe mbartin vlere te medha historike edhe ne fushen e inxhinjerise duke e bere kete objekt edhe nje atraksion per te apasionuarit e teknikes, inxhinjeret, studentet dhe kerkuesit shkencore. Ne kete kuptim propozimi eshte qe sistemet te ruhen sic jane, duke bere nderhyrje vetem per sistemet e reja qe parashikohet te instalohensi: automatizimi, sistemet audio, te sigurise, etj. Nderhyrje kerkohen edhe ne disa instalime egzistuese por duke i konsideruar si nderhyrje restauruese te paisjeve qe kane nevojë per mirembajtje, riparime apo zevendesime te disa pjeseve te tyre duke respektuar zgjidhjet origjinale.

Nderhyrje te mirefillta kerkohet te behen per rikonstruksionin e sistemit te furnizimit (furnizimi me energji, gjeneratoret, ndricimi i jashtem dhe elemente te tjere sipas funksionaliteteve shtese qe do te parashikohen per te ardhmen

Në lidhje me metodologjinë e ndërhyrjes në sistemet elektrike të Pallatit Plani i menaxhimit propozon:

1. Kontrollin dhe restaurimin e sistemeve të ndriçimit, fuqisë dhe sistemeve të tjera elektrike dhe elektronike, kur gjendja e tyre aktuale e lejon teknikisht restaurimin, duke ruajtur kriteret e sigurisë. Paisjen e tyre në çdo rast me sistemet e detektimit dhe lajmërimit të zjarrit (ËiFi)
2. Ndërtimin e një sistemi të sigurtë dhe të vijueshëm të furnizimit me energji elektrike, internet, telefoni dhe sinjal televiziv për të gjithë objektet.
3. Në objektet muzeale, në sallë ekspozimi apo në ambientet ku do të kërkohet ndërhyrje dhe ka kërkesa të veçanta për ndriçim, fuqi dhe sisteme kontrolli e monitorimi, do të propozohen zgjidhje smart, të cilat lejojnë një komunikim dhe monitorim në distancë të operatorëve me sistemet elektrike dhe elektronike. Për ilustrim në figurën e mëposhtme jepet koncepti i një muzeu smart.

4.5 Metodologjia e ndërhyrjes në sisteme inxhinjerike mekanike dhe hidraulike

1. Impianti i Ngrohjes Egzistues :

Ka qene impiant ngrohje me radiator dhe me kaldajë me fluid termik avull dhe si i tillë ai funksionte pa pompe ne saje te energjise se avullit dhe kthimt te kondesatit me vete rrjedheje. Ne ambientet e brendeshme jane perdorur radiatore gize(sipas kohes se tyre) te arretuar ne mbulesa dekorative ne perputhje me keto ambiente te brendeshme. Pra eshte shmangur pamja e tyre direkte. Cetrali termik perbehet nga grup kaldajash avulli. Nga pikpamja fizike ky impiant eshte korrodur ne shkallen me te larte. Nga pikpamja e tipologjise se sitemit eshte jashte normave te lejushme ne lidhje me temperaturen e fluidit trasmetues (100 oC) ku duhet te jete me i ulet se 80 oC. Nga nevojat e komfortit eshte nje sistem qe vetem ngrohjen kishte te parashikushme per te plotesuar. Nga pikpamja e aredimit te brendshem me paisjet ngrohese eshte nje sistem i perkryer. Pikererisht kete detaj duhet ta shfrytesojme ne sistemin e ri.

Ajri fresket dhe ventilimi

Mungon në përgjithësi koncepti i ventilimit mekanik d.m.th. nuk ka ventilim të ambienteve , sallave etj, banjove- wc, kuzhinave lavanderisë etj. Teknikat e kohës kanë qënë të kufizuara në këtë drejtim dhe për pasojë nuk përbënin normë projektimi dhe kompesoheshin nga lartësitë e mëdha të ambienteve të kombinuara me ajrosje natyrale nëpërmjet dritareve, sopraluçeve dhe të kolonave natyrale.

Kështu plani i menaxhimit propozon:

1. Cetrali termik duhet te nxiret jashte perdorimi dhe te liroje ambjentin teknik.
2. Sistemi i tubacioneve duhet te hiqet dhe ti leje vendit sistemit te ri te tubacioneve.
3. Paisjet radiatore (prej gize) duhet te hiqen per ti lene vendin paisjeve te reja ngrohje/ftohje.
4. Te plotesohet sistemi me ajre te fresket dhe ventilim.

Ndërhyrjet e propozuara duhet të ndërtojnë një sistem HVAC i cili të plotesoje keto kerkesa :

- Komfortin ne dimer me temperaturen e kopfortit top- nevoje per ngrohje mjedisi
- Komfortin ne stinen e Veres me me temperaturen e kopfortit top – nevoja per ftohje mjedisi
- Komforini ambiental per kualitetin e ajrit te brendshem – nevoja per ajer te fresket dhe ventilues.

Duke pasur parasysh qe perdorimi i kesaj godine te tipit ndertese per pritje apo hotel ne perdorim jo te shpeshte eshte e nevojshme te shmanget mundesia e infektimit bakterial qe vjen nga lagia prej kodesatit te kembyesve te nxehtesise dhe tubacionve.

Sistemi me i pershtatshem qe ploteson kekesat e mesiperme dhe ruan parqitjen vizuale te brendeshme me

mulesat dekorative eshte:

Sistemi hidronik 2- tubesh me fan coil qe funksionojne ne "te thate" me temperature furnizimi ne vere $\geq 10-13$ °C dhe ne dimer 40 °C , te cilet perballojne ngarkesen sensible te brendeshme dhe shmangin kondesimin ne fan coil. Plotesimi i ngarkeses latente dhe kualitetit te ajrit te brendshem si dhe ventilues do te realizohet me paisje me zgjerim te drejperdrejte per ngroje e ftohje te tij dhe me rikuperim energjie ajer-ajer.

Per te bere te mundur tipologjine e mesiperme dhe duke pasur parasysh veshtiresite qe paraqet godina egzistuese propozohet kjo zgjidhje:

Ngrohja- ftohja

Per Katin Perdhe, te pare , te dyte dhe -1 propozohet : Sistemi hidronik 2- tubesh me fan coil qe funksionojne ne "te thate" me temperature furnizimi ne vere $>10-13$ °C dhe ne dimer 40 °C nepermjete *Pompave te nxehtesise* te vendoura ne katin -1 ne dhomen teknike me presion staik 100- 150 Pa per te flakur jashte ajrin si burim energjetik.

Ngrohja- ftohja e kombimuar me ajer te fresket dhe ventilim

Per Katin Perdhe dhe -1 propozohet : Sistemi hidronik 2- tubesh me fan coil qe funksionojne ne "te thate" me temperature furnizimi ne vere $>10-13$ °C dhe ne dimer 40 °C dhe nje paisje root top me rikuperatore ajri ($>65\%$) . Ky sistem do te kate 2 tubacione uji ne tavanet e katit -1 qe furnizon fan coilet e vendusur brenda ne bulesat egzistuese dekorative, dhe dy kanale ajri te lidhura me paijen roof top dhe te vendosura ne tavanin e katit -1 per te furnizuar prane fan coleve me ajer te fresket e cila te jepet ne mjedise me „Jet nozzles” dhe ne fan colin ne oposite pozicioni do te merret ajer per ventilim.

Per Katin e pare dhe te dyte propozohet :

Per Katin e pare dhe te dyte propozohet : Sistemi hidronik 2- tubesh me fan coil qe funksionojne ne "te thate" me temperature furnizimi ne vere $>10-13$ °C dhe ne dimer 40 °C dhe nje paisje monoblok rikuperative ajri me integrim te ciklit frigoriferik te vendosur ne taracen e brendeshme katit te dyte ne ansoret e tij . Ky sistem do te kate 2 tubacione uji ne tavanet e katit -1 qe me tubat vertial ne kate qe furnizojne fan coilet e vendusur brenda ne mbulesat egzistuese dekorative, dhe dy kanale ajri te lidhura me paisje monoblok rikperative ajri me integrimte ciklit frigoriferik dhe te vendosura ne tavanin e katit 2 per te furnizuar me dalje ansore ne mure siper me ajer te fresket dhe ventilim.

Per dhomat qe ndodhen larg kasaj mundesie mund te perdorin rikuperatore individual te vendosur ne ballkone ose ne zonen e dritarve e cila percaktohet nga nje analize reale ne godine.

I gjithë sistemi HVAC duhet te jete I shoqeruar me Building automation (BA) qe perfshin me kontrollin e parametrave ne cdo dhome, te central termik , te pompave etj. Ne programimin orar dhe javor te funksinimit, ne vizualizim e impianteve me parametrat perkates.

2. Impianti i furnizimit me ujë të ftohtë/ngrohte

Ky system shfrytëzon presioni hidrostatik i rrjetit të furnizimit nga depoja e ujit që ndodhet në lartësi të kodrave (ku ndodhet edhe sot), dhe që shërben ende për furnizmin e zones duke funksionuar si ene komunikuese. Sidomos impianti i ujit të ngrohtë ka pësuar më shumë difekte dhe për pasojë edhe më shumë modifikime. Aktualisht në shumë ambiente furnizimi me ujë të ngrohtë nuk bëhet nga sistemi qëndror por nga boilerat elektrik. Arsyeja kryesore e vendosjes së boilerave elektrik nuk qëndron vetëm në difektet e sistemit por edhe tek fakti i funksionimit jo të përshtatshëm të sistemit tërësisht i centralizuar dhe për më tepër pa linjë qarkullimi revers.

Degradimi dhe amortizimi 100% i këtij impianti është konkluzion evident i dukshëm dhe ndonëse ai "funksionon " (sepse në godinë ka ujë), ky impiant është jashtë përdorimit jo vetëm për sesi funksionon, por edhe se është shkaktari i fuqishëm i dëmtimeve të finiturës e të padukshme të strukturave e sidomos të

strukturës beton/arme të godinës.

Pëe sa më lart plani I menaxhimit propozon:

Per furinizimimin e uje te ftohte sanitar eshte e demosdoshme krijimi i nje akumulit ditor dhe qenia e nje grupi pompimi inverter per te ralizuar presionin e duhur per funksionimin e grupeve te rubinetave te lavamanve dusheve bideve banajve etj ne vleren min 2 bar.

Per kete pikpamje duet te rinovohet sistemi i grupeve te tipit klasik.

Duhet ndertuar sistemi i ri i tubacineve te furnizimit me uje te ftohte sanitar me materiale, ose Inox, ose polishteror, ose PP per uje sanitar qe kalon ne gjurmet e sistemit te vjeter egzistues.

Per pregaritjen e ujit te ngrohte sanitar duhet te parashikohet akumulit i ujit te ngrohte me serpentine ngrohese per pompe nxehtesie + serpentine per energji diellore termike + rezistene elektrike per garanim temperature rezevimi 60 °C qe parandalon Lexhonelen . Dergimi i ujit te ngrohte sanitar duhet te jete me nje valvul perzirese termostatike qe te rregulloje temperaturen e furnizimit $\geq 48^{\circ}\text{C}$

Duhet ndertuar sistemi i ri i tubacineve te furnizimit me uje te ngrohte sanitar me materiale, ose Inox, ose polishteror, ose PP per uje sanitar qe kalon ne gjurmet e sistemit te vjeter egzistues. Sistemi mund te jete me tub riqakullimi me pome riqakulluese dhe me valvula ballancuese temperature riqakulluese. Ose mund te jete me kabllim tip rychem qe ngrohe direkt tubin furnizues te ujit te ngrohte sanitar.

3. Impianti i shkarkimit të nyjeve h/sanitare,

Të gjitha instalimet brenda tyre janë ndërtuar ndën dysheme, mbi soletën e dyshemesë duke aplikuar dysheme" tip govate". Hidroizolimi është realizuar me fletë plumbi të salduar, ndërsa kolonat vertikale të aplikuara me materiale gize janë të fshehura në puse vertikale të murosura. Ndërsa shkarkimet e ambienteve të shërbimit si kuzhina, lavanteria dhe nyjet h/sanitare të ndodhura në katin gjysëm nëntokë janë sistemuar në dyshemënë e katit në kanale dhe puseta kontrolli të parashikuara në soletën e dyshemesë.

Si konkluzion për sistemin e shkarkimeve te ujrave mund të themi se pamvarësisht lokalizimit dhe fragmentarizimit të difekteve dhe pamvarësisht funksionimit të pjesshëm të tij, këto sisteme janë drejt amortizimit dhe degradimit total të tyre. Pra problemi nuk mund të trajtohet në mënyrë të pjesshme dhe selektive, gjëndja tregon që sistemet e shkarkimit kanë hyrë në fazën e amortizimit dhe degradimit 100% të tyre.

Sipas analizes se mesiperme ky sistem duhet te ruhet sic eshte projektuar vetem te riparohet qofte dhe me zvendesim te pjeseve qe nuk jane te standaritn e duhur .

4. Impianti i mbrojtjes kundra zjarrit

Në godinën e pallatit që në fillim në projektin mekanik nuk ka qënë parashikuar impianti i mbrojtjes kundra zjarrit dhe sot ky impiant mungon.

Impianti hidrik i zjarrit duhet te ribehet i ri ne perputhje me normat e soteme te MNZ-e

Ky sistem prashikohet te jete i tipit me hidrante e cila kerkon:

- Rezervim uji per mbrojtje zjarri ne ambjentin teknik
- Grup pompimi me emergji rezrve nge ajo elektrike ne ambjentin teknik
- Linje tubacioni te presuara me uje.
- Hidrante ne kate, sipas normes se zones se funksionimit dhe nr. te kollonave vertikale.

4.6 Metodologji e ndërhyrjeve në park

Të mirëmbajtura pjesërisht Parku arrin sot në një gjendje mesatarisht të mirë. Plani i menaxhimit do të parashikojë risistemimin e tyre, për ti kthyer në gjendjen e formën e parashikuar në projektin fillestar. Kjo duhet të arrihet pas një studimi të kujdesshëm, duke ju referuar materialeve arkivore si dhe fotografive të kohës së ndërtimit.

Ndërhyrjet që propozohen kanë të bëjnë me mirëmbajtjen e pjesës dekorative të parkut si dhe me pjesën e pyllit e cila momentalisht është lënë në zhvillim spontan. Duke qenë se Parku i Pallatit të Brigadave do të kthehet një zonë e aksesueshme nga vizitorët, propozojmë të vendosen shigjeta orientuese dhe dalluese për të gjitha zonat e Parkut. Parku mund të shërbejë edhe si kopësht botanik nga pikëpamja shkencore dhe didaktike, prandaj propozojmë vendosjen e etiketave të bimësisë në gjuhën latine dhe shqipe.

Ajo çka është më e rëndësishmja, është pritshmëria që Plani i Menaxhimit të konsiderohet si një mjet pune dhe dokument udhëzues për Komitetin e Menaxhimit të zonës së mbrojtur dhe që plani t'i vihet në dispozicion publikut dhe të jetë i aksesueshëm për të gjitha autoritetet, aktorët kryesorë të interesuar dhe përdoruesit në zonë.

Në menaxhimin e Parkut ne presim të sigurojmë:

- Bashkekzistencën e mbrojtjes së cilësisë së lartë të natyrës dhe zhvillimit të formave të ndryshme të turizmit dhe aktiviteteve rekreative;
- Ndërtimin e shtigjeve, informimin e mirë dhe guidat për shëtitje në natyrë të ekzistojnë për të mbështetur promovimin e ekoturizmit dhe sigurimin e burimeve për të ardhurat lokale.

Gjithashtu për të promovuar kërkimin shkencor në zonën e Parkut duhet të:

- Kryerjen e studimeve dhe vlerësimeve të ndryshme të ekosistemeve tokësore, baseneve ujore me përfshirjen e niveleve lokale, kombëtare dhe ndërkombëtare të projekteve;
 - Zbatimin e praktikave edukuese dhe profesionale që lidhen me turizmin dhe menaxhimin e zonave të mbrojtura, duke përfshirë ekskursionet për shkollat lokale brenda zonës së mbrojtur.
-

5.0 PARKU, VLERA PEJZAZHISTIKE E ARTISTIKE

5.0 PARKU, VLERA PEJZAZHISTIKE DHE ARTISTIKE

Parkut i Pallatit të Brigadave përfaqëson një nga kopshtet - park me te rëndësishme në Shqipëri, me një trajtim të një cilësie unike në llojin e vet në të gjitha territoret shqipfolëse.

MASTER PLANI I PARKUT TË PALLATIT TË BRIGADAVE, ISH- VILA MBRETËRORE NË TIRANË

TREGUESI :

- Zonifikimi i parkut në raport me karakteristikat arkitektonike, peizazhin dhe problematikat ekzistuese në hapësira të ndryshme homogjene të identifikuara.
- Analizat e gjendjes aktuale : leximi i karaktereve arkitektonikë dhe të peisazhit, identifikimi i elementëve me vlerë dhe potencialiteti i problematikave : hartat tematike.

Zonifikimi i parkut në raport me karakteristikat arkitektonike, peizazhin dhe problematikat ekzistuese në hapësira të ndryshme homogjene të identifikuara.

Po sjellim më poshtë, një përshkrim të shkurtër të peizazheve të ndryshme homogjene e funksionale, në të cilat mund t'a ndajmë sot parkun, për një analize më të thjeshtë kritike, duke evidentuar karakteristikat e tij arkitektonike dhe të peisazhit, përshkallëzimin historik, elementet me vlerë dhe potencialin, problemet aktuale të konservimit dhe menaxhimit, dhe mundësitë e përdorimit. Për detaje, mund t'i referoheni Tabelës 3 (Identifikimi i zonave të peizazheve , funksionale dhe homogjene), dhe Tabelës së Rilevimit arkitektonik, botanik dhe të materialeve (tabelat 4 dhe 5).

1 – HYRJA KRYESORE, RRUGËT HYRËSE DHE ESEDRA MONUMENTALE

Nga ndërtesa e rojeve, që lidhet me një rresht të rëndësishme ekzemplarësh Pinus pinea dhe disa orendi (stola, statujë, vazo lulesh) dhe elementë bimore (shkurre të krasitura rregullisht, lule sezonale, driza përdredhëse dhe dekorative), fillon një rrugë e gjatë e mbresëlënëse me selvi në formë L-je, e cila shfaq dekorin vegjetal të rrugës që lidh hyrjen kryesore, esedrën dhe vilën. Selvitë janë të vendosura 3 e nga 3 në mënyrë të rregullt, me kurorë rreth 3/3.5 metra, dhe midis tyre janë mbjellë lule sezonale. Pemët me kurora jo të rregullta janë alternuar me stolat e parkut. Rreshtit të selvive si në lindje, ashtu edhe në perëndim, kohët e fundit i është shtuar prezenca e një gardhi dafinash të shkurtuara rregullisht , rreth 150 cm e lartë.

Impakti i kësaj rruge është impresionues. Ajo formon gjithashtu edhe boshtin e sfondit gjenerues të dizajnit të parkut. Në fakt hyrja kryesore lidhet me platenë e madhe, nëpërmjet esedrës dhe rrugës së gjatë me landra. Nga esedra, një aks pingul i sfondit, të con më tej në vilë. Ky komponent pemësh me më shumë se 100 selvi, ka një rëndësi të madhe arkitektonike dhe për peisazhin, prandaj duhet të vlerësohet më shumë. Selvitë në fakt kanë shumë gjethe e degë të thata, një sinjal ndoshta ky i një sëmundjeje shumë të rëndë për selvitë, atë të kancerit kordikal, e cila duhet verifikuar sa më parë, përpara se kjo patologji të pushtoj një numër të madh ekzemplarësh.

Rruga e asfaltuar kohët e fundit me një tonalitet shumë të errët, kompletton sinjalistikën horizontale me impakt të lartë e të tepruar, duke qënë se trafiku brenda parkut është i kontrolluar. Këshillohet pra heqja e kësaj sinjalistike dhe zëvendësimi i këtij asfalti me një tjetër me ngjyrë më të adoptueshme me kontekstin.

2 - PLATEA PËRBALLË VILËS DHE HAPËSIRAT PËRRETH SAJ NË PERËNDIM, VERI DHE LINDJE TË NDËRTESËS

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Hapësira përballë vilës karakterizohet nga një formë gjysëmrrrethore, përcaktuar nga një kuintë impresionuese vegjetale, e përbërë nga gardhe të lartë të krasitur rregullisht e nga selvi të mbjella në rresht, në harmoni me bimë të tjera dekorative (mes të cilave jasemin, trëndafila, dru bushi, etj). Pjesa qendrore është e zënë nga një plate e madhe, në formë gjysëmrrrethore, e kufizuar me një gardh rozmarine të krasitur me forma të rregullta (drejt lindjes, jugut dhe perëndimit) dhe me

Laurus nobilis (drejt veriut) ku lokalizohet një shatërvan me interes të vecantë arkitektoniko-dekorativ (shih skedën përkatëse). Në të dyja anët e shatërvanit, vihen re hapësira të gjelbra që thuhet nga lulet sezonale, disa ekzemplarë pemësh (2 manjola, një qitro e dy palma) dhe disa bimë dekorative të krasitura me forma (bushi) ose të lëna në formë të lirë (yucca, landra, forsythia). Vazo dhe elementë të tjerë dekorativë e kompletojnë platenë.

Mungesa e ujit në shatërvan, futja e llambave dhe elementëve ndriçues me impakt të konsiderueshëm, ekzemplarët bimor jo shumë përfaqësues përsa i përket llojeve, formës, dimensioneve, dhe lulet sezonale me vlerë të ulët botanike dhe ornamentale, e bëjnë më urgjente ndërhyrjen konservuese dhe vlerësuese në plate, si një element i lidhur ngushtë me vilën dhe që duhet të luaj një funksion të rëndësishëm arkitekturor dhe në peizazh për dizajnin kompozicional të parkut. Rruga me asfalt e përfunduar së fundmi dhe sinjalistika horizontale e papërshtatshme, e bëjmë akoma dhe më problematik leximin e karaktereve arkitekturor dhe të peizazhit të kësaj pjesë të rëndësishme të parkut.

Në lindje të vilës, shfaqet një ekzemplarë i jashtëzakonshëm palme.

Zonat kufizuese me vilën, karakterizohen nga rrugët e shtruara me gur, në disa fragmente të shpëputur nga bazamenti për shkak të prezencës së rrënjëve. Bimësia drejt perëndimit karakterizohet nga gardhe me përmasa të konsiderueshme të krasitura rregullisht – mure të vërtetë bimor që alternohen me elzemplarët e bukur të dushkut, dafinave e landrave në formë të lirë ose të krasitura rregullisht.

Shtretërit e luleve në frontin lindor të vilës, për fat të keq tani janë të egër dhe pjesërisht të përdorura për akumulimin e materialeve që rezultojnë nga puna e kopshtarisë, prandaj ato duhet të shikohet dhe vlerësohen.

3 - DHOMAT VEGJETALE NË LINDJE TË VILËS : "DHOMA E MUZIKANTËVE" DHE "SHATËRVANI I MBRETËRSHËS"

Bëhet fjalë për dy struktura interesante vegjetale, të rrethuara me gardhe gjithmonë të gjelbëruara e të krasitura rregullisht. Dy hapësirat, e para në formë drejtkëndore dhe e dyta e kufizuar në lindje nga një mur mbajtës në formë gjysëmrrrethi, përcaktohen nga disa pisha të vendosura në rresht e të alternuara me selvi. Të dyja këto hapësira e kanë dyshtetë prej guri të degraduar (shkëputje, barëra të këqija, etj). Nga Dhoma e Muzikantëve, (lidhur me përshtatshmin, analizimin dhe problemet e statujave, shiko skedën përkatëse) një shkallë zbret drejt hapësirave lindore të pyllit, duke bërë që kjo zonë e pyllëzuar të lidhet ngushtë me pjesët më të mirëmbajtura të sitit.

Kurse dhoma e dytë karakterizohet në qendër nga një shatërvan interesant me statujë dhe vlera të veçanta artistike (shih skedën përkatëse).

4 - KODRINA - TARRACA (BELVEDERE)

Bëhet fjalë për një kodrinë artificiale, në të cilën ngjitesh nëpërmjet një dopio shkalle spirale prej guri, kufizuar nga gardhe të krasitur rregullisht. Është një element i kopshtit me interes të vecantë arkitektonik dhe të peizazhit, që ruan ende impaktin historik, sic dëshmohet edhe nga skicat e shumta që i referohen

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

kësaj pjese. Maja e kodrës karakterizohet nga një rresht mimozash që formojnë një rreth i cili në qendër ka një statujë, tashmë të degraduar (shiko skedën përkatëse), rrethuar nga shtretër historikisht të mbjellë me shkurre dekorative kurse sot lëndinë, dekoruar me disa lule sezonale me interes të ulët. E gjithë kodra është e kufizuar nga dafina e selvi të vendosura në rresht, të cilat përcaktojmë më mirë hapësirën. Tarraca përbën elementin fillestar të një aksi të rëndësishëm në sfond, që lidh këtë pjesë të parkut me Platenë e Vashës, Platenë e Madhe dhe fushën poshtë me esedrën gjysëmrrethore dhe një vaskë-shatërvan. Ende tani, nga tarraca mund të perceptohet ky sfond dhe mund të shijohet një panoramë e mrekullueshme e dy plateve dhe e një ekzemplari eukalpti, kurse pamja drejt veriut dhe perëndimit tashmë është pushtuar nga bimësia – në disa raste infektuese - të zonave të pyllëzuara përreth, të rritura kryesisht për shkak të mungesës së krasitjes dhe prerjes së herëpashershme. Një ndërhyrje për krasitjen dhe eliminimin e tyre, mund të lejonte përsëri hapjen dhe shijimin e panoramës kuptimplotë. Gjithsesi, duke pasur parasysh vlerën arkitektonike të kësaj kodre artificiale, është shumë e rëndësishme të rrisim edhe vlerën e saj dekorative, duke mbjellë pemë e bimë me vlerë dekorative (lloje të ndryshme jasemine, landra, grafit, etj) me qëllim edhe mbajtjen e kopshtit të gjelbëruar gjatë gjithë stinëve të vitit.

5 - "PANTEA E VASHËS"

Një dhomë e jashtëzakonshme vegjetale, ndërtuar mbi një argjinaturë artificiale, kufizuar nga një esedër/mur hijerëndë prej ashe e dafine, që është më i ulët drejt perëndimit, i hapur drejt zonave të pyllëzuara më poshtë dhe e dizenuar nga një gardh i krasitur rregullisht, me impakt të sigurt paronamik. Sot ruhen ashet, ndërsa mungojnë disa bimë ornamentale që duhet të rimbilleshin për të përcaktuar më qartë një kuintë që sot ka boshllëqe.

Hapësira është e ndarë në fragmente të rregullta të shpërndara rreth statujës së bronzit të një gruaje të re, boshti i kompozimit.

Seksionet dhe shtretërit e pemëve përcaktohen nga kordona, që pjesërisht mungojnë, dhe nga gardhet e krasitura rregullisht por që paraqesin tharje, boshllëqe, e bimë infektuese. Hapësirat me bar brenda seksioneve janë të degraduara dhe të pushtuara nga bimësia infektuese. Shkurret dhe lulet sezonale janë me vlerë të ulët dekorative.

Rrugët, dikur mesa duket në zhavorr dhe sot në asfalt, paraqisin një impakt jo fort të këndshëm.

Duke ditur vlerën arkitektonike dhe artistike të kësaj pjese, propozojmë një vlerësim të elementëve të jashtëzakonshëm vegjetal që paraqiten aty, dhe një rritje të komponentëve ornamentalë, nëpërmjet futjes së bimëve e luleve me impakt më të madh botanik.

6 - PLATEA E MADHE

Është një plate e gjerë, e vendosur pingul me pantenë e Vashës, përgjatë prespektivës e cila nga tarraca të con në zonën e esedrës – hapësirës gjysëmrrethore dhe nga rruga e gjatë me landra të con në esedër dhe pastaj vazhdon përgjatë rrugës hyrëse.

Edhe kjo plate është e ndërtuar mbi një argjinaturë artificiale dhe është e kufizuar nga mure mbajtës. Në jug kufizohet nga një sfondi i bukur selvish. Fragmentet e rregullta janë dizenuar me gardhe bushi dhe dafine përgjatë një hapësire rreth 1 km. Në krye të fragmenteve ndodhen gardhe ashe të krasitura në formë sferë, me pjesë të ndërprera që mungojnë, kurse në brendësi të pjesëve të ndryshme vihen re disa ekzemplarë palmash kineze. Lëndina është e degraduar, dysHEMEJA është e asfaltuar, lulet mungojnë, e të gjitha këto sëbashku e bëjnë këtë pjesë të parkut shumë monotone, kur në fakt

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

potencialiteti i saj paronamik dhe arkitektonik është i konsiderueshëm. Për këtë arsye duhet të rriten lule e pemë, si sezonale ashtu edhe shumëvjeçare, me forma dekorative.

7 - RRUGA A LANDRAVE

Sic e kemi thënë edhe më sipër, bëhet fjalë për një rrugë të gjatë landrash, që lidhin platenë e madhe me esedrën, duke nënvizuar një nga boshtet më gjenerues të sistemit. Pemët, ndoshta shumë të dendura, shfaqen tepër të holla, dhe sot duken si trarë të zhveshur, të lulëzuara vetëm në majë. Vetëm një krasitje drastike reformuese, mund t'i jap zgjidhje këtij problemi. Skicat historike që i referohen kësaj pjese të parkut, tregojnë për një impiant me *Rhyncospermum* në të dyja anët e landrave, por aktualisht nuk duket asnjë gjurmë e tyre. Edhe bimët kacavjerrëse, të cilat mund të kontribuonin me lulet e tyre aromatike dhe dekoracionin e rrugës, aty nuk janë mbjellë kurrë.

8 - KAPELA (KISHËZA) DHE ZONA PËRRETH

Kjo zonë, në të cilën shkohet nëpërmjet një shkalle të bukur të shtruar me gurë dhe e kufizuar me gardhe të krasitura rregullisht, ndodhet në lindje të vilës, në majë të një kodre të butë nga ku mund të shihet sot panorama e vilës dhe parkut. Kishëza me vlera të padiskutueshme arkitektonike por me probleme të mëdha degradimi, vendoset në një hapësirë me formë ovale, edhe ajo e shtruar me gur opus incertum dhe e rrethuar me gardh dafinash të krasitura. Është një hapësirë intime, ku vëmendja përqëndrohet mbi objektin e kultit, disa ekzemplarë pemësh me vlerë të konsiderueshme botanike (një lisi dhe një pemë panje përball kishës, një pemë monumentale gështenje dhe një mështek në madhështor në anën e majtë të ndërtesës) dhe mbi vegjetacionin (selvitë në rresht, blirët dhe landrat), të alternuara me vendqëndrime, stola dhe lule sezonale.

Kësaj zone i nevojitet një projekt i kujdesshëm konservues dhe vlerësues, jo vetëm për objektin, por edhe për komponentët bimor dhe orenditë. Një vëmendje e vecantë i duhet kushtuar rihapjes së panoramës domethënëse mbi vilë, që sot është në pjesën më të madhe e fshehur nga rritja e pakontrolluar e bimësisë farëkeqe.

9 - ROTONDA VEGJETALE

Nga kisha, drejt jugut, nëpërmjet një rruge me lisa tashmë me një dizeno të çuditshme, pjesërisht e pushtuar nga rritja e pyllit që e rrethon dhe e përkufizuar nga një gardh dafinash dikur të krasitura, dilet në një rotondë vegjetale që përcaktohet lehtësisht nga një rresht lisash të mbjellë në formë rrethore. Lisat e rreshtuar kanë nevojë për shkurtime në përmbajtje dhe krasitje në formë.

Në qendër të rotondës, ndodhet një ekzemplar shumë i bukur i citros deodara. Kjo hapësirë me hije, është shumë mbresëlënëse, edhe pse afërsia me rrugën dhe impakti akustik e çenojnë disi shfrytëzimin dhe përdorimin e saj. Skicat e projektit e tregojnë këtë hapësirë të destinuar për labirint, por gjatë realizimit mesa duket ajo është thjeshtëzuar.

10 –HAPËSIRA QË LIDHET ME TARRACËN / CENTRALI ME VASKËN E RRUMBULLAKËT

Bëhet fjalë për një hapësirë relativisht të reduktuar, në këmbët e kodrës së tarracës, në afërsi të një centrali të braktisur. Një vaskë-shatërvan rrethore e veshur me tesera bojëqielli, pa ujë dhe i degraduar (shiko skedën përkatëse) karakterizon këtë zonë. DysHEMEJA është e shkëputur dhe disa depozitime

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

mbeturinash mbi objekt, rrit gjendjen e degradimit të sitit, por bie në sy projektimi i sistemit vegjetal historik, me gardhe dafinash të krasitura rregullisht dhe selvi të rreshtuara, që përkufizojnë një rrap të mrekullueshëm në kufijtë e hapësirës pyjore. Është një pemë monumentale e rrallë, si përsa i përket afërsisë me fasadën e selvive, ashtu edhe për rritjen e pakontrolluar në pyllin përreth. Duke pasur parasysh vlerën e tij, padyshim është i rëndësishëm edhe vlerësimi dhe perceptimi i vënies së tij në dukje.

11 - FUSHA ME HAPËSIRËN GJYËMRRETHORE-ESEDRËN DHE VASKA-SHATËRVAN

E vendosur në jug të platesë së madhe, pingul me të dhe e kufizuar nga një fasadë selvish, kjo hapësirë sipas planimetrive të projektit origjinal, ishte e destinuar për pishinë. Aktualisht aty shfaqet një vaskë-shatërvan në formë kuadratike dhe një esedër-gjysëmrrethore, në gjendje të rëndë konservimi (shiko skedën përkatëse). Disa fragmente të rrethuara me kordon bimor, janë mbjellë me bimë bulbore dhe lule sezonale. Drejt perëndimit shfaqet një panoramë pak konfuze dhe e parregullt, me selvi dhe blirë, kurse drejt lindjes panorama është akoma edhe më e crregullt me një rresht të paplotë qitrosh e selvish, me hapësira boshe dhe zhvillim të bimësisë farëkeqe, e cila duhet rishikuar.

Kjo hapësirë tani përdoret si fushë futbollit. Në jug të esedrës gjysëmrrethore ndeshet një hapësirë e gjerë e pushtuar nga bimësia spontane farëkeqe (kryesisht akacie), e cila nëse nuk mbahet nën kontroll, mund të përhapet me shpejtësi.

Duke parë afërsinë që kjo zonë ka me serrat dhe rolin e rëndësishëm që ajo zë në sistemin arkitektonik të kopshtit, duhet që kjo hapësirë të bëhet e shfrytëzueshme me një destinacion të ri ripërdorimim, që mund të ishte psh. mbjellja e drurëve frutore, në mënyrë që t'i ofronte vizituesve një eksperiencë didaktiko – dokumentare me interes të madh.

12 – ISH FUSHA E TENISIT, TASHMË AERODROM

Hapësira dikur e destinuar për fushë tenisi, tashmë përdoret si aerodrom. Ndodhet në majë të një stomi artificial, modeluar drejt lindjes me një skarpatë të bukur vegjetale.

Përkufizohet nga një gardh bushi pjesërisht e krasitur, por e degraduar në perëndim e jug, në veri mungon (dalohen vetëm disa dafina të krasitura me formë rrethore) dhe në lindje me disa shkurre dekorative. Në drejtim të lindjes është shumë e rëndësishme të qëndrojmë hapur fushëpamja drejt liqeneve të vegjël paronamike. Edhe drejt perëndimit mungon një fasadë arkitektonike, e cila sot është e pushtuar nga bimësia farëkeqe dhe e pakontrolluar.

Drejt veriut mund të shihet panorama interesante e vilës, që sot është gjysëm e fshehur nga një selvi e cila do të ishte mirë të eliminohej.

13 - HAPËSIRA E MBJELLË NË JUG TË VILËS, QË LIDHET ME ZONAT FORMALE

Bëhet fjalë për zonën e vendosur ndërmjet rrugës që të çon në villë dhe platesë së Vashës në perëndim, dhe ndahet nga ajo nëpërmjet një gardh dafinash. Ka disa pemë me vlerë të konsiderueshme botanike pora i përket dimensioneve dhe formave, kryesisht disa pisha të vendosura në rresht, një bli i bukur, një grup agrumesh, të lidhura fatkeqësisht me bimësinë farëkeqe aty pranë (akacie, kacavjerrëse, etj.). Duke parë pozicionin qendror në raport me komponentët e tjerë me vlera të mëdha arkitektonike dhe paronamike të parkut, është e rëndësishme të vlerësohet edhe potencialiteti i kësaj zone, duke rikuperuar ekzemplarët me interes të vecantë dhe duke eliminuar bimësinë spontane të pakontrolluar.

14 - SERRAT – FIDANISHTET DHE HAPËSIRA PËRRETH

Kjo zonë, ku aktualisht mbillen e rriten bimët e lulet sezonale, përfshin si ndërtesën e serës historike (në gjendje degradimi, shiko skedën përkatëse) ashtu edhe ndërtimet e reja të fidanishtes së ndërtuar së fundmi, për një kultivim më të mbrojtur, por që nuk është integruar ashtu sic duhet me kontekstin. Zona është e kufizuar në veri nga rruga me landra dhe në jug bie mbi hapësirën paronamike të liqeneve të vegjël. Një gardh i krasitur me valëzime dhe disa selvi në rresht, e përcaktojnë këtë zonë drejt jugut.

15 - ZONA E LIQENEVE TË VEGJËL

Kjo zonë paraqet një impakt të lartë natyror dhe paronamik dhe ka mundësi të mira ripërdorimi si hapësirë vendqëndrimi (pushimi). Tre pasqyrat e ujit (fatkeqësisht me mungesë oksigjeni dhe të pushtuar nga bimësia e keqe – sidomos në pjesën veriore – edhe mbushur me sedimente) me forma gjarpëruese, lidhen me pemët me vlera dhe interes të konsiderueshëm, të mbjella në grup ose të izoluar, si selvi, shelgje, eukalipte e pisha. Nga lindja, ato ndahen nga zona e pyllëzuar nga një rresht mimozash, por afër ka edhe bambu, akacie dhe lloje të tjera bimësh e pemësh spontane, që sic e theksuam edhe më lart, nëse nuk mbahen nën kontroll, rrezikojnë të rriten me shpejtësi. Lëndinat me bar - janë të egra. Zona duhet të vlerësohet me futjen e pemëve të reja në grupe apo të izoluar, por me vlera të mëdha botanike, për të rritur si praninë e llojeve ekzotike ashtu edhe dizajnin e zonës që tani paraqitet i thjeshtë dhe relativisht pa shkëlqim.

16 - SHTËPIA E FERMERIT DHE HAPËSIRA PËRRETH, SHKALLA ME RRUGËN E BLIRËVE

Zona është e pozicionuar në perëndim të dy plateve, ka një shtrirje rreth 6 ha dhe ka një prirje degraduese drejt kufirit perëndimor të parkut. Hapësira është e pyllëzuar, me një përzierje kryesisht pemësh gjetherënëse, ku specifikohen këto lloj speciesh : AA *Ailanthus* e lartë - Arrë e Indisë, AP - *Acer platanoides* - Panjë e dredhur, AX - Panjë, PN - *Populus nigra* – Plep i zi, POA - *Populus alba* - Plep i bardhë, PP - *Pinus pinea* - Pino domestico, PIP - *Pinus pinaster* - Pishë detare, QI - *Quercus ilex* - Ah, QX - *Quercus* spp. - Dushk (*Quercus cerris* - Dru qarri; *Quercus frainetto* - Ah i butë; *Quercus pubescens* - Dushk i butë; *Quercus sessiliflora* - Durmast; *Quercus trojana* - Ah trojan;), RP - *Robinia pseudoacacia* - Robinia e TE - *Tilia x europaea* - Akacia e bardhë. Pemët janë kryesisht të larta. Zona ka prezencë të bimëve e pemëve të pakontrolluara, të cilat rrezikojnë të pushtojnë të gjithë formacionin. Mungesa e mirëmbajtjes së vazhdueshme ka shkaktuar zgjerimin e problemeve të degradimit mes të cilave bien në sy tharjet, dredhkat, ekzemplarë të vdekur ose me probleme fitopatologjike.

Zona lidhet me një shtëpi me kollona, e quajtur “Shtëpia e fermerit”, tashmë e shndërruar në gërmadhë bashkë me siloset ngjitur. Në fakt kjo pjesë, dikur përdorej për aktivitetet me karakter agrikultor dhe blegtari. Në afërsi të shtëpisë së fermerit, dallohet një rresht selvish dhe një rrap madhështor, sikurse edhe blirët interesantë përgjatë rrugëve gjarpëruese që përshkojnë pyllin në drejtimin verijugor. Për t’u theksuar është edhe rruga e gjatë e blirëve që historikisht kanë lidhur hapësirat bujqësore me kopshtin formal. Rreshti i dyfishtë është mbjellë përgjatë një rruge që ngjitet me shkallë, kufizuar nga një bordurë me material të gurte dhe një gardh dafinash krasitur rregullisht.

Rruga përfundon në afërsi të centralit që lidhet me vaskën - shatërvan (zona 10) me një ekzemplar pishë shumë të bukur. Zona ka vlerë të konsiderueshme natyrore, por edhe një numër të konsiderueshëm elementësh me interes arkitektonike e panoramik, që tregojnë se kjo pjesë ishte e përfshirë në dizajnin e gjerë kompozicionale dhe ndërtimor të parkut.

Hipoteza e destinacionit të ish-Shtëpisë së fermerit (shiko skedën përkatëse) në një strukturë ndihmëse

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

për vizitorët e kompleksit (bar i vogël, shërbime higjienike, qendër informacioni), do t'a rriste lexueshmërinë e kësaj vlere të dyfishtë.

17 –ZONA PËRRETH NDËRTESES HYRËSE DHE OBJEKTE TË TJERA

Bëhet fjalë për një zonë jo shumë të madhe, të vendosur në perëndim të ndërtesës së vendrojes. Karakterizohet nga një terren i sheshtë që përshkohet nga një rrugë të riasfaltuar kohët e fundit, me ndikim jo shumë të këndshëm. Përgjatë rrugës, dallohen gardhe me dru bushi të krasitura në formë sferike. Drejt veriut, hapësira karakterizohet nga disa ekzemplarë pemësh monumentale, vecanërisht një elm me përmasa të konsiderueshme por fatkeqësisht me probleme fitosanitare të shkaktuara nga mungesa e mirëmbajtjes (bimë zvarritëse dhe degë të thata), një dru kedri (qitro) madhështore, edhe ai me probleme fitopatologjike shkaktuar nga mungesa e mirëmbajtjes. Këto ekzemplarë me interes monumental, lidhen me një zonë të mbjellë me fiq ndoshta 20 vjecarë e me përmasa të mëdha, e cila duhet pastruar nga bimësia e keqe, kryesisht nga bambutë, të cilat nëse nuk kontrollohen mund të pushtojnë gjithë zonën.

Vlerësimi i zonës përreth, zonës 24, konsiston në shfrytëzimin sa më të mirë të kësaj pjese të parkut me vlerë të madhe natyrore dhe ambientaliste, si një shesh pushimi ose argëtimi, duke pasur parasysh afërsinë që ka me hyrjen kryesore.

18 – HAPËSIRA PYJORE NË PJESËN LINDORE

Është hapësira midis rotondës me drurë ahu dhe murit rrethues që e kufizon parkun me rrugën për në Tiranë. Zë një hapësirë prej rreth 4,5 ha dhe shtrihet përgjatë shpatit të pjerrët në drejtimin lindor, modeluar me skarpata dhe argjinaturë me vlere të veçanta paronamike.

Rrugicat zhvillohen paralelisht me rrugën kryesore, janë të shtruara me asfalt dhe theksohen nga prezenca e qitrove, pishave e blirëve – me dimensione të konsiderueshme – të mbjella në grupe të vegjël ose në rresht, e me vlerë të madhe paronamike. Bëhet fjalë pra për një hapësirë të pyllëzuar, të projektuar dhe strukturuar me shumë kujdes, në të cilën bimësia thekson një dizajn të dukshëm kompozicional. Afërsia me rrugën, impakti akustik dhe ai ambientalist, e vështirësojnë mundësinë e shfrytëzimit dhe ripërdorimit të kësaj zone. Për të shmangur këto vështirësi, do të duhej të ndërtohej një barrierë vegjetale që të neutralizonte xhurmat dhe pamjet kautike të rrugës.

Rruga kryesore që përshkruan këtë zonë, lidhet me rrugën që niset nga dhoma vegjetale e Muzikantëve (shiko zonën 3): kjo pjesë e pyllëzuar mund të jetë një rrugë shumë e bukur këmbësorësh, me vlerë të madhe natyraliste për vilën, sepse të lejon të vlerësosh edhe pjesët e tjera të parkut, si rotondën vegjetale dhe kishëzën.

Gjithashtu duhet thënë se kjo hapësirë lidhet me rrugën kryesore që të çon në vilë me një portë të vendosur përballë ndërtesës së rojeve, e dizenuar dhe e strukturuar mirë, e përbërë nga një hapësirë drejtkëndëshe e hapur e shtruar, e zbukuruar nga prezenca e disa ekzemplarëve bimorë, kryesisht një eukalipt, dy landra dhe dy mimoza, të cilat nënvizojnë edhe njëherë tjetër vlerën arkitektonike dhe panoramike të kësaj zone, e cila duhet vlerësuar shumë për nivelin e lartë të konservimit historik që paraqet.

19. HAPËSIRA E PYLLËZUAR NË VERI.

Kjo zonë është e vendosur në veri të vilës dhe kufizohet me parkun publik. Hapet përgjatë tatëpjetës që ulet drejt veriut. Zë një hapësirë prej rreth 1,5 ha. Paraqet një lidhje me vilën jo vetëm hapësinore, por edhe vizuale, duke pasur parasysh që përbën sfondin e panoramave që shijohen nga tarraca e vet vilës. Pikërisht në këtë zonë, projekti fillestar parashikonte realizimin e një teatri që duhet të formonte zgjatimin e shkallares monumentale sëbashku me fasadën përkatëse arkitektonike, por që mesa duket nuk u realizua kurrë. Kjo hapësirë, mesa duket nga dokumentacioni i vitit 1943 (shiko raportin historik), u përfshi nga një rrëshqitje dhe e cila shkaktoi dëmtimin e sistemit hidraulik dhe implikoi konsolidimin e shpatit të modeluar me argjinatura dhe përf forcime.

Në këtë zonë janë gjetur më shumë AA - *Ailanthus altissima* - Arrë Indie, BRP - *Brussonetia papyrifera* - Man Kinez, PN - *Populus nigra* – Plep i zi, POA - *Populus alba* – Plep i bardhë, PP - *Pinus pinea* - Pi shë e butë, PIP - *Pinus pinaster* - Pishë detare, QI - *Quercus ilex* - Ah, QX - *Quercus spp.* - Dushk (*Quercus cerris* - Dru qarri; *Quercus frainetto* - Ah i butë; *Quercus pubescens* - Dushk i butë; *Quercus sessiliflora* - Durmast; *Quercus trojana* - Ah trojan;), RP - *Robinia pseudoacacia* - Robinia e TE - *Tilia x europaea* - Akacia e bardhë. Siç shihet ka edhe specie që u bien gjethet, edhe të tjera që qëndrojnë gjithmonë të gjelbra, por edhe me karakter infektues (si ailante e akacie), të cilat nëse nuk mbahen nën kontroll, mund të përhapen me shpejtësi e të shkatërrojnë vlerën botanike të pyllit.

Në brendësi të kësaj zone, nuk janë hasur ekzemplarë të tjerë me vlerë të veçantë botaniko-arkitekture, por bien në sy problemet fitopatologjike, për shkak të mungesës së mirëmbajtjes (tharje të degëve, dredhka nëpër trungje, etj). Rrjeti i rrugicave duhet rikuperuar dhe rivlerësuar, sepse për momentin nuk është i mjaftueshëm për garantimin e një shtrëtzimi maksimal të zonës.

Gjithashtu duhet të parashikohet një fasadë vegjetale që të formojë një kufi domethënës në kufin verior të parkut, që të duket sidomos nga tarraca e vilës. Lidhur me këtë, mund të mendohet edhe për ngritjen e një esedre të re me pemë gjithmonë të gjelbra dhe me përmasa të larta, që të ketë një impakt shumë të mirë panoramik, si selvi dhe pisha të buta, të cilat mund të përbënin një arkitekturë vegjetale kuptimplotë.

20- HAPËSIRA E PYLLËZUAR NË PERËNDIM

Kjo hapësirë, e lidhur me zonën e pyllëzuar në veri (nr.19), ka me të ngjajshmëri të mëdha. Edhe në këtë zonë janë identifikuar AA - *Ailanthus altissima* - Arrë Indie, BRP - *Brussonetia papyrifera* - Man Kinez, PN - *Populus nigra* – Plep i zi, POA - *Populus alba* – Plep i bardhë, PP - *Pinus pinea* - Pi shë e butë, PIP - *Pinus pinaster* - Pishë detare, QI - *Quercus ilex* - Ah, QX - *Quercus spp.* - Dushk (*Quercus cerris* - Dru qarri; *Quercus frainetto* - Ah i butë; *Quercus pubescens* - Dushk i butë; *Quercus sessiliflora* - Durmast; *Quercus trojana* - Ah trojan;), RP - *Robinia pseudoacacia* - Robinia e TE - *Tilia x europaea* - Akacia e bardhë. Siç shihet ka edhe specie që u bien gjethet, edhe të tjera që qëndrojnë gjithmonë të gjelbra, por edhe me karakter infektues (si ailante e akacie), të cilat nëse nuk mbahen nën kontroll, mund të përhapen me shpejtësi e të shkatërrojnë vlerën botanike të pyllit.

Në brendësi të kësaj zone, nuk janë hasur ekzemplarë të tjerë me vlerë të veçantë botaniko-arkitekture, por bien në sy problemet fitopatologjike, për shkak të mungesës së mirëmbajtjes (tharje të degëve, dredhka nëpër trungje, etj).

Edhe në këtë zonë rrjeti i rrugicave nuk është i mjaftueshëm për garantimin e një shtrëtzimi maksimal të zonës, prandaj duhet rikuperuar dhe rivlerësuar.

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Zona zë një hapësirë prej rreth 1 ha dhe shtrihet përgjatë tatëpjetës që shton drejt veriperëndimit. Meqënëse është në kufijtë e parkut, ajo përbën një barrierë vizive, akustike dhe funksionale me kontekstin e saj. Paraqet mundësi të mira prodhimi/ pyllëzimi, prandaj duhen parashikuar ndërhyrje të tipit rregullues për përmirësimin dhe seleksionimin e bimësisë ekzistuese dhe asaj që mund të mbillet e re.

21 –HAPËSIRA E PYLLËZUAR NË JUGPERËNDIM

Kjo zonë zë një hapësirë prej rreth 2 ha dhe përhapet në jug të pjesëve formale të kopshtit dhe lidhet veçanërisht me hapësirën gjysëmrrethore-esedrën dhe vaskën shatërvan, që sot përdoret si fushë futbollit dhe ish-fushën e tenisit, tashmë aerodrom.

Paraqitet e kufizuar - në juglindje - nga një rresht i gjatë mimozash me pamje mbi liqenet e vegjël. Zona paraqet një bimësi të përzjerë me pemë gjetherënëse dhe konifere, ku bien në sy speciet e mëposhtme : BRP - *Brussonetia papyrifera* - Man Kinez, CD - *Cedrus deodara* - Qitro Himalaje, PIA - *Picea abies* – Bredh i kuq, PP - *Pinus pinea* – Pishë e butë, RP - *Robinia pseudoacacia* – Akacia e bardhë TE - *Tilia x europaea* - Bli.

Në brendësi të zonës, shfaqen disa ekzemplarë me interes të veçantë botanik dhe arkitekturor, si blirë, qitro dhe pisha të buta me dimensione të konsiderueshme. Hasen probleme fitopatologjike, sidomos për shkak të mungesës së mirëmbajtjes (tharje, dredhka nëpër trungjet e pemëve, vegjetacion infektues, etj).

Rrjeti i rrugicave të asfaltuara, i kufizuar nga gardhe të krasitura rregullisht, është mjaftueshmërisht eficient për të garantuar një shfrytëzim të mirë të hapësirës, e cila padyshim ka karakteristikat e duhura natyrore dhe pyjore, por në krahasim me zonat e tjera të pyllëzuara që përmendëm më lart (zona 19 dhe 20) ka një lidhje më të qartë me zonat më mirë të projektuara të parkut. Pra është e rëndësishme, siç theksuam edhe për zonën e pyllëzuar në pjesën lindore (zona 18), të merret në konsideratë edhe roli arkitekturor dhe panoramik i kësaj zonë, e cila duhet të përfshihet në procesin e vlerësimit si në zonën me esedrën gjysëmrrethore dhe me vaskën shatërvan, ashtu edhe në zonën e serrave/fidanishtës dhe në zonën e liqeneve të vegjël, për një riprojektim të ri arkitektonik dhe panoramik për përcaktimin e funksionit të ardhshëm të sitit.

22 - LISNAJA

Zona zë një sipërfaqe prej rreth 7 ha dhe shtrihet në zonën juglindore të parkut, mbi një sipërfaqe të rrafshët, pjesërisht të dalë (të kërcyer, në reliev) në drejtim të jugut.

Ajo përfshihet nga një lisnajë domethënëse me lisa të varieteteve të ndryshëm dhe nga një nënpyll kryesisht të përbërë me bimë halore. Specifikisht mund të përmendim QR - *Quercus robur* - Lisin e QX - *Quercus spp.* - Dushkun (*Quercus cerris* - Dushk turqie; *Quercus frainetto* - Farnetto; *Quercus pubescens* - Dushkun e butë; *Quercus sessiflora* - lis *Quercus trojana* - Fragno), kurse në nënpyll bien në sy dredhkat, gjineshtrat, dafinat dhe shkurre të tjera të llojeve të ndryshme sidomos në pjesën jugore, kurse në pjesën veriore ka më shumë bimë të egra dhe bimë infektuese (sidomos shkurre) të cilat duhet eliminuar dhe mbajtur nën kontroll për të shmangur përhapjen e shpejtë.

Bimësia është në gjendje të mirë konservimi dhe nuk ka probleme të thella fitosanitare. Lisnaja përfaqëson një formacion tipik vegjetal të territorit të Shqipërisë, ndaj merr përparësi vlerësimi i kujdesshëm i saj që lidhet me karakteristikat e peizazhit lokal.

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Zona e pyllëzuar paraqet një interes të veçantë natyror dhe ambientalit dhe ka mundësi shumë të mira shfrytëzimi (nëpërmjet përcaktimit të itinerareve natyror brenda parkut, zhvillimin e orëve për edukim ambiental nëpër shkolla që ndërgjegjëson dhe vë në dukje vlerën e zonës) dhe favorizon kushtet për futjen e kafshëve të egra lokale, që aktualisht mungojnë në sit.

23 - ZONA E DEGRADUAR ME PJESË LËNDINASH DHE MASA VEGJETALE

Bëhet fjalë për një zonë që rezulton e paprojektuar, pushtuar nga një masë e dendur bimore në pjesën veriore dhe nga një pjesë “bosh”, me pjesë lëndinash të mbuluara me bar në jug. Ajo shtrihet në zonën e lidhur me hyrjen kryesore që karakterizohet nga disa ekzemplarë monumental si elm dhe rrap (shiko zonën 17), me zonën e serrave/fidanishtes dhe aerodromit në drejtimin perëndimor (zona 14-12), ndërsa në jug kufizohet me zonën e liqeneve të vegjël dhe lisnajën (respektivisht zonat 15 dhe 22) dhe në veri rrugën hyrëse që nga porta e madhe t'q çon në hapësirën gkysëmrrethore dhe në vilë. Ajo përshkruhet nga një rrugë e drejtë e cila së fundmi është asfaltuar, që lidh zonën e hyrjes me aerodromin.

Në këtë zonë skicat e projektit fillestar parashikonin realizimin e një piste për vrapim kuajsh, e cila mesa duket nuk u realizua kurrë. Bie në sy prezenca e pemëve si CD - Cedrus deodara - Qitro Himalaje, PN - Populus nigra - Plep i zi, POA - Populus alba – Plep i bardhë, PP - Pinus pinea – Pishë e butë, RP - Robinia pseudoacacia - Akacie, SA - Salix alba - Shelg i bardhë, i cili shtrihet sidomos në drejtimin jugor, zonë ku ka shumë bimë farëkeqe dhe spontane si bambuja. E gjithë zona paraqet një stanjacion hidrik, për të cilin duhen përcaktuar shkaqet dhe gjetur mënyrat e realizimit të drenazhimit. Në skajin lindor, një pjesë e mirë është e zënë nga mbeturinat dhe depozitimet, të cilat duhet të jiqen sa më shpejt.

Në brendësi të masës vegjetale vihen re ekzemplarë me përmasa të konsiderueshme botanike, por gjendja aktuale moçalore dhe prezenca e vazhdueshme e bimëve infektuese, nuk lejojnë hyrjen e lirë në brendësi të saj për një rilevim më të detajuar.

Drejt perëndimit, në kufirin midis serrave dhe aerodromit, paraqiten disa pemë të larta me vlera të mëdha botanike dhe arkitekto-re, mes të cilave spikat një grup eukaliptesh, pisha detare dhe të buta, dhe një elm i hijshëm.

Zona – duke pasur parasysh shtrirjen dhe lidhjen me pjesët e tjera me vlerë natyrore dhe mjedisore, dhe me zonat shumica të projektuara - ka potencial të rëndësishëm për ripërdorim dhe duhet të jetë subjekt i një ridizenjimi të konsiderueshëm, me përcaktimin e skenave arkitektonike që duhen realizuar me pemë dhe shkurre në kufirin jugor dhe verior, me ekzemplarë të të gjitha llojeve dhe me vlerë botanike dhe arkitektonike që duhen mbjellë në grupe të vogla e të lidhen me shkurret dekorative.

Zona mund të ketë një funksion rikreativ, me vendpushime zona çlodhjeje, për zhvillimin e aktiviteteve kulturore dhe ekspozuese me impakt të lehtë, dhe duhet të lidhet në mënyrë funksionale dhe me dizenjo panoramike, me zonën e liqeneve të vegjël dhe aerodromin që fal pozicionit të tyre, përbëjnë sfondin arkitektonik të kësaj zone.

24 - HAPËSIRA PËRRETH KUFIRIT JUGLINDOR

Është një zonë e pyllëzuar kufizuese, e mbushur me plepa të vegjël që lidhen me bimësinë spontane dhe lëndinat e vogla me bar.

Në brendësi hasen disa ndërtime të vogla për impiantët teknik tashmë të degraduar, dhe një bunker i cili mund edhe të shfrytëzohet për një vlerësim muzeal. Duhet të verifikohet rikuperimi i mundshëm i këtyre impianteve (në veçanti impianti i furnizimit me ujë dhe zbrazjen e liqeneve të vegjël) dhe të bëhet

rishikimi i komplet sistemit hidraulik.

Zona duhet t'i nënshtrohet një ndërhyrjeje vlerësimi (eliminimi i vegjetacionit infektues, mbjellje të reja, rikrijimi i zonave me bar, etj.) me qëllim lidhjen e kësaj pjese me lishajën me vlerë natyrore e ambientale.

25 - ZONA QË LIDHET ME IMPIANTËT TEKNIKË DHE INFRASTRUKTURËN E SHËRBIMEVE (E PARILEVUAR)

Kjo zonë, aktualisht e shfrytëzuar për aktivitete ushtarake, është e paaksesueshme dhe e pa rilevuar. Vetëm pas një vizite në vend dhe ndalimit të aktiviteteve që aty aktualisht kryhen, do të mund të vlerësohen mundësitë që ajo ka për ripërdorim, dhe lidhja funksionale dhe vetëm pas një inspektimi dhe një ndalimi të aktiviteteve që po zhvillohen aktualisht, do të jetë e mundur të lexohen përdorimet e mundshme dhe të mundshme të kësaj pjese të parkut dhe lidhjen e mundshme funksionale të tij dhe panoramike me pjesët e tjera që e rrethojnë.

ANALIZAT E GJENDJES AKTUALE : LEXIMI I ELEMENTËVE ARKITEKTONIKË DHE TË PEISAZHIT, INDIVIDUALIZIMI I ELEMENTËVE ME VLERË, MUNDËSITË DHE PROBLEMATIKAT: HARTAT TEMATIKE

Rilevimi dhe analizimi i parkut i hapën rrugën përcaktimit të karakteristikave botanike, arkitektonike dhe panoramike të sitit, evidentimit të elementëve me vlerë dhe mundësi dhe problematikave.

Për këtë qëllim u përpunuan dy harta tematike.

Specifikisht, harta e parë (shih hartën nr.6) vë në dukje elementët e BIMËSISË -

ARKITEKTURËS- TË PEISAZHIT DHE MUNDËSITË . Ajo na jep të dhëna lidhur me :

- **Pemët me gjelbërim të përhershëm:**

AD - Acacia dealbata - Mimoza,

CA - Cedrus atlantica - Qitro Atlanti,

CD - Cedrus deodara - Qitro Himalaje,

CS - Cupressus sempervirens - Qiparis,

CX - Citrus spp. - Agrumet,

EG - Eucalyptus globulus - Eukalipti,

LN - Laurus nobilis - Dafina,

MG - Magnolia grandiflora- Manjola,

NO - Nerium oleander - Landër,

PC - Phoenix canariensis - Palma Kanarie,

PIA - Picea abies – Bredh i kuq,

PIP - Pinus pinaster - Pishë detare,

PP - Pinus pinea - Pi shë e butë,

QI - Quercus ilex - Ah,

TF - Trachycarpus fortunei - Palma kineze

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

- Pemë gjetherënëse :

AA - Ailanthus altissima - Arrë Indie,
AP - Acer platanoides - Panjë e dredhur,
BP - Betula pendula - Mbështekne e bardhë,
BRP - Brssonetia papyrifera - Man Kinez,
CAS - Castanea sativa - Gështenjë,
CES - Cereis siliquastrum - Pemë Jude,
FC - Ficus carica - Fik,
FE - Fraxinus excelsa - Frashër,
LI - Lagerstroemia indica - Palma me kurorë,
PA - Platanus acerifolia - Rrap,
PN - Populus nigra – Plep i Zi,
POA - Populus alba – Plep i bardhë QR - Quercus robur- Lis,
QX - Quercus spp. - Dushk (Quercus cerris - Cerro; Quercus frainetto - Farnetto; Quercus pubescens - Roverella; Quercus sessiliflora - Dushk i butë; Quercus trojana - Fragno;),
RP - Robinia pseudoacacia - Akacia e bardhë,
SA - Salix alba – Shelg i bardhë,
SB - Salix babylonica - Shelh i varur,
TD - Taxodium distichum - Qiparis moçalor,
TE - Tilia x europaea - Bli,
UC - Ulmus carpinifolia - Elm

- **Shkurre me gjelbërim të përhershëm :**

BS - Buxus sempervirens - Dru bushi,
HX - Hedera spp. - Dredhka,
IA - Ilex aquifolium - Ashe,
JM - Jasminum mesnyi - Jasmin kinez,
LN - Laurus nobilis - Dafuna,
LO - Ugustrum ovalifolium - Voshtër me gjethe ovale,
NO - Nerium oleander - Landra,
RA - Ruscus aculeatus - Gjineshtër,
PB - Phyllostachys bambusoides - Bambu, RF - Rubus fruticosus - Drizë,
RO - Rosmarinus officinalis - Rozmarinë,

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

RX - Rosa spp. - Rosa, YX - Yucca spp. – Yucca

- Shkurre gjetherënëse :

BRP - Brussonetia papyrifera - Man kinez, FI - Forsythia x intermedia - Farëveshur,

VS –Vegjetacion spontan/ infektues.

- Ekземplarë/grupe pemësh e shkurresh me vlerë të veçantë porsa i përket :

- lulëzimit tërheqës (AD - Acacia dealbata - Mimoza; AA - Ailanthus altissima - Arra e Indisë, CES - Cercis siliquastrum - Pema e Judës, CX - Citrus spp. - Agrumet, NO - Nerium oleander - Landrat, RX - Rosa spp.- Trëndafilat, JM - Jasminum mesnyi - Jasmini kinez, FI – Forsythia x intermedia - Farëveshura , TE - Tilia x europaea - Bliri, MG -Magnolia grandiflora- Manjola)

- luleve ne aromë

(AD - Acacia dealbata - Mimoza, CX - Citrus spp. - Agrumet, TE -

Tilia x europaea - Bliri);

- ngjyrave të gjetheve vjeshtake (AP - Acer platanoides - Panja; BP - Betula pendula -

Mbështekna e bardhë, CAS - Castanea sativa - Gështenja, PA – Platanus acerifolia - Rrapi, TO - Taxodium distichum - Qiparisi moçalor, TE - Tilia x europaea - Bliri);

- frutave (CAS - Castanea sativa - CGështenja, FC - Ficus carica - Fiku, RA

Ruscus aculeatus - Gjineshtra) Përjashtime botanike - ekzemplarë monumental, përsa i përket:

- moshës,

- formës,

- dimensioneve

- llojit.

Theksohet më poshtë edhe elementët e arredimit dhe punimet me vlerë të veçantë arkitektonike dhe artistike, elementët ndërtimor me vlerë arkitektonike/panoramike dhe Zonat me interes ose potencialitet panoramik dhe natyror.

Në të njëjtën hartë është hedhur edhe Arkitektura e sitit, e cila eidenton :

- Pemët në rresht,

- Pemët në grup,

- Pemët e izoluara me vlerë arkitektonike,

- Sfondin perimetral të vazhdueshëm,

- Sfondin perimetral të shkëputur,

- Mungesën e fasadës/kuintës,

- Aksin e simetrisë,

- Aksi i perspektivës,

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

- Ekzemplarë simetrikë,
- Anët e paprojektuara.

Është rilevuar edhe Sistemi vizual brenda e jashtë parkut, në veçanti:

- Pamjet panoramike,
- Pamjet negative,
- Pamjet kufizuese,
- Pamjet nga këndvështrime të ndryshme,
- Konvergjence e vijave paralele përgjatë rrugëve me pemë dhe shtigjeve,
- Pamjet potenciale,
- Pamjet e errësura,
- Pamjet e zonës përreth pa interes të veçantë

Në mënyrë të veçantë, në lidhje me marrëdhëniet me kontekstin, mund të vërehet se në lindje ekziston një ndikim i fortë vizual, më së shumti akustike, edhe nga afërsia me rrugën me shumë trafik.

Parku ka panorama dhe pamje të veçanta, bashkë me zonën përreth. Vetëm nga tarraca e vilës ofrohen pamje interesante të qytetit dhe zonës përreth Tiranës, me malet në sfond.

Në veçanti duhet theksuar se në pjesën veriore të vilës, aty ku projekti fillestar parashikonte ngritjen e një teatri, mungon një element i kuintës dhe i mbylljes së tarracës nga ana veriore e vilës, që tashmë bie mbi një hapësirë të pyllëzuar pa asnjë skicë të projektuar.

Edhe platea e Vashë dhe platea e madhe drejt perëndimit kanë pjesë që mungojnë në fasadën rrethuese që i ndan ato nga zonat e pyllëzuara. Rrethimi origjinal përbëhej nga gardhe të krasitur rregullisht me dizenjim të posaçëm kompozitiv, që tani duhet rëkuperuar patjetër.

Duhet theksuar gjithashtu se nga zona e destinuar për aerodrom, mund të shijohet panorama e vilës nëse pamjen nuk do ta bllokonte një qiparis i mbjellë së fundmi, i cili fshin pjesërisht lexueshmërinë e saj, ndërkohë që nga aerodromi mund të shijohet edhe pamja tërheqëse e Nënës Shqipëri, në kufi të parkut, por me impakt tepër pozitiv.

PROBLEMATIKAT DHE ELEMENTËT E DEGRADIMIT:

- RILEVIMIN FITOPATOLOGJIK (i cili duhet thelluar me një sondazh specifik të ekspertëve fitopatologjik), duke evidentuar :

Elementët e degradimit, që ndahen në :

- patologji (për shkak të kafshëve dhe infeksionet mikoze);
- problemet strukturore (përkulje, bashkëdominancë, çarje në trung, moskrasitje)

Mirëmbajtje e pamjaftueshme ose e gabuar

- presenca e bimëve infektuese spontane;
 - gabime ose mungesë në krasitje;
-

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

- probleme mosajrimi;
- tharje e degëve;
- çarje e trungut;

Elementë alternues :

- ekzemplarë pemësh e bimësh të hasura për llojin;
- ekzemplarë pemësh e bimësh të hasura për pozicion
- ekzemplarë të vdekur.

U vlerësua gjithashtu edhe Gjendja e konservimit të sitit, që studioi :

Elementët e degradimit

- ndërtesat me probleme konservimi dhe mirëmbajtjeje;
- statujat, vazot dhe orenditë me probleme konservimi dhe mirëmbajtjeje;
- shatërvanët/vaskat aktualisht pa furnizim me ujë nga sistemi hidrik;
- rrugë e sipërfaqe të degraduara (meshkëputje nga suporti, çarje, mbuluar nga bimësia infektuese),
- rrënjët e dala në sipërfaqe,
- bordurat kufizuese dhe rrugicat,
- problemet hidrike,
- pasqyrat e ujit të pushtuara nga sedimentet/vegjetacioni,
- problemin e mbeturinave,
- akumulimin e materialeve të punës të kopshtarisë dhe depozitimi i tyre;

Elementët alternues që lidhen me impaktin historik të sitit,

- elementët arkitektonikë, arredimi, impaktet negative lidhur me pozicionet, format, ngjyrat, llojet e materialeve, etj.
- lulëzimi i pemëve jashtë kontekstit, me vlerë të ulët botanike dhe ornamentale;
- elementët që krijojnë vështirësi vizive/pamore,
- asfaltimi i rrugëve,
- sinjalistika horizontale mbi rrugë
- impakti akuistik dhe ambiental.

Përveç këtyre, u analizua Niveli i mirëmbajtjes, duke përcaktuar brenda parkut dy nivele :

- zonat që i nënshtrohen një mirëmbajtjeje të vazhdueshme e konstante, por jo të mjaftueshme për konservimin dhe vlerësimin e zonës (përfshihen këtu zona e hyrjes, rrugët hyrëse, esedra monumentale, zona përreth vilës, tarraca, platea e Vashës dhe platea e madhe, serrat, aerodromi, rruga me landra, fusha me esedrën gjysëmrrrethore dhe vaskën shatërvan, kishëza, rotonda, liqenet)
 - zonat që i nënshtrohen një mirëmbajtjeje kontrolli, jo të vazhdueshme dhe të pamjaftueshme
-

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

(mungesë krasitjeje, tharje, dredhëza mbi trungje, probleme ajrimi, vegjetacion infektues), ku përfshihen zonat e tjera të mbetura të parkut.

Plani i menaxhimit propozon që Kompleksi i Pallatit të Brigadave të kthehet në një hapësirë të vizitueshme për publikun. Nëpërmjet kësaj do të arrihet vënia në shfrytëzim e tij për vizita njohëse, për aktivitete ceremoniale apo dhe për pritje shtetërore ose private. Në të gjitha këto funksione, Parku i pallatit do të luajë një rol të rëndësishëm. Ndaj ky plan menaxhimi në lidhje me të propozon:

- Krijohet **harta e parkut** me pikat e interesit. Në skemën kompozicionale të parkut, shpjegohen konceptet e parimet e huazuara nga arkitektura e parqeve të tipit francez apo të tipit anglez e Italian. Një itinerar i përcaktuar shoqëron vizitorin në hapësirat e tij, duke i dhënë mundësi ta perceptojë atë nga pika të ndryshme shikimi.
- Krijohet **harta e veprave të artit**, skulpturave. Nje itinerar i përcaktuar në hartë do të mund të drejtojë vizitorin si në një guidë turistike, përmes hapësirave ku do të gjejë veprat e artit, skulpturat dhe shatërvanët. Në secilën prej tyre do të shpjegohet alegoria artistike që mbart, duke i kthyer si fragmente të një narracioni në natyrë.
- Krijohen **ambjente të përshtatshme për pushim të vizitorëve**. Në hapësirat e parkut gjendet mundësia për të ndërtuar përmes strukturave të lehta të mobilimit urban, vende për shplodhje. Vendosja e tyre duhet të studiohet për të gjetur hapësirën më të përshtatshme për një aktivitet të dyfishtë, qëndrim shpłodhje dhe pasurim me informacion. Thënë kështu këto pika shpłodhje duhet të vendosen në pikat prej të cilave të mund të perceptohet një pamje e vecantë informuese e parkut, apo veprave të artit, apo edhe të vetë ndërtesës.
- Krijohet **Guida AudioVizuale** në shërbim të vizitorëve. Materiale fotografike të arkivave dhe fotografi të kohës së sotme, sigurisht pas restaurimit, do të bëhen pjesë e një guide arkitektonike që duhet të shoqërojë vizitorin gjatë vizitës në pallat dhe gjatë vizitës në park.
- Krijohet **laboratori i bimëve dekorative**. Në hapësirat e parkut, të cilat duhet të jenë të lulëzuara në çdo kohë, mund të krijohet mundësia e eksperimentimit të tipeve të ndryshme të luleve në përshtatje me stinët e vitit, diellëzimin apo hijen, lagështirën apo tokën e thatë. Këto kushte krijojnë mundësinë perfekte të krijimit të një laboratorit të bimëve dekorative, në të cilin botanistë e arkitektë të parkut të eksperimentojnë, projektojnë, planifikojnë e aplikojnë bimë nga më të ndryshmet, duke u kthyer si një kopësht botanik dhe një vend eksperience për studentë botanistë apo arkitektë pejzazhistë në formim.
- Plani i menaxhimit rekomandon edhe Konceptin e sistemit automatik të **guidës audio vizive**.

6.0 TURIZMI DHE INFRASTRUKTURA

6.0 TURIZMI dhe INFRASTRUKTURA

Kompleksi i pallatit të brigadave menaxhohet nga Drejtoria e Shërbimeve Qeveritare, e cila duke qenë një institucion me vetëfinancim, nëpërmjet objekteve që administron, arrin të grumbullojë të ardhura në buxhetin e institucionit ku lëshimi i objekteve me qira për subjektet publike dhe private si dhe organizimi ai eventeve të ndryshme sipas kërkesës janë burimet kryesore të këtyre të ardhurave.

Numri i vizitorëve

VKD-së nr. 25 datë 29.03.2019, për të gjithë personat mund të ofrohen ture të Pallatit të Brigadave për ambientet e jashtme ose të brendshme sipas një kuote pagese për ata që cilët duan të zhvillojnë këtë vizitë. Paraprakisht personat të cilët duan të kryejnë këtë shërbim duhet të paraqesin kërkesën pranë DSHQ ku me pas do të kërkohet të kryehet pagesa në bankë përpara zhvillimit të turit.

Gjatë fundjavës, parku i Pallatit të Brigadave është i lirë për t'u vizituar nga të gjithë ata të cilët dëshirojnë, pa pagesë. Gjatë periudhës së verës, pranverës dhe ditëve të ngrohta të vjeshtës, në parkun e Pallatit të Brigadave gjendet edhe një banak i cili është i hapur për të ofruar pije të ndryshme në mënyrë që vizitorët të shijojnë natyrën ndërkohë që edhe pushojnë. Sigurisht ky bar ofron pije kundrejt pagesës përkatëse të cilat kontribuojnë në buxhetin e Drejtorisë së Shërbimeve Qeveritare duke qenë një institucion me vetëfinancim. Ambientet e brendshme të Pallatit të Brigadave nuk janë të hapura për t'u vizituar gjatë fundjavës për arsye të sigurisë për këto ambiente si dhe orendive me vlerë që gjenden në to.

Gjithashtu lejohen vizitorë në rastin e përgatitjes së një seti fotografik për dasëm. Të intersuarit bëjnë një kërkesë në zyrën e Protokollit të DSHQ-së dhe kundrejt pagesës mund të lejohen të hyjnë në territoret e pallatit. Numri i lejueshëm i personave brenda kësaj pagese është 10 persona. Këto shërbime nuk përfshijnë ambientet e brendshme të Pallatit të cilat nuk lejohet të fotografohen dhe të bëhen subjek fotografike për shkak të rëndësisë së objektit dhe sendeve me vlerë që ndodhen në të, të cilës i përkasin rëndësisë së vecantë dhe janë të ruajtuara sipas protokolleve përkatëse.

Duke parë këtë mënyrë të ofrimit të vizitave për publikun, kuptohet se Pallati i Brigadave kane një vizitueshmëri të ulët e të pamjaftueshme për të siguruar një të ardhur të mirë që të mund të financojë mirëmbajtjen, konservimin dhe restaurimin e tij.

Nga këto politika të deritanishme të menaxhuesve të Pallatit të Brigadave, kuptohet se publiku i gjërë është thuajse i përjashtur nga mundësia për të

vizituar pallatin në brendësi, dhe vetëm në 3 vitet e fundit, ka akses të kufizuar në parkun e tij. Përmendim që edhe në park një pjesë e zonave të tij, janë kufizuar me rrethime të përkohshme në mënyrë që të ndalohej hyrja në disa zona.

Ndërkohë në lidhje me infrastrukturën vihet re mungesa e parkimit për vizitorë, mungesa e tabelave indikuese të lëvizjes, mungesa e amjenteve të shërbimit për vizitorët, mungesa e kujdesit ndaj shmangjes së barrierave arkitektonike për persona me aftësi të kufizuara.

Funksione në shërbim të vizitorëve

Plani i menaxhimit propozon.

- Krijimin e **nje faqe Web** dhe biletarie elektronike për të menaxhuar oraret dhe flukset e publikut nepërmjet vizitave të programuara.
 - Të hapët parku dhe pallati ndaj publikut të gjërë për të ofruar vizita te përditshme si në ambjentet e interiorit të Pallatit, edhe në parkun e tij. Për të shmangur mbipopullimin që do të ishte dëmtesues për këto vlera të trashëgimisë kulturore, vizitat duhet të programohen në përshtatje me nje strategji të menaxhimit të vizitorëve.
 - Percaktimi i një vendi për **parkim** dhe i një qendre për pritje të vizitorëve, e cila ti ofrojë informacionin orientues si dhe shërbime të ndryshme.
 - Organizimi i një hyrje sekondare për Gardën duke lënë hyrjen kryesore vetëm për vizitorët.
 - Largimin e **zyrave të gardës**, nga ndërtesa në anën jugore të hyrjes. Si një objekt i projektuar nga Bosio ai duhet ti shërbejë administrimit të pallatit të brigadave, duke ofruar zyrat për punonjësit e administratës dhe ambjente pritëse për vizitorët.
 - Ndërtimin e një rrethimi që të kufizojë qartasi territorin në përkatësi të Pallatit dhe kompleksit të tij.
 - Projektimi e zbatimi i nje **rrjeti ndricimi** edhe për parkun, i vlefshëm për të shfrytëzuar atë edhe në orët e natës.
 - Projektimi dhe vendosja e një **sistemi të sigurisë me kamera** monitorimi dhe të sigurisë për pallatin dhe për parkun e ambjentet dhe strukturat brenda tij.
 - Vendosja e një sistemi të hidranteve për shuarje zjarri në të gjithë ambjentet e parkut, për të shmangur djegjen e tij në periudha të nxehta.
 - Krijimi i **hartës së pallatit** me ndarjet sipas ambjenteve të vizitueshme, me shpjeguesin e funksioneve në kohën e ndërtimit. Duke njohur, hulumtuar e kuptuar më mirë kompozimin planimetrik si dhe ambjentet dhe funksionet origjinale të Pallatit, duhet të
-

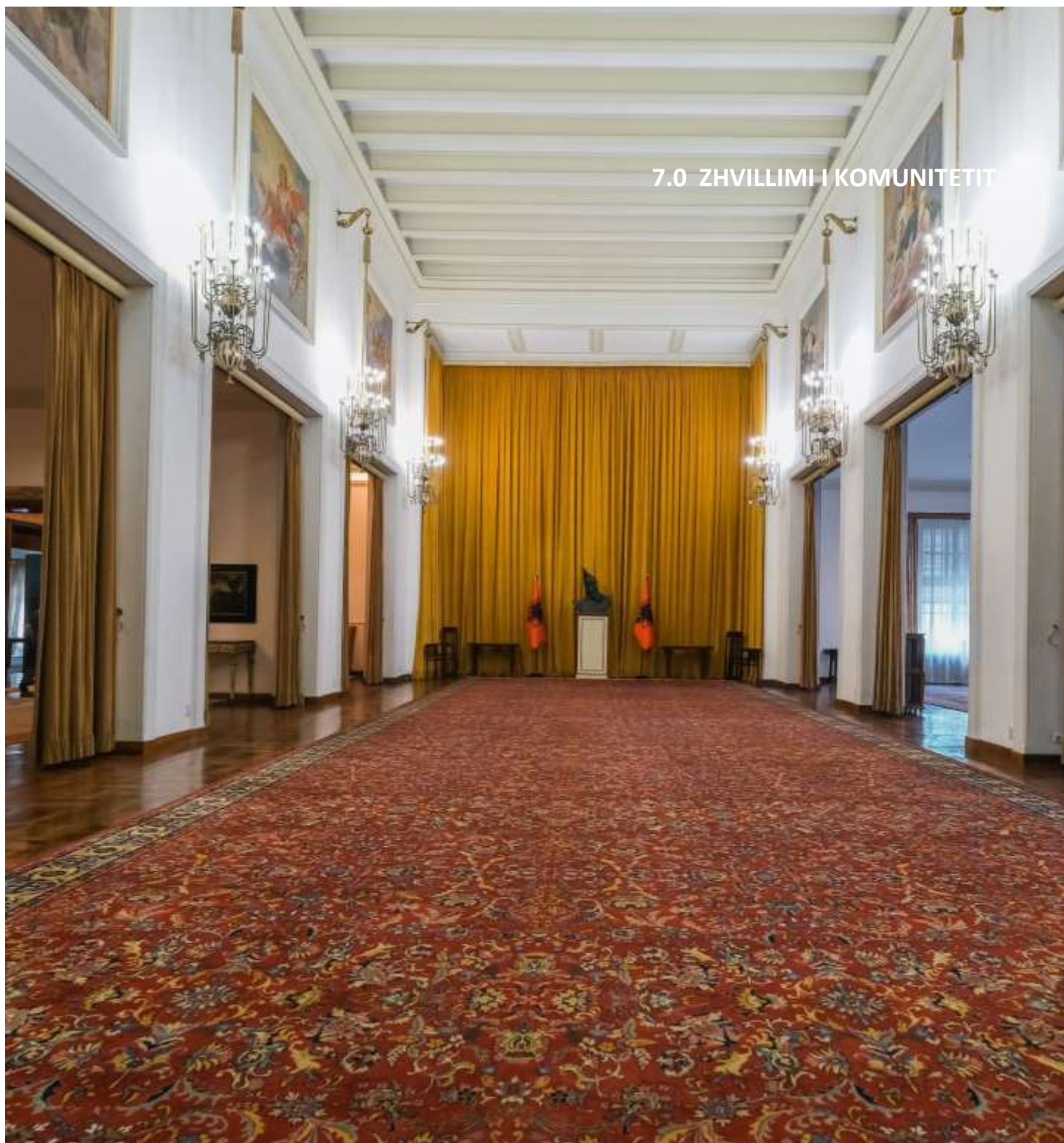
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

propozohet harta e pallatit e cila në mënyrë eksplicite të drejtojë vizitorin në ambjentet e tij, duke i prezantuar atij frymën arkitektonike e mbretërore të kohës kur u ndërtua.

- Krijimi i **hartës së parkut** me pikat e interesit. Në skemën kompozicionale të parkut, shpjegohen konceptet e parimet e huazuara nga arkitektura e parqeve të tipit francez apo të tipit anglez e Italian. Një **itinerar** i përcaktuar shoqëron vizitorin në hapësirat e tij, duke i dhënë mundësi ta perceptojë atë nga pika të ndryshme shikimi.
- Krijimi i **hartës së veprave të artit**, skulpturave. Një **itenerar** i përcaktuar në hartë do të mund të drejtojë vizitorin si në një guidë turistike, përmes hapësirave ku do të gjejë veprat e artit, skulpturat dhe shatërvanët. Në secilën prej tyre do të shpjegohet alegoria artistike që mbart, duke i kthyer si fragmente të një narracioni në natyrë.
- Krijohen ambjente të përshtatshme për **pushim të vizitorëve**. Në hapësirat e parkut gjendet mundësia për të ndërtuar përmes strukturave të lehta të mobilimit urban, vende për shplodhje. Vendosja e tyre duhet të studiohet për të gjetur hapësirën më të përshtatshme për një aktivitet të dyfishtë, qëndrim shpłodhje dhe pasurim me informacion. Thënë kështu këto pika shpłodhje duhet të vendosen në pikat prej të cilave të mund të perceptohet një pamje e vecantë informuese e parkut, apo veprave të artit, apo edhe të vetë ndërtesës.
- Krijohet **Guida AudioVizuale** në shërbim të vizitorëve. Materiale fotografike të arkivave dhe fotografi të kohës së sotme, sigurisht pas restaurimit, do të bëhen pjesë e një guide arkitektonike që duhet të shoqërojë vizitorin gjatë vizitës në pallat dhe gjatë vizitës në park.

Plani i menaxhimit, rekomandon të largohen zyrat e gardës nga territori i Pallatit dhe këto ambjente të vendosen në shërbim të strukturës menaxhuese të pallatit.

7.0 ZHVILLIMI I KOMUNITETIT

7.0 ZHVILLIMI I KOMUNITETIT

Konteksti socio-ekonomik

Pallati i brigadave është nën juridiksionin administrativ të bashkisë Tiranë.

Pranë këtij kompleksi ndodhet një zonë banimi mesatarisht e dendur.

Aktualisht banorët e zonës nuk janë të innteresuar për Pallatin e parkun e tij, duke qenë se pak vetë e dinë se ai është i aksesueshëm lirshëm në fundjava, dhe përmes kërkesave dhe rezervimeve edhe në ditë të tjera.

Duke qenë krejt pranë kompleksit, kjo zonë ka mundësi të ketë një impakt pozitiv nga zhvillimi turistik i tij. Përvec punësimit si një mundësi direkte, banorët e zonës do të mund të përfitojnë edhe nga rritja ekoomike që do të shoqërojë zonën rretheqark pallatit, si një zonë apo pol i fuqishëm turistik qe do të kthehet, në baze të një menaxhimi të mirë financiar.

Ndërkohë në Tiranë, gjenden Universitete që në programet e tyre të studimit përgatisin studentë e specialistë në fusha të lidhura me vlerat arkitektonike të pallatit dhe Parkiut të tij. Përmendim këtu fakultete të arkitekturës, inxhinjerisë së pyjeve, pikturës e skulpturës, inxhinjerisë tekstile, dhe deri një program master në landscape ap në arkitekturë të parkut.

Të gjithë këto specialistë do të mund të kenë ekperienca të vecanta profesionale në ambjentet e Pallatit dhe të Parkut, dhe të zhvillojnë praktika mësimore apo didaktike në to.

Menaxhimi i qëndrueshëm

Rijetëzimi dhe shfrytëzimi i Pallatit të Brigadave dhe parkut të tij, me të gjithë pasuritë materiale, arkitektonike artistike që përfshijnë, duhet të bëhet nëpërmjet një menaxhimi të qëndrueshëm, i cili do të sigurojë që të adhurat nga aktivitetet e bëra në ambjentet e tij, të mund të gjenerojnë dhe të mund të financojnë mirëmbajtjen, konservimin dhe ndërhyrjet restauruese të bëra në të.

Për këtë qëllim strategjikisht plani i menaxhimit do të propozojë, një seri aktiviteteve që mund të organizohen dhe krijimin e ambienteve funksionale për ti realizuar ato:

- Vizita të Pallatit, kishës, strukturave ndihmëse dhe parkut, me vlerat që ai ka.
- Evente të rëndësishme shtetërore dhe private në nivel kombëtar e ndërkombëtar.

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

- Salla ekspozite të përhershme dhe përkohshme.
- Sallë konference ipogjee në pallat dhe në park (hapësira rekreative apo ceremoniale).
- Struktura akomoduese për personalitete dhe shoqërues të tyre.
- Struktura të qëndrueshme rekreative në park.
- Struktura shkencore didaktike në funksion të sistemeve të ndryshme inxhinjerike dhe arkitektonike të periudhës.
- Struktura menaxhimi që përfshijnë që nga parkimi, biletaria, zyra etj, në funksion të pikave të lartpërmendura.

Në lidhje me sa më sipër, Plani i menaxhimit propozon që nëpërmjet politikave që do të ndjekë struktura menaxhuese të arrihet:

- **përfshirja e komunitetit shkencor** e të specializuar në proceset e restaurimit të vlerave arkitektonike, artistike, të interiorit dhe të parkut.
 - Krijimi i **qendrës studimore e të restaurimit** të elementeve të arredimit të interiorit, të specializuar në stilistikën e periudhës së modernizmit të fillim viteve 1900 në shqipëri (mobilje, elemente të tekstilit, elemente të arredimit, ndricues, etj)
 - Krijimi i qendrës së mësimi praktik të **menaxhimit biologjik si edhe Landscape** të parkut e të gjelbërimit në të.
 - Kthimi i parkut në një ambjent **ku mësohet përmes praktikës** mbi bimët dekorative, lulet, ngjyrat dhe ritmin biologjik të tyre, si dhe vënien e tyre në funksion të bukurisë së parkut.
 - Krijimi i **programeve edukuese për fëmijë**, në funksion të njohjes së vlerave pejsazhistike të parkut dhe aplikimit në parcela të vogla eksperimentale, nën drejtimin e kopshtarëve të specializuar, dhe më pas aplikimi i njohurive të të fituara në pjesë të tjera të parku
 - Ofrimi i kurseve trajnuese të specializuara me disa nivele në arkitekturë parku, në kopshtari, mbjellje e kujdesje për lulet, në konservim e restaurim mobiljesh.
-

8.0 DREJTIMI DHE MENAXHIMI

8.0 DREJTIMI dhe MENAXHIMI

Drejtimi lidhet me strukturat, funksionet, proceset, dhe mënyrat organizative tradicionale ekzistuese, brenda kontekstit të një programi, siç e dikton mjedisi, për të siguruar që programi drejtohet në atë mënyrë që objektivat e tij përmbushen në mënyrë të efektshme dhe transparente. Organizatat i marrin vendimet brenda kuadrit të përgjegjshmërisë ndaj përdoruesve, palëve të interesit dhe komunitetit, duke drejtuar dhe kontrolluar funksionet e tyre në përmbushje të objektivave.

Menaxhimi parashikon zbatimin e përditshëm të programit, në kuadër të strategjive, politikave, proceseve, dhe procedurave që janë hartuar nga organi qeverisës. Ndërkohë që drejtimi merret me 'bërjen e gjërave të duhura', menaxhimi merret me 'bërjen e gjërave në mënyrën e duhur.

Nga të gjithë faktorët që kontribuojnë në mirëqenien afatgjatë të një vendi, gjëja më e rëndësishme është mënyra se si drejtohet, menaxhohet dhe, për rrjedhojë, mbrohet.

Të gjitha të tjerat vijnë si rezultat të menaxhimit: investimi kapital, punësimi i stafit të trajnuar dhe me përvojë, motivimi i popullsisë vendase, vullneti i mirë politik, ruajtja e vetë peizazhit.

Pa drejtim efikas dhe të efektshëm, që synon ruajtjen afatgjatë të aseteve të sitit, gjithçka tjetër është në rrezik: monumenti mund të shkatërrohet, mund të kryhen ndërhyrje dëmtoese, mund të shfaqen shenja neglizhence që dëmtojnë objektin.

Por, këto site janë edhe shumë të cenueshme. Një ndërthurje e ndryshimit të vullnetit, ndryshimit të qeverisë, ndryshimit të qëndrimeve, mund të çojë në shkatërrimin e tyre, në disa raste me hapa shumë të shpejtë. Shembuj të shumtë vijnë nga vende, si: Siria, Irani, Iraku, Lindja e Mesme dhe Afganistani.

8.1 Rregullimet aktuale të qeverisjes

Sipërfaqja prej 74 ha e pallatit dhe parkut të tij, është monument kulture i kategorise së parë. Aktualisht, Pallati i Brigadave drejtohet nga një organ qeveritar, Drejtoria e Shërbimeve Qeveritare.

Drejtorja e Shërbimeve Qeveritare është person juridik në varësi të Këshillit të Ministrave e cila vepron në bazë të Kushtetutës, të legjislacionit shqiptar në fuqi, dhe në veçanti në bazë të Ligjit Nr. 7582 datë 13/07/1992, "Për Ndërmarrjet Shtetërore", i ndryshuar si dhe V.K.M-së nr. 34, datë 07/01/1999, "Për Drejtorinë e Shërbimeve Qeveritare dhe trajtimin e Personaliteteve të Larta Shtetërore", i ndryshuar.

Për sa më sipër u parashtrua, evidentohet se në këtë pasuri kulturore ka probleme menaxhimi, vizituesh, mirembajtjeje, apo financimi të restaurimit dhe të konservimit.

Kjo situatë dikton për një zgjidhje urgjente, duke marrë parasysh nevojat për një zgjidhje të integruar menaxheriale, i bazuar në bashkëpunim dhe përgjegjësi të përbashkët të dy organeve kyçe, Ministrisë së Kulturës dhe IKTK . Tanimë, në këtë proces mund të shtohet edhe roli i Fondacionit të Ri.

8.2 Decentralizimi

Për një menaxhim efektiv të kompleksit të Pallatit të Brigadave, duhet vënë në funksion një strukturë e re drejtimi dhe menaxhimi.

Avantazhi kryesor i funksionimit të kompleksit bazuar në një lloj fondi vetëqeverisës ose një mjet të ngjashëm, qëndron te potenciali i tij për të siguruar menaxhim efikas dhe planifikim afatgjatë, i karakterizuar nga gjashtë elementet e mëposhtme. Organi qeverisës i një siti të pavarur duhet të:

1. Jetë i pavarur nga politika kombëtare dhe vendore, por i aftë që të ushtrojë ndikimin e tij politik, atëherë kur është e nevojshme
2. Vlerësojë rëndësinë e një stafi të kualifikuar, të mirëmotivuar dhe të mirëpaguar
3. Pranojë se stafi ka nevojë për liri akademike dhe sipërmarrëse, për të punuar në mënyrë krijuese dhe të efektshme
4. Jetë i gatshëm për përballimin e rrethanave të ndryshme, që bëjnë të mundur përshtatjen dhe evoluimin e sitit
5. Ketë një garanci statutore për asetet e patjetërsueshme të sitit dhe koleksioneve të tij të lëvizshme, në të mirë të kombit.

Në këtë kontekst, përgjegjësitë e organit qeveritar janë të:

1. Sigurojë kuadrin e planeve dhe të politikave, që përcaktojnë qëllimin e sitit, monitorojnë përmbushjen e këtyre objektivave, dhe njoftojnë të gjithë ata që punojnë për sitin dhe palët e jashtme të interesit, në rastin konkret, palët ndërkombëtare
2. Veprojë si advokues i sitit kundrejt komunitetit vendas, në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar
3. Ofrojë sigurinë, sigurimin dhe ruajtjen e artefakteve dhe peizazheve të sitit
4. Sigurojë burimet e mjaftueshme financiare dhe burime të tjera, për të bërë të mundur vijimin e punës në sit dhe garantimin që këto burime të menaxhohen në mënyrë të efektshme dhe efikase
5. Garantojë që siti t'i shërbejë publikut dhe të jetë i hapur gjatë gjithë vitit
6. Garantojë qëndrueshmërinë financiare dhe sigurimin afatgjatë.

Në përmbushje të këtyre përgjegjësiave, organi qeverisës ka katër role kyçe:

1. Garantimin e ekuilibrit të përfitimeve ndërmjet brezave të tanishëm dhe të ardhshëm
2. Sigurimin e konsistencës së qëllimeve me burimet financiare
3. Bashkërendimin e burimeve të fondeve me përdorimin e tyre
7. Sigurimin e organizimit të qëndrueshme.

Prandaj i jepet rëndësi:

1. Llogaridhënies - monitorimi i performancës dhe incentivave për performancë të mirë, nëpërmjet treguesve kyç të performacës
2. Ndarjes së strategjisë nga zbatimi, fokusi është te menaxhimi sesa te politikat; e dyta duhet të përcaktohet në Statutin e ri të organizatës (ose në dokument të ngjashëm)
3. Prezantimit të mekanizmave tregtarë për ofrimin, duke përfshirë marrëveshjet kontraktore që janë konkurruese dhe transparente
4. Përgjegjshmërisë ndaj preferencave të klientit
5. Riorganizimi i strukturave të mëdha, të cilat ndoshta janë joefikase dhe burokratike.

Pothuajse të gjitha rastet ndërkombëtare, ku qeveria qendrore ia ka deleguar menaxhimin e aseteve të saj të trashëgimisë një pale të tretë, ndajnë karakteristikat e mëposhtme:

1. Qeveria qendrore disponon pronësinë e aseteve, në interes të popullit të saj
2. Ky organ zakonisht është një shoqatë e përjashtuar nga taksat (me emrin 'Fondacion', ose tjetër, në

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

varësi të përcaktimeve vendore), e krijuar për ofrimin e shërbimeve të përcaktuara për sitin, me qëllimin e mbajtjes së një marrëdhënieje afatgjatë me palët e interesit

3. Disa asetë (jo të rëndësishme nga pikëpamja historike) të sitit mund ose jo t'i transferohen Trustit
4. Të gjitha përgjegjësitë e qeverisë qendrore kundrejt sitit, duke përfshirë planifikimin strategjik, dhe jo thjesht përgjegjësitë e menaxhimit, i delegohen organizatës së re, duke përfshirë stafin
5. Risku financiar ndahet ndërmjet qeverisë qendrore dhe organizatës së re për një periudhë të caktuar, zakonisht dy deri në tre vjet, pasi organizata e re të fitojë besimin dhe të marrë kontroll të plotë. Kjo shpesh njihet si 'periudha e tranzicionit' dhe zakonisht lidhet me përfundimin e punimeve të mbartura të konservimit dhe punimet e mirëmbajtjes së sitit..

Avantazhet e përgjithshme të trusteve dhe fondacioneve të deleguara të sitit përfshijnë:

1. Drejtim më efikas, i pandikuar nga çështjet e gjera politike të qeverisë qendrore, rajonale dhe vendore, dhe për rrjedhojë, me kapacitetin për t'u përqendruar në punën kryesore
2. Fleksibilitet dhe liri për të hartuar plane dhe politika të përshtatshme sipas nevojës së audiencës aktuale dhe asaj të mundshme, po ashtu të palëve vendore, kombëtare dhe ndërkombëtare të interesit
3. Struktura menaxhimi që mundësojnë marrjen e vendimeve në kohë, në nivelin operacional më të përshtatshëm
4. Kuadër të qëndrueshëm, i bazuar në marrëveshje financiare të sigurta, që krijojnë një bazë të konsoliduar për planifikimin dhe zhvillimin afatgjatë të biznesit
5. Mundësi për ndryshime në organizimin e sitit gjatë praktikave të punës (dhe bashkërendimit të stafit)
6. Mundësi për të përfituar nga avantazhet financiare të statusit jofitimprurës "jofitimprurës", nëse është e mundur, (p.sh., si çështje që lidhen me TVSH-në), dhe për rritjen e të ardhurave nëpërmjet aktivitetit tregtar, sponsorizimit, mbledhjes së fondeve dhe angazhimeve të tjera të palës së tretë
7. Mundësi për të krijuar lidhje të reja, brenda dhe jashtë vendit, dhe liri për të krijuar partneritete të reja, në sektorin e trashëgimisë dhe sektorë të tjerë, që janë të rëndësishëm për qëllimet dhe nevojat bazë të sitit
8. Interes më i madh nga donatorët financiarë të palës së tretë, si rrjedhojë pavarësisht politike të Fondacionit.

8.3 Llojet e decentralizimit

Dy llojet e decentralizimit (në nivel ndërkombëtar), nga qeveria qendrore ndahen përgjithësisht si më poshtë:

1. *Decentralizim i plotë* - ku siti dhe të gjitha asetet e tij transferohen nën kujdesin e plotë të organit të sapokrijuar (zakonisht i quajtur trust ose fondacion)
2. *Decentralizimi hibrid* - ku përgjegjësia i delegohet trustit ose fondacionit, së bashku me *disa asetë*, ndërsa të tjerat mbeten përgjegjësi e shtetit.

Ka rezultuar se Modeli 2 është më i përdorshëm. Sipas këtij modeli, pronësia e asetëve parësore (fizike) i mbetet shtetit, i cili i jep lejen organit të sapokrijuar për menaxhimin (ose autorizime të tjera në përputhje me ligjin kombëtar).

Rekomandohet Modeli 2 (**Hibrid**), sepse kjo zgjedhje përputhet me legjislacionin vendor; konkretisht me nenet 171-173 të Ligjit Nr. 27/2018 për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë, që parashikon tre forma të administrimit direkte ose indirekte të asetëve kulturore në pronësi të shtetit:

- Nëpërmjet një fondacioni të posaçëm, të krijuar nga MK në bashkëpunim me një partner strategjik;

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

- Nëpërmjet një fondacioni të krijuar nga një institucion qeveritar i specializuar;
- Nëpërmjet një pale private, të përzgjedhur nga një procedurë konkurrimi.

Në vende të tjera, ka pasur raste që shteti paguan një shumë paraprake për t'i dhënë shtysë transferimit, jo vetëm në kuptimin e kostove ligjore dhe të planifikimit të biznesit, por edhe, për shembull, të parave shtesë, për kompensimin e mirëmbajtjes së prapambetur të ndërtesës ose për përfundimin e punimeve të mbartura të konservimit. Këto çështje duhet të diskutohen midis Partnerit Strategjik dhe ministrive përkatëse.

8.4 Përfitimet e përgjithshme nga decentralizimi

Shumica e përfitimëve të lidhura me decentralizimin shihen në spektrin afatgjatë dhe shprehen në kuadër të:

1. Zhvillimit të sitit dhe përmirësimit të vazhdueshëm të cilësisë së tij
2. Aftësisë të stafit, për të përmbushur potencialin e tyre në periudhën afatgjatë
3. Investimeve domethënëse në sit, nëpërmjet financimit të jashtëm, që zakonisht nuk është i disponueshëm nga shteti
4. Promovimit të sitit në një treg më të gjerë, dhe reagimeve më të shpejta ndaj kërkesave të tregut
5. Llogaridhënies së drejtpërdrejtë ndaj komunitetit, veçanërisht komunitetit vendas, në emër të të cilit operon siti
6. Sigurimit të së ardhmes së suksesshme ekonomike për sitin, e bazuar te planifikimi i duhur i biznesit dhe menaxhimi financiar
7. Shtimit të mbështetjes financiare për sitin në komunitet, si brenda edhe jashtë vendit.

8.5 Fondacioni i Ri

Duke marrë në konsideratë të gjithë këta faktorë, rekomandohet krijimi i një **organizate të re**, për të menaxhuar kompleksin e Pallatit të Brigadave. Kjo organizatë e re duhet të krijohet me një synim të ri afatgjatë dhe mund të njihet si 'Fondacion', me statusin "jofitimprurës", sipas Ligjit Shqiptar. Ligji i ri për trashëgiminë kulturore dhe muzetë e parashikon krijimin e një organizate të tillë.

Rekomandohet që Fondacioni i Ri të krijohet në vijim të diskutimeve midis Partnerit Strategjik dhe Qeverisë Shqiptare, në përputhje me Ligjin për Trashëgiminë Kulturore dhe Muzetë (Nenet 171-172), si një 'Fondacion Jofitimprurës', me qëllim ruajtjen, interpretimin, menaxhimin dhe zhvillimin e Kompleksit të Pallatit të Brigadave, në të mirë të popullit shqiptar dhe komunitetit ndërkombëtar.

Sipas parashikimeve, ky Fondacion do të funksionojë nëpërmjet Bordit të tij të Drejtorëve (të referuar si anëtarët e Bordit), me qëllim ofrimin e një përvoje të qëndrueshme, edukuese dhe të kënaqshme për vizitorët, duke garantuar që sipërmarrjet dhe komunitetet vendase të bashkëjetojnë, duke pasur përfitim reciprok.

Në këtë përpjekje, Fondacioni i Ri, në fillim do të mbështetet nga Ministria dhe nga Grupi, i propozuar rishtas.

Fondacioni i Ri mund të pranojë mbështetje dhe financime nga truste, fondacione, individë, shoqëri të tjera private, etj., për llogari të tij dhe pa mbështetjen e organeve të tjera, atje ku gjykohet më e arsyeshme dhe e përshtatshme, sigurisht në përputhje me legjislacionin shqiptar dhe parimet etike, sipas të cilave do të operojë fondacioni, si një organ i pavarur, me qëllimin e sigurimit të mirëqenies afatgjatë të sitit.

8.6 Fluksi i fondeve dhe përgjegjësia për sitin

Sipas propozimit, Fondacioni i Ri, nëpërmjet Bordit të tij, do të ngrihet me fonde nga Ministria e Kulturës, dhe do të veprojë në emër të qeverisë shqiptare.

Fondacioni i Ri mund të pranojë fonde nga palë të treta për punimet kapitale dhe operacionale, si: truste, fonde universitare, fonde private e të tjera si këto. Fondacioni do të mbështesë Grupin e ardhshëm Kërkimor dhe do të alokojë fonde për funksionimin e Ekipit të Menaxhimit të Sitit, duke e pasur si qëllimin e tij prioritar.

Si rrjedhojë, një nga detyrat kyçe të Bordit të Fondacionit të Ri është sigurimi i financimeve nga burime të ndryshme (si për projektet kapitale, ashtu edhe mbështetjes së të ardhurave), në mënyrë që të zbutet rreziku nga investimi afatgjatë. Kjo është praktikë e zakonshme e Fondacioneve të tjera kudo në botë, veçanërisht në ato që kanë nevojë për financime dhe mbështetje të jashtme për projektet e konservimit.

Kështu, Fondacioni do të ofrojë kapitalin për funksionimin e sitit.

Siti, nga ana tjetër, i kthen Fondacionit tepricën nga veprimtaritë e tij, dhe ky i fundit duhet t'i investojë përsëri për mirëmbajtjen dhe funksionimin e sitit, si edhe për punimet e konservimit.

Sipas këtij propozimi, asetet, menaxhimi dhe përgjegjësia operacionale e sitit janë ndarë ndërmjet organizatave të duhura përgjegjëse.

Aspektet kyçe të këtij rregullimi, janë si vijon:

1. Qeveria Shqiptare gëzon pronësinë e të gjitha aseteve të sitit për përfitime publike
2. Fondacioni i Ri investon për kërkesat operacionale dhe kapitale të sitit, ndoshta në partneritet me palë të treta të jashtme, siç gjykohet e arsyeshme
3. Siti ia kthen tepricën nga veprimtaritë tregtare Bordit të Fondacionit të Ri, për riinvestim në sit.
4. Duke qenë fondacion jofitimprurës me synim të vetëm menaxhimin e sitit, Fondacioni i Ri nuk do të bëjë shpërndarjen e dividendit dhe as nuk do t'iu japë rroga anëtarëve të bordit,
5. Bordi i Fondacionit të Ri do të punësojë një Drejtor për Sitin, i cili do të ngarkohet me detyrën për të zhvilluar të gjitha operacionet e sitit, me anë të një plani menaxhimi dhe investimi shtatëvjeçar, të përditësuar në baza vjetore, me miratim të Bordit dhe financim të Fondacionit.

Pra, ndërkohë që kapaciteti e secilës prej palëve për të ndikuar dhe udhëzuar politikën, nëpërmjet të drejtës së votës, është një çështje e hapur për diskutim, është e qartë se Fondacioni i Ri do të gëzojë avantazhe të rëndësishme nga mirëqenia financiare e Parkut, duke qenë se do bëjë investimin kryesor në sit, me përjashtim të financimeve shitesë që mund t'i vërë në përdorim për aktivitetet e tjera.

Emërtimi i organizatës nën shqyrtim/të propozuar si 'komitet' ose 'autoritet' është më pak i rëndësishëm se kapaciteti e saj: (a) për të përcaktuar politikën dhe standarde për të gjitha operacionet në Sit, dhe (b) për të vepruar si burim Planifikimi dhe si Autoriteti i të gjitha zhvillimeve të ardhshme.

Në këtë kuptim, ajo është ndryshe nga komiteti ekzistues i menaxhimit, që 'ka rol mbikëqyrës, me veprimtari jo menaxhuese ... i ngritur në nivelin rajonal'⁴¹. Megjithatë, kompetenca që aktualisht gëzon Komiteti (Përcaktuar në VKM Nr. 593) janë të vlefshme dhe të dobishme edhe për Autoritetin e propozuar. Ajo që i mungon komitetit aktual sipas VKM Nr. 593 janë kompetencat, dhe kjo është pikërisht çfarë i nevojitet Autoritetit të ri.

Rolet dhe përgjegjësitë e Komitetit, të përcaktuara në VKM Nr. 593 janë të qarta, dhe mund të të aplikohen edhe për autoritetin e propozuar. Në përmbledhje, ato përfshijnë⁴² (*citojmë*):

"a) mbikëqyrjen e ecurisë së zbatimit të planit të menaxhimit të zonës dhe të programeve që hartohen në mënyrë të hollësishme, sipas kërkesave të tij

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

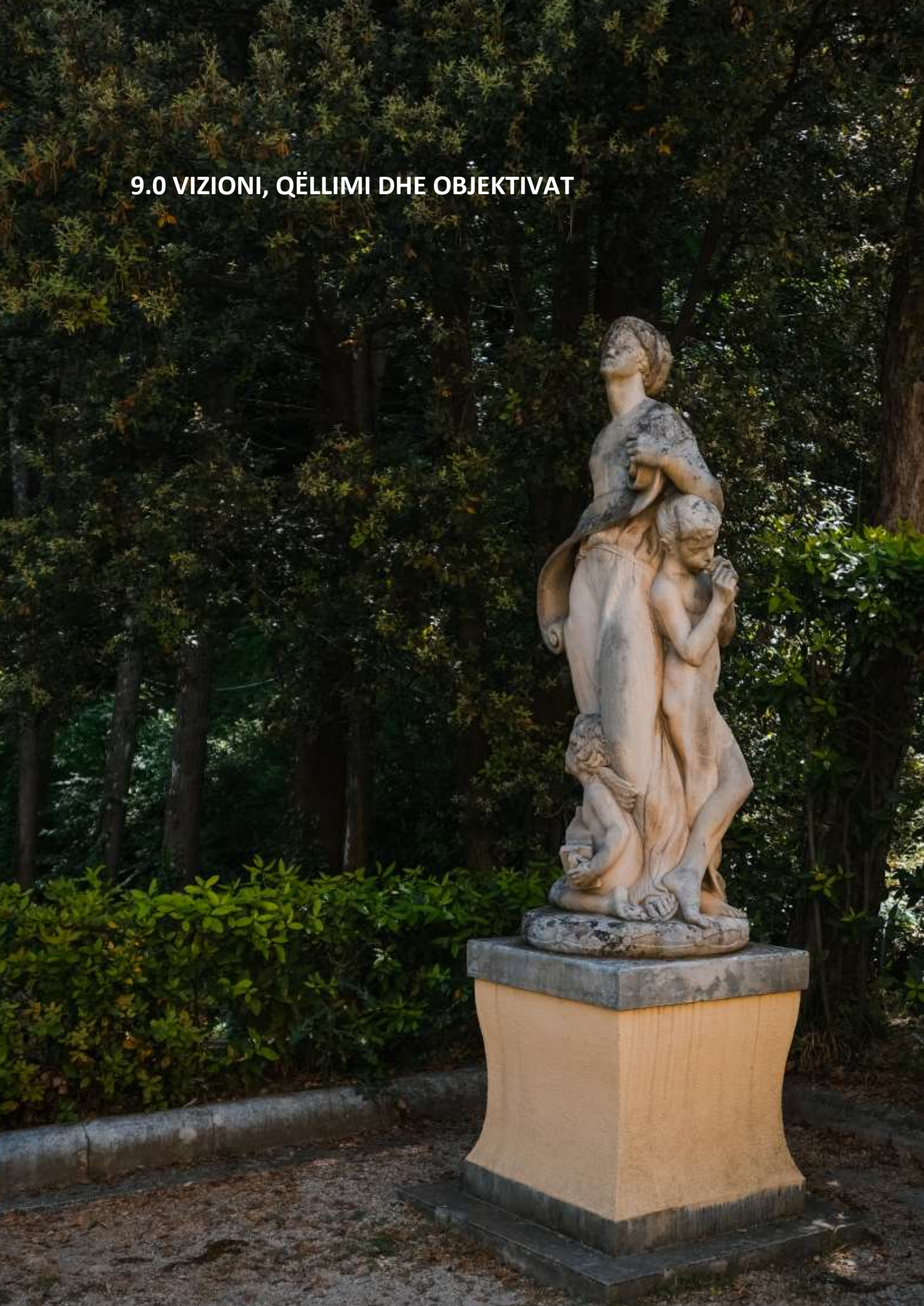
- b) përfshirjen në procesin e hartimit të planit të menaxhimit të zonës dhe ndjekjen e zbatimit të elementeve të tij, për të siguruar përputhshmërinë e tij me strategjinë dhe planet vendore e sektoriale të zhvillimit, duke u kujdesur që këto të fundit të respektojnë kërkesat për mbrojtjen e zonës
- c) nxitjen e zhvillimit ekologjik të mjediseve përreth zonës, si rrjedhojë e zbatimit të planit, me qëllim ruajtjen e cilësisë së saj
- d) analizimin e kryerjes së detyrave dhe të funksioneve të administratës së zonave të mbrojtura, në funksion të zbatimit të planit të menaxhimit, si dhe të raporteve për të ardhurat dhe shpenzimet financiare që lidhen me zbatimin e planit
- e) rekomandimin për përcaktimin e drejtimit të investimeve në zonë
- f) miratimin e raportit vjetor të gjendjes së zonës së mbrojtur
- g) propozimin te ministri përgjegjës për mjedisin dhe AKZM-ja për ndryshime në planin e menaxhimit të zonës, zgjerimin e kufijve, si dhe masa shtesë për përmirësimin e cilësive të saj, kur këto mbështeten në studime të kryera dhe argumente mbi nevojën e ndryshimit. Në rast se propozimi përfshin një zonë që ka dhe vlera të trashëgimisë dhe peizazhit kulturor, propozimi duhet të marrë edhe miratimin e organeve kolegjiale vendimmarrëse të ministrisë përgjegjëse për trashëgiminë kulturore
- h) nxitjen e hartimit dhe të zbatimit të projekteve për përmirësimin e cilësive të zonës
- i) ndjekjen e zbatimit të planit të menaxhimit të zonave të mbrojtura.

Ministri përgjegjës për mjedisin, prefekti i qarkut, bashkitë dhe Agjencia Kombëtare për Zonat e Mbrojtura ngarkohen me zbatimin e këtij vendimi” (*fundi i citimit*).

⁴¹ Vendimi i Këshillit të Ministrave i Republikës së Shqipërisë Nr. 593 (9 tetor 2018) ‘Për përbërjen, funksionet, detyrat dhe përgjegjësitë e komiteteve të menaxhimit të zonave të mbrojtura’.

⁴² Marrë direkt nga VKM Nr. 593 i përkthyer nga AADF-ja.

9.0 VIZIONI, QËLLIMI DHE OBJEKTIVAT

9.0 VIZIONI

Pallati i Brigadave dhe parku përreth tij do të rijetëzohen duke i dhënë funksione të cilat nuk do të çënojnë vlerat historike, arkitektonike e ambientale të monumentit, por do ta kthejnë atë në një pikë atraktive turistike në rajonin e Tiranës. Nëpërmjet menaxhimit të qëndrueshëm ai do të arrijë të gjenerojë të ardhura për të siguruar vazhdueshmërinë e ruajtjes konservimit dhe restaurimit të vlerave të tij.

9.1 Synimet dhe objektivat

Për të ruajtur e përmbushur këtë Vizion mbi Pallatin e Brigadave dhe parkun e tij, plani i menaxhimit propozon përmbushjen e objektivave të mëposhtme

9.2 Pallati, vlera arkitektonike dhe artistike

- **Synimi : Konservimi dhe restaurimi i vlerave artistike dhe arkitektonike, duke patur prioritet ruajtjen e vlerave të kësaj pasuri të veçantë të Trashëgimisë Kulturore të Shqipërisë.**
 - Restaurimi i pallatit pas evidentimit dhe eliminimit të problemeve të degradimit dhe arsyeve që i kanë shkaktuar ato.
 - Përcaktimin e ndërhyrjeve të lejuara në përputhje me vlerat e monumentit.
 - Restaurim i artifakteve dhe veprave të artit në interior e eksterier
 - Restaurim i mobiljeve, elementëve të arredimit.
 - Konservimi preventiv dhe mirëmbajtja në vazhdueshmëri i elementeve në interior: mobilje, ndricues, artefakte, elemente tekstili, piktura, bazorelieve, dekoracione dhe rifinitura arkitektonike
 - **Synimi : Katalogimi i të gjithë vlerave artistike të interiorit duke krijuar një databaze që do të shërbejë për konservimin e restaurimin në vazhdimësi.**
 - Krijimi i databazes së: Mobilje, ndricues, artefakte, relieve, skulptura, piktura, elemente tekstile.
 - Menaxhimi i databazave në funksion të publikut dhe informacionit didaktik të specialistëve të fushave parkatëse.
-

9.3 Parku, vlera pejzazhistike dhe artistike

- **Synimi : konservimi dhe restaurimi i vlerave të Parkut të Pallatit të brigadave duke ruajtur origjinalitetin e tij.**
 - Restaurim i parkut dhe të gjitha aseteve të tij natyrore, artistike, ndërtimore dhe pejzazhistike.
 - Aksesibiliteti dhe vendosja në funksion të vizitorëve duke e kthyer në një pikë atraktive të qytetit.
 - Menaxhimi konservativ nëpërmjet drejtimit e organizimit të flukseve të lëvizjes në park.
- **Synimi : katalogimi i të gjithë vlerave artistike të parkut, Skulptura, shatërvanë, elementë të mobilimit urban, etj**
 - katalogimi i vlerave artistike dhe artefakteve.
 - menaxhimi i tyre në funksion të publikut të gjerë, apo të specializuar.

9.4 Drejtimi dhe menaxhimi

- **Synimi : Krijimi i një sistemi efikas vetëfinancimi nëpërmjet krijimit të aktiviteteve dhe funksioneve të reja në pallat.**
 - Krijimi i funksioneve të reja në pallat, (vizita të organizuara në grupe, salle ekspozite, salle mbledhje, akomodim hotelerie ekskluzive, strukture didaktike në funksion të eksperiencave konservuese dhe restauruese) do të jenë burim të ardhurash për menaxhimin e pallatit dhe do të ndikojnë në rritjen e të ardhurave që do të sigurojnë konservimin dhe mirëmbajtjen e tij.
 - **Synimi : Krijimi i një sistemi menaxhimi bashkëkohor nëpërmjet një aplikacioni software, në të cilin të përfshihen të gjithë elementet e nevojshëm, duke filluar nga shitja e biletave, kontrolli hyrje daljeve, informacioni për turistët dhe stafin, etj.**
 - **Synimi : Krijimi i një databaze, arkivë dokumentash, që të dokumentojë dhe menaxhojë pasurinë e vlerave arkitektonike, artistike, mjedisore etj të Pallatit dhe Parkut të tij. (Museum Integrated Information Management Systems)**
-

9.5 Turizmi dhe Infrastruktura

- **Synimi :** Ofrimi i një eksperience të veçantë e të kënaqshme për vizitorët dhe turistët, një eksperiencë e cila nuk cënon vlerat arkitektonike, artistike dhe pejzazhistike të objektit dhe Parkut të tij.
 - Krijimi i guidave fizike dhe virtuale, itinerareve të shëtitjes në pallat dhe në park duke trasuar itineraret dhe zonat ku do të kanalizohen flukset e lëvizjeve, dhe duke ndarë fizikisht zonat e ndaluara për publikun.
- **Synimi :** Krijimi e riorganizimi i infrastrukturës së aksesimit dhe lëvizjes në brendësi të parkut dhe pajisja me sinjalistikë treguese në shërbim të vizitorëve duke u kujdesur për menaxhimin e problemeve të lidhura me turizmin.
 - Krijimi i zonës së parkimit dhe evidentimi i mënyrës së arritjes në të.
 - Lokalizimi i zonës së Gardës së Republikës duke krijuar një ndarje me rrethim të saj dhe propozimi i një hyrje të vecantë për administratën e automjetet e saj.
 - Krijimi i qendrës së vizitorëve dhe infrastrukturës në shërbim të tyre (biletari, shërbim, rekreacion)

9.6 Zhvillimi i Komunitetit

- **Synimi :** përfshirja e komunitetit shkencor e të specializuar në proceset e restaurimit të vlerave arkitektonike, artistike, të interiorit dhe të parkut.
 - Krijimi i qendrës studimore e të restaurimit të elementeve të arredimit të interiorit, të specializuar në stilistikën e periudhës së modernizmit të fillim viteve 1900 në shqipëri (mobilje, elemente të tekstilit, elemente të arredimit, ndricues, etj)
 - **Synimi:** Kthimi i parkut në një ambjent ku mësohet përmes praktikës mbi bimët dekorative, lulet, ngjyrat dhe ritmin biologjik të tyre, si dhe vënien e tyre në funksion të bukurisë së parkut.
 - Krijimi i programeve edukuese për fëmijë, në funksion të njohjes së vlerave pejsazhistike të parkut dhe aplikimit në parcela të vogla eksperimentale, nën drejtimin e kopshtarëve të specializuar, dhe më pas aplikimi i njohurive të të fituara në pjesë të tjera të parku
-

10.PLANI I VEPRIMIT

10.0 PLANI I VEPRIMIT

Ky Plan Veprimi parashikon aktivitete afatshkurtra, afatmesme dhe afatgjata për menaxhimin, në mbështetje të synimeve dhe objektivave të përcaktuar në Seksionin paraardhës 9.0, i kategorizuar sipas tematikave të mëposhtme:

- Pallati, vlera arkitektonike dhe artistike
- Parku, vlera pejzazhistike dhe artistike
- Turizmi dhe infrastruktura
- Zhvillimi i komunitetit
- Drejtimi dhe menaxhimi

Shtirirja kohore tregon vitin e fillimit dhe kohëzgjatjen e secilit prej aktiviteteve për çdo kategori.

Duke iu referuar edhe vetë Planit të Veprimit, vlen të përmenden pikat e mëposhtme:

- Për të gjitha veprimet e specifikuar më poshtë, sipas rastit, është e detyrueshme marrja e lejes, siç parashikohet në ligjet kombëtare (dhe për rrjedhojë aktet e tyre nënligjore
 - Aty ku ka veprime që varen ose mbivendosen me veprime të tjerë, atëherë këto ndërveprime duhet të rishikohen.
 - Të gjithë konsulentët dhe këshilltarët e jashtëm duhet të jenë të licensuar sipas Ligjit Nr. 27/2018 për Trashëgiminë Kulturore.
 - Buxhetet e alokuara për të gjitha aktivitetet burojnë nga dy burime kryesore financiare, nga Fondacioni i Ri dhe nga Ministria e Kulturës.
-

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

eprimi	Agjencia përgjegjëse për zbatimin	Autoriteti aprovues dhe mbikqyrës	Periudha	Kohëzgjatja/ rekuenca	Buxheti (USD)
1.0 Pallati, Vlera arkitektonike e artistike					
1.1 synimi: Konservimi dhe restaurimi i vlerave artistike dhe arkitektonike, duke patur prioritet ruajtjen e vlerave të kësaj pasuri të veçantë të Trashëgimisë Kulturore të Shqipërisë.					
KONSERVIMI					
1.1.1 Kryerja e vlerësimeve mbi gjëndjen e Pallatit. Përpilimi relacionit teknik.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. (Fondacioni) dhe ekspertë të fushave	Ministria e Kulturës IKTk		1 muaj Rishikim periodik	USD
1.1.2 Kryerja e vlerësimeve mbi gjëndjen e mobiljeve dhe artefakteve në brendësi të pallatit, përgatitja e relacionit teknik mbi to	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. (Fondacioni) dhe ekspertë të fushave	Ministria e Kulturës IKTk		1 muaj Rishikim periodik	
1.1.3 Kryerja e vlerësimit mbi gjëndjen e Parkut strukturave arkitektonike dhe artistike në të, përpilimi i relacionit teknik	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. (Fondacioni) dhe ekspertë të fushave	Ministria e Kulturës IKTk		1 muaj Rishikim periodik	
1.1.4 Kryerja e vlerësimit mbi gjëndjen e rrethimit dhe sigurisë të zonës në pronësi të Pallatit të Brigadave, përpilimi i relacionit teknik	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. (Fondacioni) dhe ekspertë të fushave	Ministria e Kulturës IKTk		1 muaj Rishikim periodik	
1.1.5 Paraqitja e propozimeve/përmbledhjeve teknike për konservimin, përzgjedhja e konsulentëve, menaxhimi dhe fillimi i dorëzimit të ‘Punimeve më Urgjente’ Bëhet duke përfshirë të tre kategoritë sipas tre pikave të mësipërme, Pallati, Parku, Rrethimi	Fondacioni i Ri me konsulentët e jashtëm	Ministria Kulturës IKTk		3 muaj	

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Veprimi	Agjencia përgjegjëse për zbatimin	Autoriteti aprovues dhe mbikqyrës	Periudha	Kohëzgjatja/ frekuenca	Buxheti (USD)
1.1.6 Vendorsja e sistemit të ndricimit emergjent dhe të kontrollit me kamera sigurie të parkut dhe ekstremiteteve të territorit.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. (Fondacioni) dhe ekspertë të fushave	Ministria e Kulturës		1 muaj Rishikim periodik	
RESTAURIMI					
1.1.7 Përgatitja e projektit të restaurimit arkitektonik të pallatit - ti referohet projekteve origjinale e materialeve arkivore -Të parashikohet ndërhyrje për të shmangur pengesat arkitektonike që do të vështirësonin vizitat nga persona me aftësi të kufizuara.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
1.1.8 përgatitja e projektit të restaurimit dhe konsolidimit të sistemit konstruktiv - ti referohet projekteve origjinale e materialeve arkivore	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
1.1.9 Përgatitja e projektit të restaurimit të sistemit të dyerve dhe dritareve. - Të studiohet e ruhen meknizmat origjinale, aty ku janë jashtë funksionit, të zëvendësohen me të njejtat forma e mekanizma si origjinalet	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3muaj	
1.1.10 Përgaatitja e projektit të restaurimit të sistemeve elektrike dhe elektronike, duke ruajtur respektktuar kriteret e sigurise. Te parashikohet paisja me sistemet e dedektimit dhe lajmerimit te zjarrit (ËiFi) dhe ndërtimi i një sistemi të vijueshëm të furnizimit me	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

energji.					
1.1.11 Përgatitja e projektit të restaurimit të sistemit të instalimeve mekanike dhe hidraulike - Cetrali termik duhet te nxiret jashte perdorimi dhe te lirojë ambjentin teknik. - Sistemi i tubacioneve duhet te hiqet dhe ti leje vendit sistemit te ri te tubacioneve. - Paisjet radiatore (prej gize) duhet te hiqen per ti lene vendin paisjeve te reja ngrohje/ftohje. - Te plotesohet sistemi me ajre te fresket dhe ventilim. - të riplanifikohet sistemi i furnizimit me ujë të ftohtë dhe të ngrohtë. Të riplanifikohet sistemi i shkarkimeve të njeve sanitare	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
1.1.12 përgatitja e projektit për instalim të sistemeve të sigurisë - sistemet Fire Alarm-Extinguishing - fire vontrol- Evacuation - Intrusion - Videosurveillance	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
1.1.13 Përgatitja e projektit të restaurimit të mobiljeve, elementeve të arredimit, artefakteve dhe ndricuesve. - Te ruhen materialet origjinale dhe të diferencohen objektet që nuk kane qenë pjesë e projektit fillestar Të bashkëpunohet me inxh. Elektrik për vënien në funksionim të ndricuesve origjinalë	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
1.1.14 Përgatitja e projektit të restaurimit të elementeve prej tekstili - ti referohet projekteve origjinale e materialeve	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

arkivore					
Veprimi	Agjencia përgjegjëse për zbatimin	Autoriteti aprovues dhe mbikqyrës	Periudha	Kohëzgjatja/ frekuenca	Buxheti (USD)
1.2 Synimi : Katalogimi i të gjithë vlerave artistike të interierit duke krijuar databaza që do të shërbejë për konservimin e restaurimin në vazhdimësi.					
1.2.1 Katalogimi i mobiljeve, artefakteve, skulpturave, bazorelieveve, ndricuesve. - të bëhet klasifikimi sipas tipologjisë dhe skeda teknike e secilit, si pjesë e një databaze të institucionit dhe të IKTK	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		6 muaj	
1.2.2 Menaxhimi i databazave në funksion të publikut dhe informacionit didaktik të specialistëve të fushave parkatëse. - Krijimi i faqes web të Pallatit të Brigadave dhe e Parkut të tij, vendosja e kësaj databaze në faqen web, duke i ndarë sipas kategorive. Krijimi i tureve virtuale, të vetë-drejtuar, në ambjentet e brendshme të Pallatit, të aksesueshme nga mjete të zakonshme elektronike: PC, Smartphon, etj	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		6 muaj	
1.2.3 Konservimi preventiv dhe mirëmbajtja në vazhdueshmëri i elementeve në inetrir: mobilje, ndricues, artefakte, elemente tekstili, piktura, bazorelieve, dekoracione dhe rifinitura arkitektonike	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		I vazhdueshëm e periodik	

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Veprimi	Agjencia përgjegjëse për zbatimin	Autoriteti aprovues dhe mbikqyrës	Periudh a	Kohëzgjatja/ frekuenca	Buxheti (USD)
2. Parku, vlerat pejzazhistike dhe artistike					
2.1 Synimi : konservimi dhe restaurimi i vlerave të Parkut të Pallatit të Brigadave, duke ruajtur origjinalitetin e tij.					
2.1.1 Konsultimi i materialeve arkivore për të kuptuar tendencën projektive të arkitektit të parkut, duke patur predispozitën për të respektuar format origjinale që ka patur në projekt.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
2.1.2 Restaurimi i serës dhe i shtëpisë së fermerit, reflektimi në të i dizajnit të projektit fillestar të kohës së ndërtimit.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		6 muaj	
Restaurimi dhe vënia ne efektivitet i fushave të tenisit brenda territorit të parkut	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		6 muaj	
Evidentimi i problemeve të gjelbërimit, pemë e shkurre, duke i hequr të dëmtuarat dhe zëvendësuar me të njejtat specie të shëndetshme në të njëjtat vënde sipas dizajnit origjinal të parkut	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
Restaurimi i baseneve ujore dhe pasurimi i tyre me elemente të florës e faunës	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		6 muaj	
Restaurimi i elementëve të mobilimit urban dhe i shtresave të rrugëve e shtigjeve të parkut	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		6 muaj	
2.2 Synimi : katalogimi i të gjithë vlerave artistike të parkut, Skulptura, shatërvanë, elementë të mobilimit urban, etj					

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

2.2.1 Krijimi i databazës së veprave artistike të Parkut	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		6 muaj	
2.2.2 krijimi i itinerareve në park, të destinuara për vizitorët, itinerari i skulpturave dhe shatërvaneve i lidhur me autorët, itinerari i hapësirave tematike, itinerari i veprave të artit i destinuar për profesionistë.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës		3 muaj	
2.2.3 krijimi i kushteve për aksesibilitetin e personave me aftësi të kufizuara	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			
2.2.4 krijimi i hapësirave rekreative dhe të shërbimit në funksion të vizitorëve	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Veprimi	Agjencia përgjegjëse për zbatimin	Autoriteti aprovues dhe mbikqyrës	Periudh a	Kohëzgjatja/ frekuenca	Buxheti (USD)
---------	---	--	--------------	---------------------------	------------------

3 Turizmi dhe infrastruktura

3.1 Synimi : Ofrimi i një eksperience të veçantë e të kënaqshme për vizitorët dhe turistët, një eksperiencë e cila nuk cënon vlerat arkitektonike, artistike dhe pejzazhistike të objektit dhe Parkut të tij.

3.1.1 Krijimi i guidave fizike dhe virtuale, itinerareve të shëtitjes në pallat dhe në park duke trasuar itineraret dhe zonat ku do të kanalizohen flukset e lëvizjeve, dhe duke ndarë fizikisht zonat e ndaluara për publikun.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			
---	---	----------------------	--	--	--

3.2 Synimi: Krijimi e riorganizimi i infrastrukturës së aksesimit dhe lëvizjes në brendësi të parkut dhe pajisja me sinjalistikë treguese në shërbim të vizitorëve duke u kujdesur për menaxhimin e problemeve të lidhura me turizmin.

3.2.1 Krijimi i zonës së parkimit dhe evidentimi i mënyrës së arritjes në të.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			
3.2.2 Lokalizimi i zonës së Gardës së Republikës duke krijuar një ndarje me rrethim të saj dhe propozimi i një hyrje të vecantë për administratën e automjetet e saj.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			
3.2.3 Krijimi i qendrës së vizitorëve dhe infrastrukturës në shërbim të tyre (biletari, shërbim, rekreacion)	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			

Veprimi	Agjencia përgjegjëse për zbatimin	Autoriteti aprovues dhe mbikqyrës	Periudh a	Kohëzgjatja/ frekuenca	Buxheti (USD)
---------	---	--	--------------	---------------------------	------------------

4 Zhvillimi i Komunitetit

4.1 Synimi : përfshirja e komunitetit shkencor e të specializuar në proceset e restaurimit të vlerave arkitektonike, artistike, të interiorit dhe të parkut.

4.1.1 Krijimi i qendrës studimore e të restaurimit të elementeve të arredimit të interiorit, të specializuar në stilistikën e periudhës së modernizmit të fillim viteve 1900 në shqipëri (mobilje, elemente të tekstilit, elemente të arredimit, ndricues, etj)	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			
---	--	----------------------	--	--	--

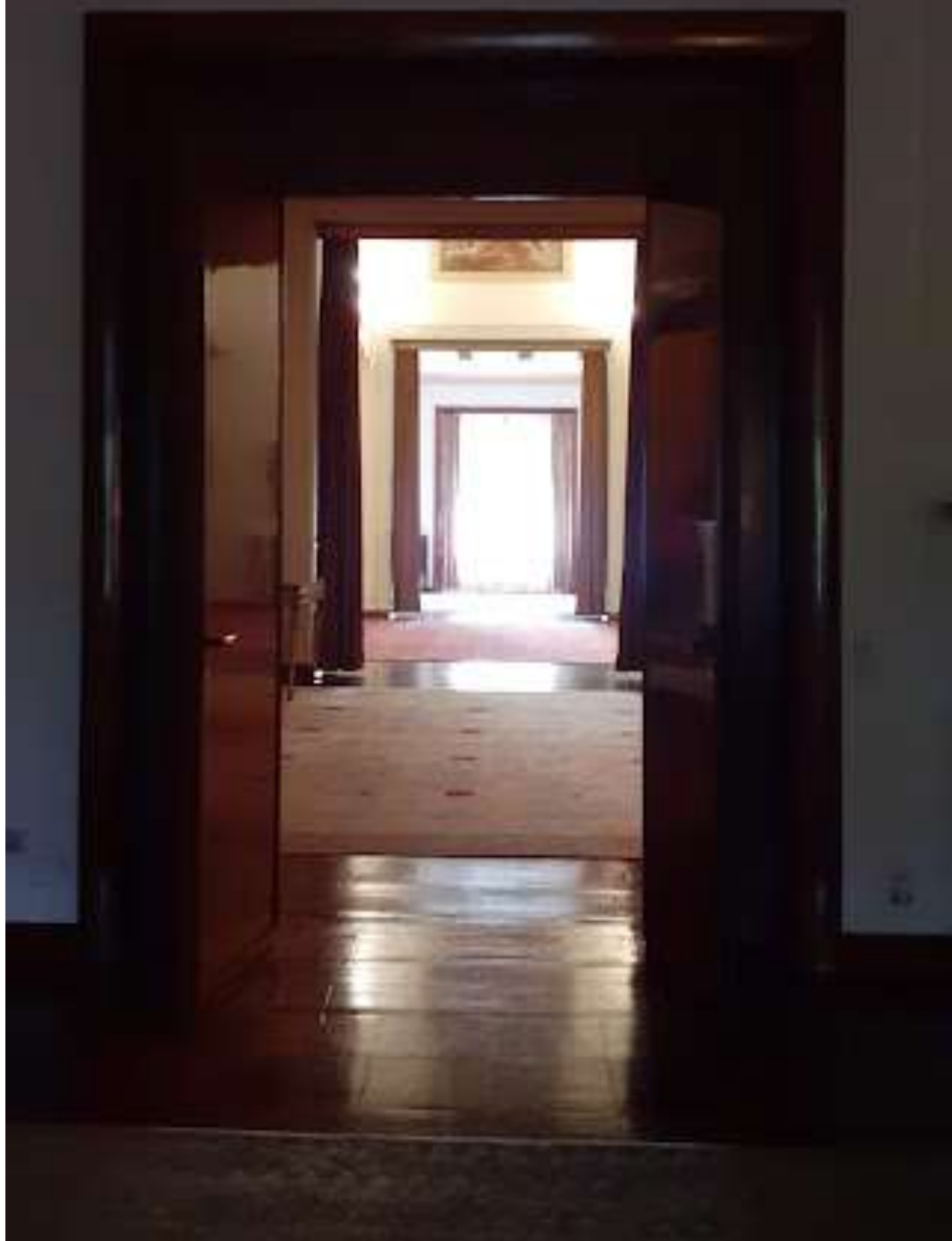
4.2 Synimi: Kthimi i parkut në një ambjent ku mësohet përmes praktikës mbi bimët dekorative, lulet, ngjyrat dhe ritmin biologjik të tyre, si dhe vënien e tyre në funksion të bukurisë së parkut.

4.2.1 Krijimi i programeve edukuese për fëmijë, në funksion të njohjes së vlerave pejsazhistike të parkut dhe aplikimit në parcela të vogla eksperimentale, nën drejtimin e kopshtarëve të specializuar, dhe më pas aplikimi i njohurive të të fituara në pjesë të tjera të parkut	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			
--	--	----------------------	--	--	--

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Veprimi	Agjencia përgjegjëse për zbatimin	Autoriteti aprovues dhe mbikqyrës	Periudh a	Kohëzgjatja/ frekuenca	Buxheti (USD)
5 Drejtimi dhe Menaxhimi					
5.1 Synimi: Krijimi i një sistemi efikas vetëfinancimi nëpërmjet krijimit të aktiviteteve dhe funksioneve të reja në pallat.					
5.1.1 Krijimi i funksioneve të reja në pallat, (vizita të organizuara në grupe, salle ekspozite, salle mbledhje, akomodim hotelerie ekskluzive, strukture didaktike në funksion të eksperiencave konservuese dhe restauruese) do të jenë burim të ardhurash për menaxhimin e pallatit dhe do të ndikojnë në rritjen e të ardhurave që do të sigurojnë konservimin dhe mirëmbajtjen e tij.	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			
5.2 Synimi : Krijimi i një sistemi menaxhimi bashkëkohor nëpërmjet një aplikacioni software, në të cilin të përfshihen të gjithë elementet e nevojshëm, duke filluar nga shitja e biletave, kontrolli hyrje daljeve, informacioni për turistët dhe stafin, etj.					
5.3. Synimi : Krijimi i një databaze, arkivë dokumentash, që të dokumentojë dhe menaxhojë pasurinë e vlerave arkitektonike, artistike, mjedisore etj të Pallatit dhe Parkut të tij. (Museum Integrated Information Management Systems)					
5.3.1 Katalogimi i tipologjivete ndryshme arkitektonike, dhe dekorative	Struktura përgjegjëse për menaxhimin. Ekspertë të subkontratar	Ministria e Kulturës			

11. ZBATIMI dhe MONITORIMI

11.0 ZBATIMI dhe MONITORIMI

11.1 Zbatimi

Për dy vitet e ardhshme, duhen kryer veprimet e mëposhtme si pjesë e periudhës tranzitore .

1. Fillimi i procesit të ngritjes së Fondacionit të Ri, me të gjitha rregullimet përkatëse ligjore, kushtetuese dhe financiare, duke bashkëpunuar me qeverinë në të gjitha aspektet, duke përfshirë edhe çështjet e përvetësimit të tokës
2. Fillimi i të gjitha punimeve lidhur me periudhën tranzitore; kjo është veçanërisht e rëndësishme për punimet e konservimit të sitit, të cilat nuk mund të menaxhohen nga Fondacioni i Ri, deri sa ky i fundit të marrë përsipër kontrollin e menaxhimit të sitit
3. Fillimi i aktivizimit të rolit të anëtarëve të autorizuar të bordit (nëse nevojitet) gjatë periudhës tranzitore, në mënyrë që të ruhet shtypa e projektit.

Duke supozuar se 1-3 janë në proces, të realizohen sa më poshtë vijon:

- 8.6.1.1 Kryerja e ekzaminimeve të emergjencave sipas planit të veprimit, të lidhura me

konservimin dhe nderhyrjet imediate.

- 8.6.1.2 Hartimi dhe përgatitja e udhëzimeve dhe fillimi i zhvillimit të studimeve të specializuara

- 8.6.1.3 Marrja në konsideratë e implikimeve për të gjithë stafin ekzistues të sitit dhe mirëqenien e tyre në të ardhmen, si dhe punësimin e personave të rinj, duke përfshirë përshkrime të detajuara të pozicioneve të punës dhe kushteve të shërbimit, si dhe intervistimi dhe fillimi i përzgjedhjes së kandidatëve, siç gjykohet e përshtatshme.

11.2 Monitorimi

Ky seksion përcakton veprimet në nivel strategjik për monitorimin e aplikimeve të veprimeve që do të bëhen për nisjen e funksionimit të fondacionit të ri si dhe për nderhyrjet e emergjencës në park dhe në pallat.

Qasja e propozuar për monitorimin strategjik paraqitet në tabelën e mëposhtme. Plani i Veprimit identifikon veprimet kyçe që nevojiten për adresimin e disa prej çështjeve të identifikuara.

Objektivi	Treguesit kyç	Të dhënat bazë	Të dhënat e monitorimit	Rezultatet e dëshiruara
Konservimi dhe restaurimi i vlerave artistike dhe arkitektonike, duke patur prioritet ruajtjen e vlerave të kësaj pasuri të veçantë të Trashëgimisë Kulturore të Shqipërisë.	Gjendja e objekteve arkitektonikë, mobiljeve, artefakteve dhe elementeve dekorative	Vleresimet e eksperteve Vrojtime për gjendjen	Matje dhe ekzaminime të cdo 6 muajve nga eksperte të subkontratuara	Konservim dhe restaurim i objekteve me vlerë.
Katalogimi i të gjithë vlerave artistike të interierit duke krijuar një databazë që do të shërbejë për konservimin e restaurimin në vazhdimësi.	katalogimi i vlerave artistike dhe artefakteve.	Rilevime dhe fotografime të objekteve sipas tipologjise	Krijimi i grup kategorive të vlerave të kataloguara , të azhurnuara cdo muaj	Perpilimi i databazës në kategori sipas tipologjive Hedhja e të dhënave në faqen e web për konsultim virtual
konservimi dhe restaurimi i vlerave të Parkut të Pallatit të brigadave duke ruajtur origjinalitetin e tij.	Gjendja e objekteve dekorative, skulptura, elemente të mobilimit urban, rrugëve, bimesise	Vleresimet e eksperteve Vrojtime për gjendjen	Matje dhe ekzaminime të cdo 6 muajve nga eksperte të subkontratuara	

Objekti	Treguesit kyç	Të dhënat bazë	Të dhënat e monitorimit	Rezultatet e dëshiruara
Aksesibiliteti dhe vendosja në funksion të vizitorëve duke e kthyer në një pikë atraktive të qytetit.	Rritja e numrit të vizitoreve Anketime mbi pershtypje te vizitoreve	Numri i vizitoreve Kerkesat per vizita ne grup	Te ardhurat nga biletat dhe nga aktivitetet e organizura e sit.	Rritja e numrit te vizitoreve. Rritja e kerkeses per te kryer aktivitete ne sit
Menaxhimi konservativ nepërmjet drejtimit e organizimit të flukseve të lëvizjes në pallat dhe park.	Gjendja e ambjenteve te interierit dhe te parkut.	Numri i vizitoreve ne raport me konsumin e ambjenteve, ritmet e pastrimit te ambjenteve	Vlerësimi vjetor i sjelljes së papërshtatshme dhe dëmtuese ndaj ambjenteve te interierit dhe parkut	Përmirësim real i sjelljes ndaj mjedisit, si p.sh reduktimi i hedhjes së plehrave. Përmirësim i pamjes së mjedisit.
katalogimi i vlerave artistike dhe artefakteve.	katalogimi i vlerave artistike dhe artefakteve.	Rilevime dhe fotografime te objekteve sipas tipologjise	Krijimi i grup kategorive te vlerave te kataloguara , te azhornuara cdo muaj	Perpilimi i databazes ne kategori sipas tipologjive Hedhja e te dhenave ne faqen ëeb për konsultim virtual
menaxhimi i databazes se katalogimit ne funksion te pubikut të gjerë, apo të specializuar	Krijimi sektoreve ne faqen ëeb Klikimet ne keto sektore	Vleresim i eksperteve te Katalogimit dhe i eksperteve IT	Kontroll cdo mujor per sasine e klikimeve, dhe katalogeve te krijuar	Rritja e klikimeve ne kategorite e vizitave virtuale. Rritja sasise se guidave virtuale te huazuara nga vizitoret gjate vizitave ne sit

Objektivi	Treguesit kyç	Të dhënat bazë	Të dhënat e monitorimit	Rezultatet e dëshiruara
Krijimi i zonës së parkimit dhe evidentimi i mënyrës së arritjes në të	rritja e kënaqshmërisë së vizitorëve /përdoruesve.	Anketim dhe opinione te vizitoreve.	Anketim i shpeshte i vizitoreve dhe stafit	Shtimi i personave qe vijne me makina Shtimi i vizitoreve nga zona te largeta
Krijimi e riorganizimi i infrastrukturës së aksesimit dhe lëvizjes në brendësi të parkut dhe pajisja me sinjalistikë treguese në shërbim të vizitorëve duke u kujdesur për menaxhimin e problemeve të lidhura me turizmin.	Numri i aksidenteve, nivelet e kënaqshmërisë së vizitorëve,	Monitorimet e shpeshta të situatave gjate vizitave sidomos ne grup	Rishikimet vjetore të praktikave të punës, niveleve të kënaqshmërisë së vizitorëve, numrit të aksidenteve të regjistruara dhe të tjera si këto.	Përmirësimi i shërbimeve dhe rregullimeve të aksesit, zero aksidente, vizitorë të kënaqur.
përfshirja e komunitetit shkencor e të specializuar në proceset e restaurimit të vlerave arkitektonike, artistike, të interierit dhe të parkut.	Numri i praktikantëve dhe studiuesve te ardhur ne sit.	Te dhena te rasteve te ngjashme nga vende te tjera	Monitorim dhe evidenca te mbajtura cdo 6 muaj	Pjesemarrje e komunitetit te studiuesve dhe organizimi i ëorkshopeve,seminarev e e konsultave ne fushat perkatese te ekspertizes
Krijimi i qendrës studimore e të restaurimit të elementeve të arredimit të interierit, të specializuar në stilistikën e periudhës së modernizmit të fillim viteve 1900 në shqipëri	Krijimi i ambjentit ku behen restaurimet e lementeve te pallatit. Pjesemarres eksperte te jashtem	Mobilje, elemente arredimi, tekstili e ndricues te restauruar.	Krijimi evidencave per elementet e restauruar	Krijimi i specialisteve te perhershëm qe punojne ne pallat. Afrimi i specialistevete jashtem

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

(mobilje, elemente të tekstilit, elemente të arredimit, ndricues, etj)				
Krijimi i programeve edukuese për fëmijë, në funksion të njohjes së vlerave pejsazhistike të parkut dhe aplikimit në parcela të vogla eksperimentale, nën drejtimin e kopshtarëve të specializuar, dhe më pas aplikimi i njohurive të të fituara në pjesë të tjera të parkut	Numri i praktikanteve dhe kurseve të ofruara Fillimi i Krijimit të kopshtit botanik	Evidence ekurseve dhe praktikave. Evidence cdo mujore	Evidence ekurseve dhe praktikave. Evidence cdo mujore	Afrimi i nxenesve me vlerat e trashëgimise artistike e pejzazhistike Krijimi i nje funksioni didaktik ne sit

Objektivi	Treguesit kyç	Të dhënat bazë	Të dhënat e monitorimit	Rezultatet e dëshiruara
Krijimi i funksioneve të reja në pallat, (vizita të oganizuara në grupe, salle ekspozite, salle mbledhje, akomodim hotelerie ekskluzive, strukture didaktike në funksion të eksperiencave konservuese dhe restauruese)	Numri i vizitave, Numri i aktiviteteve. Numri i neteve hotelieri ne pallat.	Informacion mbi statistika te rasteve te ngjashem	Evidenca cdo 3 mujore, fillimisht	Rritja e te ardhirave , Frekuentimi sa me i madh i pallatit dhe parkut
Krijimi i një sistemi menaxhimi bashkëkohor nëpërmjet një aplikacioni software, në të cilin të përfshihen të gjithë elementet e nevojshëm, duke filluar nga shitja e biletave, kontrolli hyrje daljeve, informacioni për turistët dhe stafin	krijimi i aplikacionit	Te dhena nga eksperiencia te gjashme	Vleresim cdo javor derine perfundim te prodhimit te aplikacionit	Lehtesimi i planifikimit dhe menaxhimit te vizitoreve Rritja e nr te vizitoreve
Krijimi i një databaze, arkivë dokumentash, që të dokumentojë dhe menaxhojë pasurinë e vlerave arkitektonike, artistike, mjedisore etj të Pallatit dhe Parkut të tij. (Museum Integrated Information Management Systems)	Krijimi i databazes, dhe lehtesia e menaxhimit.	Anketim i punonjesve te administrates	Vlerësimet vjetore.	Rritja e performances ne menaxhim dhe ruajtja e fondit te pasurise se luajtshme te palatit dhe parkut

12. SHTOJCAT

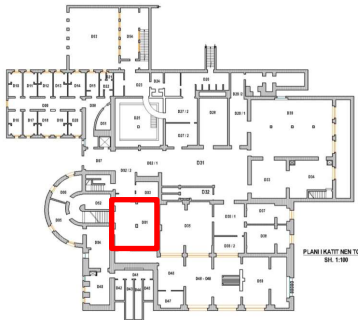

KATI “PODRUM”

GJËNDJA EKZISTUESE

PLANI I KATIT – PODRUM - NDARJA E AMBJENTEVE

Ambjenti D-01 (Garderoba)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Garderoba ne katin e podrumit. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale: Muret e lyer me hidromat. Ka rënie suvaje pjesërisht (Suva e dëmtuar në masën 5 %) Dysheme e shtruar me mermer 58x58 cm (ngjyrë vishnje dhegri) – ka thyerje dhe plasaritje të pllakave në masën 30 % Dyert h=215 cm (materiali i drurit në pjesët fundore është i dëmtuar, hapen dhe mbyllen me vështirësi) – duhet të restaurohen Muret e ambjentit janë të veshur me dru deri në lartësinë 210 cm – veshja është e dëmtuar pjesërisht në pjesën fundore të saj. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-02/1, D-02/2, D-07		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		D-02/1
		D-02/2
		D-07
		D-31
Përshkrim i shkurtër: Hyrja ne objekt ne katin e podrumit dhe korridori. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : (D-02/1) Muret janë lyer me hidromat (ka prezencë lagështie në bazament) Dysheme mozaik bezhë 40x40 cm, puseta kontrolli (metalike +dru) Derë 4 kanata, 2 të palëvizshme (dru+xham), h= 215 cm Ka tubacione hidraulike të dukshme (D-02/2) Muret + tavani të lyera me hidromat (suva e dëmtuar – e plasatur, në pjesën fundore në masën 30 % - duhet kruajtur) Qoshet e mureve të veshura me element druri të harkuar (të dëmtuara pjesërisht) Dysheme e shtruar me mozaik bezhe 40x40 cm (të dëmtuara në masën 40 % me thyerje dhe plasaritje) Dysheme mermer bezhe 80x60cm Ka puseta kontrolli në dysheme (me kapak metalik) Lloj tjetër pllakash në mes të korridorit – pllaka travertine (ngjyrë gri me bezhë) 80x60 cm – 12 pllaka →4 pllaka të dëmtuara të thyera, 2 dyer që lidhin këtë ambjent me D-03 (kabina elektrike) 205x76 cm (në gjendje relativisht të mirë) Dera që ndan D-02 dhe D-31 – 240x217 cm, Dera që ndan D-07 dhe D-02 – 240x217 cm D-07 Muret + tavani të lyera me hidromat (Dëmtime të suvatimit në masë të konsiderueshme) Dysheme e shtruar me pllaka mermeri (ngjyrë të bardhë dhe gri) 40x40 cm Dy dyer kryesore Derë druri me 4 kanata me xham në mes (e lyer me ngjyrë të bardhë) – kasa e dëmtuar Derë druri masiv (215x170 cm) – komunikon me ambjentin e jashtëm direkt – (shumë e dëmtuar nga jashtë, ka nevojë për restaurim, shkalla e dëmtimit mbi 50 %) D-31 Muri+ tavani – lyerje me hidromat (katubacionehidraulike) Kaprezencëlagështienëbazamenttëmureve(20 % suva e dëmtuar) Në ambjent ka puseta kontrolli + kaseta elektrike Dysheme mermer mozaik bezhë 40x40 cm Lartësia e dyerve në korridor → 215 cm (qoshet e harkuara me elemente druri) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

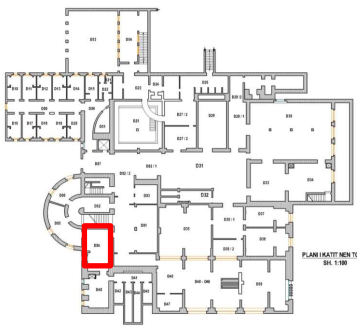
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-03 (Kabina Elektrike)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Kabina elektrike ne katin e podrumit. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Muret janë të veshur me taserina boje qiellih=200 cm Pjesa tjetër+ tavani të lyera me hidromat Dysheme e shtruar me linoleum Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

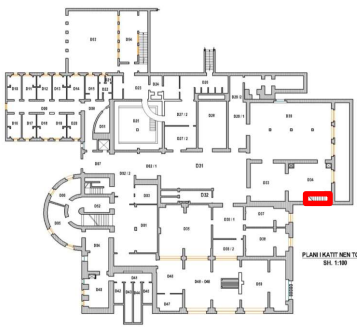
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambienti DS-02, DS-03 (Shkalla)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		DS-02 DS-03
Përshkrim i shkurtër: Ambienti i shkallës ndodhet në pjesën perendimore të podrumit. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DS-2 Shkallët që të ngjisin në katin përdhe veshje pllakë mermeri bezhë. Prezencë lagështie në pjesën fundore në fillim të saj që vjen nga bodrumi. Lyerje me hidromat, suva e dëmtuar në masën 10 %. DS-3 Muret + tavani në gjendje të mirë (ka nevojë për lyerje) Dysheme e shtruar me pllaka mermer të bardhë Dera druri në gjendje të mirë (vetëm të lyhet) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

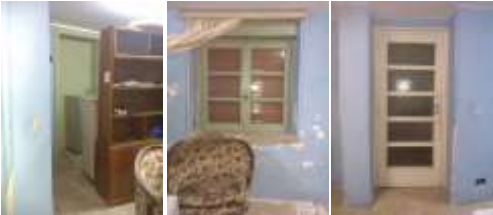
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-04 (Magazina)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Magazina e katit të prodhimit pozicionohet pranë shkallës DS-02. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Muret kanë veshjeteserina boje qielli - h=220 cm Pjesa tjetër e mureve + Tavani → lysterje plastiko (ka shkeputje shtresa e bojës, duhet kruar e gjitha) Dysheme mermer bezhë 40x40 cm Dritare druri 150x160 cm (1 Dritare) ... shih skicën... Kasetë për grilë brenda 30x25 cm (material metalik) Grila nga jashtë Derë e thjeshtë druri 1 kanat 95x220 cm – lyster me boje plastike Gjerësi kase 15 cm Dera që lidh dy ambjentet D-04 mungon. Nuk ka prezence lageshtie. Rekomandimet/Veprimet: Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

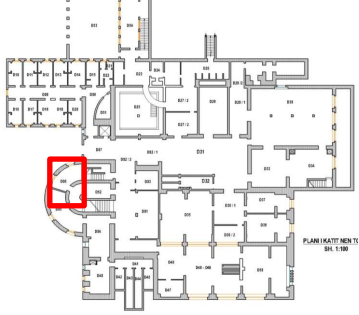
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti DS-04		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Shkalla e ambientit D-34. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Muret + tavani të veshura me tesarina bojë qielli (i dëmtuar në masën 10 %) Shpatullat e hyrjes në shkallë dhe shkeljet e shkallëve të veshura me mermer bezhë Ka derë të thjeshtë druri me një kanat për hyrjen në shkallë Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

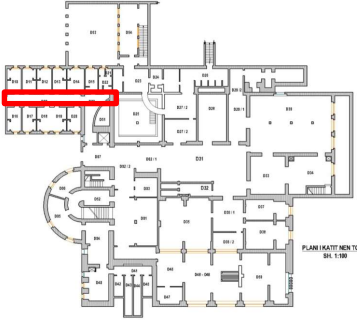
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-05 (Dhoma)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Dhoma prane shkalles. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Muret + tavani → lyerje plastiko (prezencë lagështie në muret që kanë faqe jashtë – tavani 30%) Shkëputje e suvasë 30 % - kruajtje e bojës DysHEME e shtruar me mermer bezhë 40x40 cm 3 Dritare druri kasë binari, dru masiv (shpatulla me suva, tek xham) 136x127 cm... shih skicën... Kasetë grile nga brenda (dru) Grila nga jashtë (në gjendje të mirë) Dera kasë druri (dru + xham) 1 kanatë 125x95 cm... shih skicën... Qoshet e derve / dritareve vishen me elemente të harkuar druri (qoshe të harkuara) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

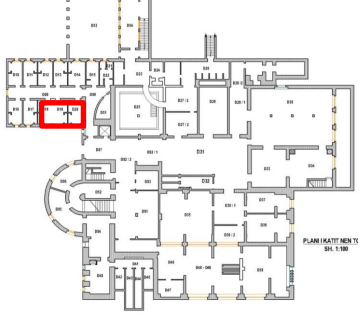
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-06 (Dhoma)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Dhoma prane shkalles. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Prezencë e lartë lagështie (muret + tavani) Dyshemeja pa pllaka e shtruar me linoleum të dëmtuar Muret të lyer me plastiko dhe rrjetë (përbërje si litar, thes, telajo) e dëmtuar në masën 80%. Ka kalorifer Dritaret dru 130x127 cm + kaseta e grilës 17 cm. Nuk funksionojnë por materiali i padëmtuar. Grilat në gjendje jofunkionale... shih skicën... Dera dru+xham e dëmtuar mosfunksionim me kasë të dëmtuar.Xhama dekorativë – ka mundësi restaurimi. Rekomandimet/Veprimet: Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

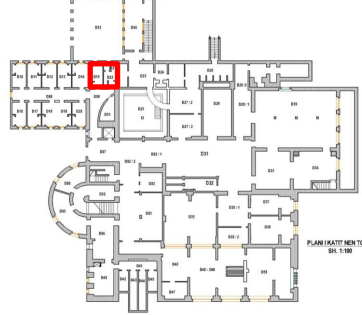
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-08, D-09		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Korridor. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Muret + tavani të lyera me hidromat (Suvatim i dëmtuar në masën 70-80%) Ka kabinë elektrike Façe muri në formë harku. Harku material kompesatë i lyer me hidromat Dysheme e shtruar me pllaka mermer mozaik bezhë 40x40 cm Dyer druri të dëmtuara në pjesën fundore Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

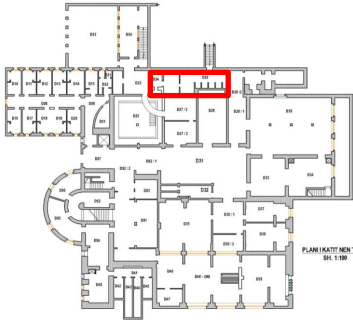
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-19, D-20		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Dhomat e personelit. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Suvatim komplet / Lagështi e theksuar Dysheme e shtruar me pllaka mermer mozaik bezhë 40x40 cm Dollapët e murit mungojnë ose janë shumë të dëmtuar 3 nga dyert mungojnë , 3 nga kasat të dëmtuara 100 % Dyert e tjera duhen restauruar, mungojnë dorezat Dritaret janë dopio (grila të dëmtuara komplet në masën 80-100%) Dritarja fundore të ruhet por të restaurohet, poshtë – kompesata e ngrohjes 100% e dëmtuar. Pragjet e dhomave material druri nga brenda (i dëmtuar) dhe beton nga jashtë. Rekomandimet/Veprimet: -		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

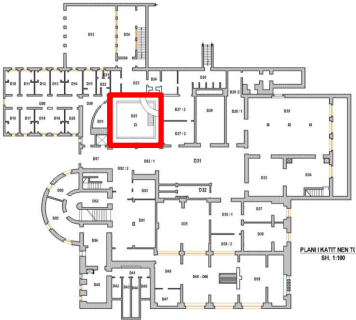
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-15, D-21, D-22		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		D-15 D-21, D-22
Përshkrim i shkurtër: Tualetet. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : D-15 Ky ambjent ka vaskë dhe ambjent dushi Grilat e dëmtuara komplet Dyshemeja e veshur me tesarina bojëqielli D21, D-22 Muret deri në h=180 cm + dyshemeja të veshura me tesarina (ngjyrë bizele dhe lejla) – i dëmtuar në masën 50 % Dritare druri të dëmtuara në masën 30 % Dyer dru kompesatë të dëmtuara kryesisht në pjesët fundore në masën 50 % Hidrosanitare, grupet e rubinetave, dushi - të dëmtuara Rekomandimet/Veprimet: -		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

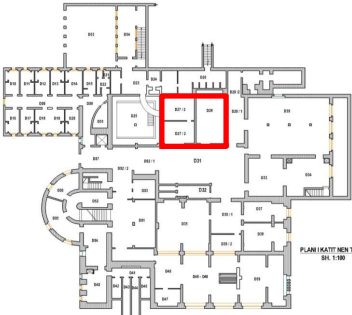
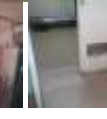
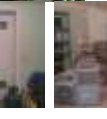
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-24, D-26		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërrhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DysHEME pjesërisht mermer, pjesërisht llustër çimento, pjesërisht kanale elektrikë mbuluar me pllaka betoni. (instalime tension i lartë) Suva degraduar komplet Dritare Rekomandimet/Veprimet: -		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

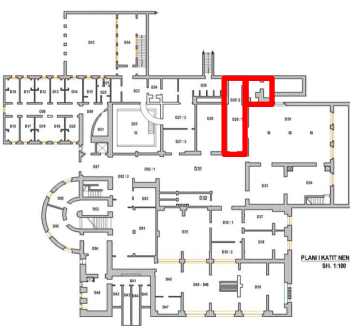
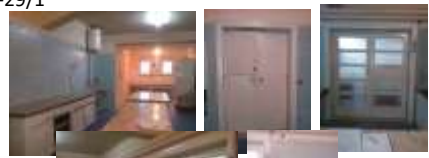
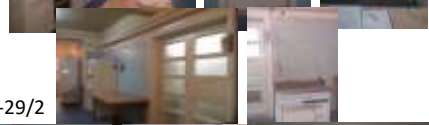
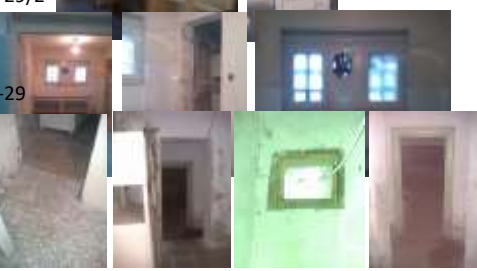
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

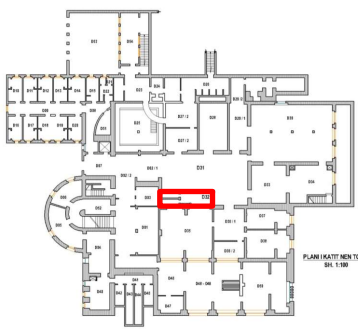
Ambjenti D-25		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Kaldaja Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Dysheme pjesërisht mermer, pjesërisht llustër çimento, pjesërisht kanale elektrikë mbuluar me pllaka betoni. (instalime tension i lartë) Suva degraduar komplet Dritare Rekomandimet/Veprimet: -		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

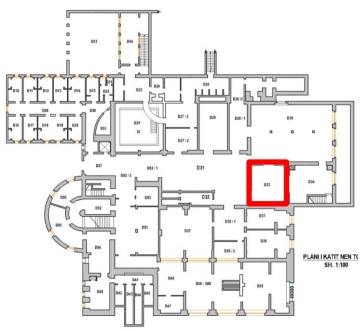
Ambjenti D-27/1, D-27/2, D-28		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		D-27/1 D-27/2 D-28
Përshkrim i shkurtër: Ambjentet e magazines ne katin e podrrmit. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : AmbjentiD-27/1 Dysheme mermeri mozaik bezhë 40x40 cm Muret + tavani lyer me hidromat e dëmtuar komplet (suva 20 %) Derë druri me 2 kanata – bazamenti i dëmtuar nga lagështia Derë druri me një kanatë AmbjentiD-27/2 Instalime Elektrike (tip central) Tension i lartë Derë metalike Derë druri me një kanatë Ambjenti D-28 (Magazinë) Dysheme mermer mozaik bezhë 40x40 cm Muret + Tavani janë të lyera me bojë vaji (duhet kruajtur) Në njërën qoshe ka lavaman (në këtë pjesë në mur ka veshje me taserina bojë qielli 185x185 cm) Faqja e murit përballë derës së hyrjes ka prezencë lagështie – pjesa tjetër e thatë Derë druri me 2 kanata 136x216 cm – dy dritare me rrjetë teli 40x20 cm (e dëmtuar doreza, kasa, rrjeta)... shih skicën... Derë druri me 2 kanata (dru + xham + rrjetë teli) 145x220 cm... Derë komunikuese me pastiçerinë D-29 një kanatë dru+ xham Rekomandimet/Veprimet: -		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

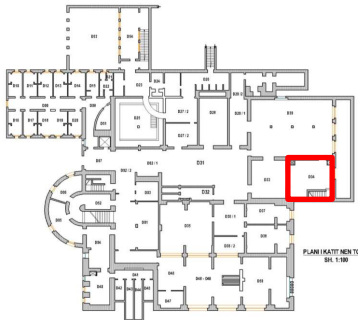
Ambjenti D-29/1, D-29/2, D-29		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		D-29/1 D-29/2 D-29
Përshkrim i shkurtër: Ambientet e pasticerise ne katin e podrumit dhe sottoscala. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : D-29/1 Muret me veshjeme taserina bojë qielli h=220 cm (30 % e dëmtuar)– pjesatjetër + tavanilyerje me hidromat Kakabinë elektrike Dysheme e shtruar me taserinablu Kalavamanë + tubacione hidraulike dhe boljer 3 dyer - h=217 cm Derëdrurikasëbinari e thjeshtë me 1 kanatë Derëdruri 2 kanata (njëra e ndarënë 2 pjesë në lartësi) Derëdruri + xham me 2 kanata Kasat e drurit janë të dëmtuara nga lagështia në bazament D-29/2 Në mure (faqja ballore) ka veshje me pllaka majolike të bardha h=165 cm (pjesërisht të thyera) Presencë e theksuar lagështie – shkëputje e suvasë 50 % Dysheme pllaka granili 40x40 cm Dritaredruri – 3 kanata (doppio dritare)... Ambjenti D-29 (Sottoscala) Muri I lyer me gëlqere (prezencë e theksuar lagështie-suva komplet) Dysheme mermer mozaik bezhë 40x40 cm Derëdruri e thjeshtë (mungon dera) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti D-32		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ambientet e frigoriferit. Ndërrhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Ambjenti D-32 (Frigoriferi) Muret veshje me teserina gri me të bardhë– Tavani plastiko Dysheme mermer mozaik bezhë 40x40 cm 2 dyer druri masiv me njëkanatë 1 derë me dy kanata me dritare me rrjetë teli Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

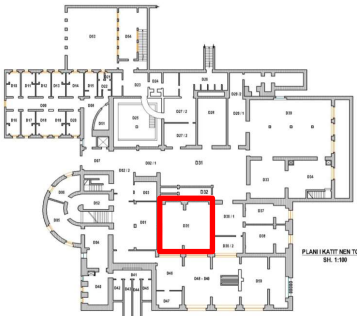
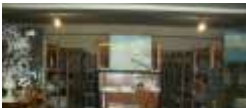
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-33 (DIS)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Ambjenti D-33(DIS) Muret + tavanitëlyera me hidromat(suvatimi 5-10 % idëmtuar) Dysheme me pllakagranili 40x40 cm (si D-29/2) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

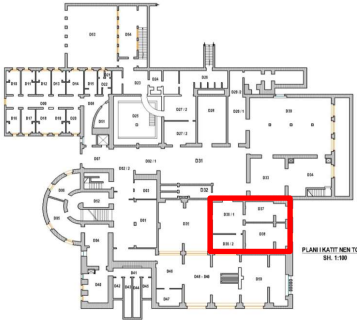
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

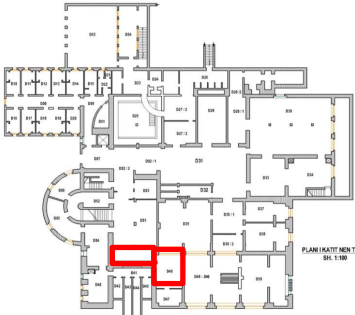
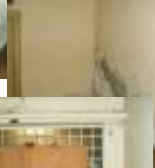
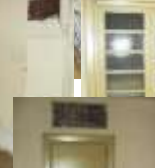
Ambjenti D-34		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ambjent zyre. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Ambjenti D-34 (Zyra) Muret të veshur me teserina bojë qielli (h=230 cm) Pjesa tjetër e mureve+ Tavani të lyster me hidromat Dysheme e veshur me teserina blu Përballë hyrjes – Dritare druri + xham+ kasetë grilash h=30 cm (dritare me mekanizëm 202x163 cm me pajisje aspirimi) Ambjenti ka dy ashensorë shërbimi (jo-funksionalë) Ka lavamanë dhe një pjesë muri të veshur me pllaka majolike të bardha Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

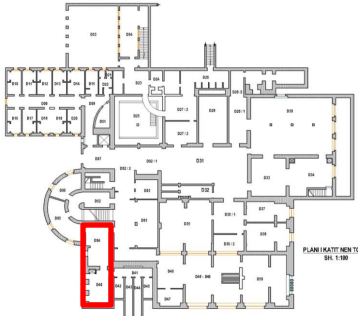
Ambjenti D-35		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Magazina. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Ambjenti D-35 (Magazina) Muri+ tavani→Iyerje plastiko– 20 % shtresa e bojës + suva e degraduar(dy faqe anësore me tulla xhami) Dysheme mermeri mozaik bezhë 40x40 cm Derë druri e thjeshtë (mungon dera) Derë me sopraluçe me një kanatë (dru +xham+rrjetë teli) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

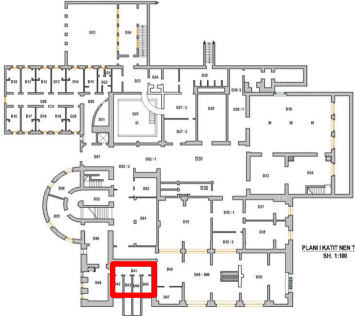
mbjenti D-36/1, D-36/2, D-37, D-38		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		D-36/1 D-36/2
Përshkrim i shkurtër: Magazina. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : D-36/1 Muret + Tavani lyer me plastiko Dysheme mermeri mozaik bezhë 40x40 cm Dyer druri kasë binari me një kanatë, me sopraluçe rrjetë teli D-36/2 Nuk ka informacion. Ambjenti D-37 Mure të lyera me hidromat, Suvatimi degraduar në masën 50% Dysheme me mermer mozaik bezhë 40x40 cm Dyer druri relative isht në gjendje të mire Dritare druri (pjesa e interkapetit) – kanë nevojë për restaurim Ambjenti D-38 Mure të lyera me hidromat, Suvatimi degraduar në masën 50% Dysheme me mermer mozaik bezhë 40x40 cm Dyer druri relativisht në gjendje të mire Dritare druri (pjesa e interkapetit) – kanë nevojë për restaurim Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti D-39, D-46		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		D-39 D-46
Përshkrim i shkurtër: Korridoret për në lavanteri. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Ambjenti D-39 (Korridori për në lavanteri) Mure të lyera me hidromat, ka 3 nike në mur (Suva e dëmtuar në pjesën fundore të mureve në masën 60 % -shtresat e sipërme nga lagështia) Dera, kasa që lidh korridorin dhe të shpie në lavanteri është shumë e dëmtuar në pjesën fundore, duhet zëvendësuar (85x217 cm) Dysheme e shtruar me pllaka mermeri mozaik bezhë 40x40 cm. Prezencë tubacioni në tavan dhe kabinë elektrike. Ambjenti D-46 (Korridori I dytë) Mure të lyer me hidromat (Suvaja e dëmtuar në pjesën në masën 50 %) Njëra faqe e veshur me tulla xhami dhe paret druri në nivelin 50 cm. Dysheme e shtruar me pllaka travertine 40x40 cm (prezencë ujrash në dysheme) Prezencë tubacioni dhe kabine elektrike Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

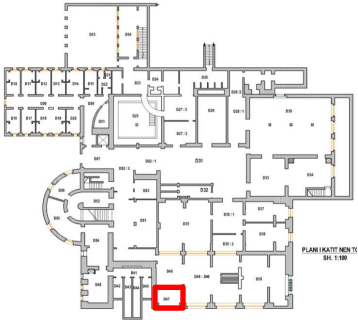
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-40		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Kuzhina e ambjentit D-04. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Muret kanë veshje me tesarina bojëqielli - h=220 cm (30% i dëmtuar) Pjesa tjetër e mureve + Tavani → lysterje plastiko (ka shpëputje suvaja – 50% suva e dëmtuar) Ka prezencë lagështie Ka 3 lavamanë (instalime hidraulike) Dysheme e shtruar me mermer mozaik 40x40 cm 3 dritare druri me mekanizëm 95x166 cm (njëra ka prag mermeri) ... shih skicën... Kasetë grille metalike nga brenda Grila nga jashtë Ka tuba të dukshëm në tavan Dera me dy kanata dru dhe xham 135x220 cm (degradim në pjesën e drurit) ... shih skicën... Rekomandimet/Veprimet: Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

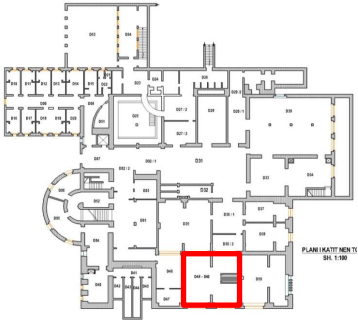
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-41, D-45		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Kantina. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Muret (me tulla) + tavani – lyerje gëlqere (Prezencë lagështie – suva e dëmtuar) Dysheme mermer mozaik bezhë 40x40 cm 4 dyer (dyert mungojnë) – ka vetëm kasa të dëmtuara Rafte muri (druri) – pa kanata (materiali i drurit i degraduar)... shih skicën... Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

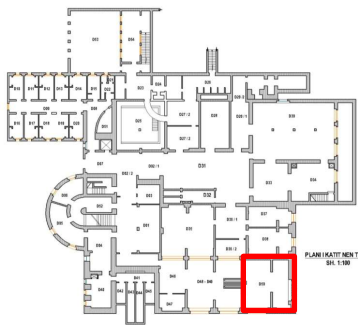
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-47		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Cisterna e ujit. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Rrjedhje ujrash, suva e dëmtuar komplet Dysheme me pllaka travertine 40x40 cm Dera e dëmtuar Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

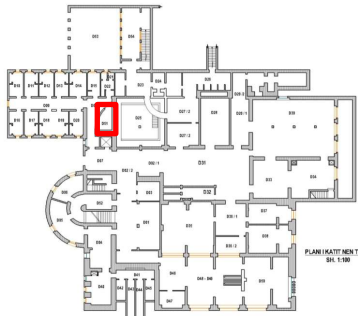
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-48, D-49		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Dhoma e tharjes. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Mure të veshur me taserina bojëqielli/ blu deri në h=220 cm (në gjendje relativisht të mirë – dëmtime të vogla). Pjesa tjetër + tavani e lyer me bojë vaji (suvaja e dëmtuar në masën 20 %, duhet patinuar e gjitha) Dysheme e veshur me mermer mozaik bezhë 40x40 cm 2 dritare druri 100x280 cm (xhama dekorativë të bombarduar të dëmtuar, dritare pjesërisht të dëmtuara – kanë nevojë për restaurim në masën 50 %) Një nga pragjet e dritareve është i dëmtuar Dera hyrëse dru+xham i bombarduar (pjesërisht e dëmtuar në pjesën fundore, doreza të dëmtuara,) 2 dyert që të shpien në lavanteri h=240 me sopraluçe 40 cm. (pjesët fundore të dëmtuara) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

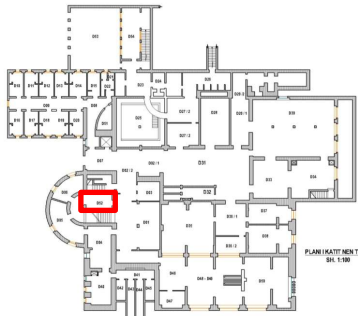
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-50		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Lavanteria. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Mure të veshur me taserina blu h=220 cm (i dëmtuar në masën 10 %), pjesa tjetër +tavani e lyer me bojë vaji (e dëmtuar në masën 30% - duhet kruajtur e gjitha dhe patinuar e lyer sërish) Dysheme me pllaka mermer mozaik bezhë 40x40 cm Prezencë tubacionesh dhe 4 aparatura larëse, tharëse, boljer, kaldajë të kohës së ndërtimit fillestar Dy vaska larje të veshura me granil të bardhë me çërka gri 2 dritare druri 100x280 cm (shumë të dëmtuara) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-51		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ambient për mekanizmin e ashensorit. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Mure të lyer me hidromat – (shtresa e bojës e degraduar pjesërisht) Dysheme druri Ambjent për mekanizmin e ashensorit Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

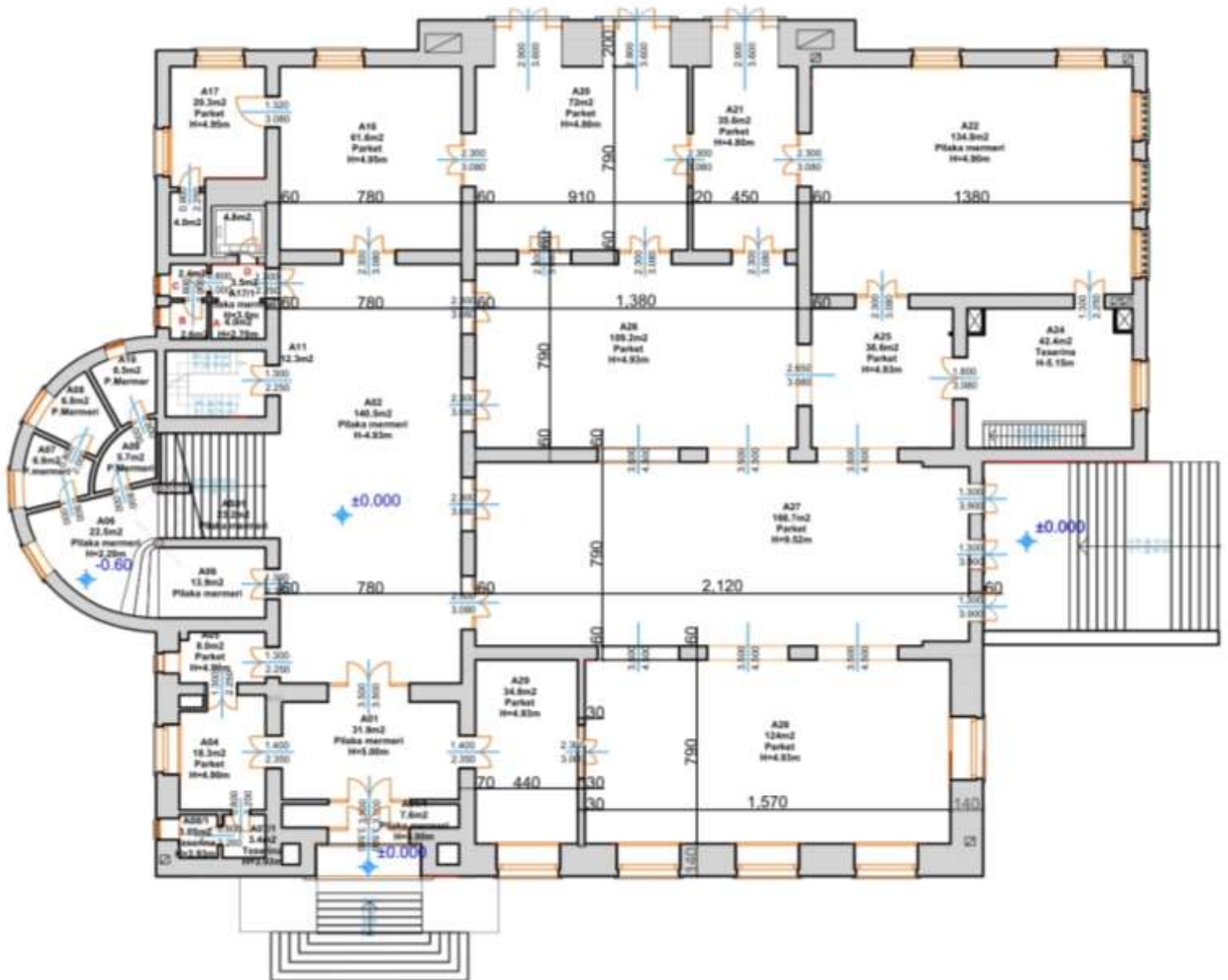
Ambjenti D-52		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Korridori i harkuar qe del nga D-05, D-06. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Prezencë lagështie (ngjitje kapilare në masën 50 %) dëmtimi i suvasë. Lyerje plastiko e dëmtuar. DysHEME mermeri mozaik bezhë 40x40 cm në gjendje të mirë. Dera druri me një kanatë 95x215 cm relativisht në gjendje të mirë por mungesë doreza dhe materiali i drurit i dëmtuar në pjesën fundore të kasës. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti D-53, D-54		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		D-53 D-54
Përshkrim i shkurtër: Ambjent oborri i i rrethuar me fasadë dhe i pa mbuluar. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : D-53 Suvatim i degraduar në masën 50 % Dyer dritare – mungojnë D-54 Prezencë lagështie (nga soleta – nevojë për hidroizolim) Suvatimi i jashtëm i degraduar (suvatim, lyerje) Dritare druri (materiali i drurit i degraduar) Për ambjentin e brendshëm nuk ka informacion Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

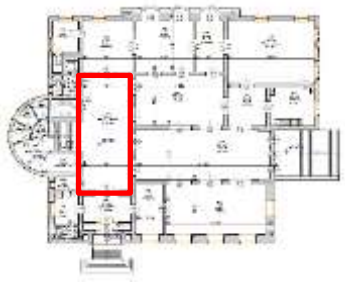
GJENDJA DHE NDERHYRJET E PARASHIKUARA
KATI PERDHE

PLANI I KATIT PERDHE - NDARJA E AMBJENTEVE

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-01, A-01/1		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ambjent I hyrjes. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : SHKALLET dhe sheshpushimi janë ndërtuar prej mermeri ngjyrë bezhe. Ballore e sheshpushimit kanë pësuar devijime prandaj duhet çmontim dhe rivendosje e pllakave . Duhet te zëvendësohen 5 pllaka (127x60x14 cm), me kornize ne ane . Pllakat, ne dysHEME me përmasa 40x40 janë për tu zëvendësuar ne masën 4m2. Balloret kanë përmasa 65x55x7 cm. mermer ngjyre bezhe. PORTA hyrëse e ndërtuar prej dru masiv, kornize bronzi dhe tëmtha bronzi dekorative. Ka nevojë për trajtim me solucion anti ksilofag dhe freskim i lyerjes . DysHEMEJA është e shtruar me pllaka mermeri bezhe me ujera lineare. Përmasat 83x73 cm. te dëmtuara me plasaritje ne masën 1.5m2. Ne tavanin e hyrjes ndodhet sipas informacionit një pikturë murale e mbuluar qe ka nevojë për evidentim. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti A-02		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ambjenti I hollit kryesor. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Holli kryesor kërkon trajtim për të gjitha dyert që të lidhin me sallat dhe ambientet e shërbimit .. Domosdoshmëri lysterja e tavanit dhe faqeve të muraturës. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti A-04, A-05		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : A-04 Dyert ne hyrje duan trajtim sepse kane shenja dëmtimi nga brejtës. Dritare korniza prej druri me mekanizëm metalik për hapje-mbyllje. Parapeti dhe kabina e kaloriferit te dëmtuar . Dritarja ka nevojë për restaurim, davanciali duhet te zëvendësohet . Dyshemeja ,parket druri e dëmtuar ne masën 30 %(12m2) kurse muret kane veshje druri deri ne lartësinë 210 cm, e dëmtuar ne masën 25% .(11m2) A-05 Veshja e muraturës dhe dyshemeja si ne ambientin A04, dëmtimi rreth 50% e veshjes(5 m2) dritarja ne gjendje te mire. Kërkohet kujdes te siguria e kuadrit te instalimeve elektrike. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

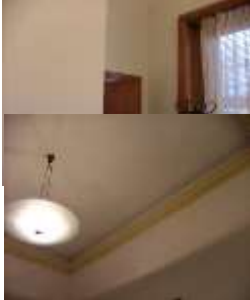
Ambjenti A-06		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Dyshemeja me pllaka mermeri ne gjendje te mire, dritare me mekanizëm metalik manual qe kërkon ndërhyrje për funksionim. Tavani i dekoruar me nevratura vija paralele qe kërkon lysterje te re. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjentet A-07, A-07/1, A-08, A-08/1, A-09, A-10		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		A-07,08, 09,10
Përshkrim i shkurtër: Ambientet e tualeteve. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : A-07/1 Dera hapet me vështirësi, kërkon riparim. Faqet e murit te veshura me tesera (2x2cm) prej brumi qelqi,ngjyre gri dhe te kaltër,i dëmtuar 20%(2.5 m2). DysHEMEJA e shtruar me mozaik, ngjyre blu me disa nuançe te saj, e dëmtuar rreth 15 %(1.2 m2) e sipërfaqes. A-07, A-08, A-09, A-10 Janë pothuajse ne gjendje te mire . Kërkojnë trajtim dritaret dhe dyert. Ambientet e banjave janë te veshura me mermer ndërsa ambientet e para banjave me suva dekorative me nevratura vertikale. E domosdoshme lyerja e këtyre ambienteve. A-08/1 (ËC) Dera kërkon trajtim dhe lyerje , veshja e mureve si A 07/1 e dëmtuar ne masën 20% (1.8 m2). Dritarja kërkon trajtim ne kornizën e saj, davanciali është mermer i bardhe ne gjendje te mire . Kërkohet meremetim suvaje ne masën 5%.(3m2) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjentet A-16		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Veshja e muraturës deri në afërsi të tavanit me dru, kompesatë në ngjyre kafe mat, është në gjendje të mirë ,ndërhyrje restauruese të pjesshme. Tavani me dekor kuadratik në relief kërkon stukime dhe lysterje. Dyshemeja pas rashinimit duhet të lyhet me të njëjtën ngjyre dhe shtrese verniku transparent . Dritarja me kornize dhe kanate druri në gjendje të mirë, kurse mekanizmi metalik kërkon riparim . Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjentet A-17, A-17/1 (a,b,c,d)		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		A-17
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : A-17/1 (a,b,c,d) Në këto ambiente spikat veshja e muraturës me material tekstil ne sip (a) me dëmtime të pjesshme me pjesët fundore . Lyerja vetëm për tavanet A-17 Ambienti është ne gjendje te mire ka një aneks me sip 4m2, i cili i ka muret veshura me dru deri ne lartësinë 2.2 m ka nevojë për rinovimin te lyerjes se tavaneve dhe mureve Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-20		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Veshja dhe dyshemeja janë prej druri ngjyre kafe e erret me shkëlqim, dyert drejt verandës janë 2 , me 3 ndarje, 2 kanate druri dhe 1 alumin, kërkojnë ndërhyrje të pjesshme. Dyshemeja e dëmtuar në afërsi të dritareve në masën rreth 5 % të sipërfaqes 3m2 . Tavani si A 16 duhet stukim dhe lyerje. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-21		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Tavan me dekoracion rombi te dale ne relief. Dritare-dere e dubluar dru e alumin. Tre dyer druri kërkojnë trajtim . Dyshemeja me parket druri është e dëmtuar ne 7% te Sipërfaqes.(1.8 m2). Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-22		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Dyshemeja, mermer me ujera, ne gjendje te mire. Dy dritare me kanate e korniza druri kërkojnë trajtim e restaurim, kurse mekanizmat metalik duan riparime dhe vajosje. Gjithashtu davancialet e dritareve janë te dëmtuara dhe duhen zëvendësuar Tre dritare ballkoni ne gjendje te mire ,riparim duhet për grilat e drunjta.Tavani dekorativ ka nevojë për stokarisje dhe lyerje. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-24		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Dyshemeja ,mozaik ngjyre blu me kombinim te disa nuancave te saj, 30 % (10m2) e dëmtuar. Gjithashtu dyshemeja ka çeduar ne rreth 4 m2 ku duken edhe plasaritje gjë qe duhet riparuar. Faqet e mureve me mozaik te çelet deri ne lartësinë e derës se A 25 , 10 %(12 m2) e dëmtuar . Tavani i sheshte me kornize anësore, kërkon stukime dhe lyerje . Ne qoshen JP suvatimi i dëmtuar nga lagështia e jashtme dhe patinim I ri rreth 8 m2. Duhet riparim i ashensorëve te transportit te ushqimit. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

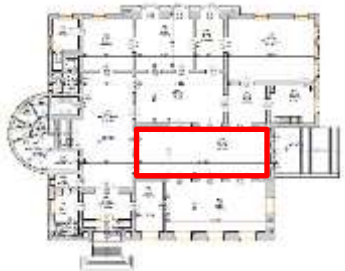
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-25		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Dysheme parket druri , evidentohen ndërhyrje restauruese te mëparshme, nevojitet ndërhyrje tjetër ne 80% te sipërfaqes (30 m2) Tavani dekoracion me dalje ne relief imitim trarësh. Faqet e mureve dhe tavani patjetër stukime dhe lyerje. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-26		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Parketi ne gjendje te mire. Faqet e mureve dhe tavani patjetër stukime dhe lyerje. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-27		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : (Holli i Skenderbeut) Parketi i dyshemesë i dëmtuar 30%(40 m2), ne anën L dhe J, qoshja VL riparim suvatimi . Dyer-dritare ne drejtim te shkalleve ne L te dëmtuara plotësisht. Prezenca lagështie ne tavan ne anën L . Kërkohej riparim i grilave te drunjtja. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-28		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Parketi i dyshemesë i dëmtuar 50% të sip (75 m2). sidomos ne afërsi të dritareve. Te dëmtuara davancialet e dritareve (material drusor), sipër kaloriferëve ,si dhe restaurim i dritareve, riparim i grilave dhe mekanizmave të tyre. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti A-29		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : Trajtim dhe restaurim i dritareve, Parketi i dyshemesë i dëmtuar 15% te sipërfaqes.(16.5 m2) Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

PËRSHKRIMI I GJËNDJES EKZISTUESE DHE EVIDENTIMI I PROBLEMATIKAVE NË AMBIENTE.

PLANI I KATIT TE PARE, KUOTA +5.60

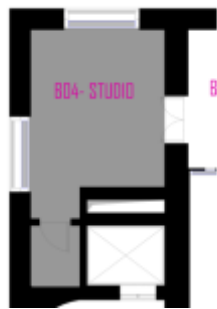
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti B-01 (Atrium)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 158 m² Lartësi dysheme – tavan: H 3.88 m Dysheme: PLLAKA MERMERI 50X50cm Ambient kryesor I katit të I, me të cilin prezantohemi kur vijmë nga shkallët qendrore të Katit Përdhe dhe nëpërmjet të cilit krijohet komunikimi me ambientet e tjera që janë të përbëjnë këtë kat. Problematika: Gjendja në përgjithësi është e mire, përveç dyshemesë e cila është e përbërë nga pllaka mermeri të thyera dhe të ciflosura në masën 60 %. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mermeri 50x51 cm. Mermer I roz/ me damarë të kuq. MURET ANËSORE: Të suatuara dhe të lyera me bojë me ngjyrë (evidentimi I kodit në vend). Sipërfaqet anësore, në pjesët e dyerve dhe hapësirave që lidhin me shkallën qendrore dhe ballkonin (që shikon në hallin e katit të parë), janë të dekoruara me korniza allcie, me disnivele. Kornizat e allcisë janë të dëmtuara në kënde, nga thyerje nga pakujdesia, etj. DYERT: B01 - BALLKON ; B01 – B15 ; Material druri dhe me xham. Elementët e drurit janë të lyer me llak. Në përgjithësi duken në gjëndje të mirë, por pjesë të tyre janë prekur nga mola në masë të konsiderueshme evidente në sipërfaqe. B01 – B05, B20 Dyert janë të kornizuara me kornizë mermeri 19 -20 cm I gjërë, përveç kornizës së drurit. Dëmtimi nga mola është I pranishëm dhe këtu. B01 - B22, B01 – B19, janë dyer me kornizë me detajin standart të përdorur në kat, gjerësi 19 cm. Dëmtuar nga mola. Edhe elementët e drurit, kornizat apo kapakët që mbulojnë radiatorët e pozicionuar në muret anësore, janë të prekur nga mola. TAVANI: Dekoruar me korniza prej gipsi (allcie) perimetrale, e cila shërben edhe për vendosjen e ndricimit të fshehtë, në spesorin apo hapësirën që krijon me tavanin dhe murin vertikal. Deri në fillimin e shkallëve, që të cojnë në katin e 2-të, korniza kryesore shoqërohet me element dekor horizontal (krahu më I shkurtër), vendosur në hap 90cm nga njëra – tjetra. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet I fshehur në disa xhepa të krijuar në sipërfaqet e mureve kryesore të hallit. Evidentimi dhe pozicionimi I saktë I tyre në planin e rievimit. Në sip. E brëndshme e nikjes, suvaja është dëmtuar dhe petëzuar. SHKALLA: E veshur e tëra me mermer dhe në gjëndje të mirë deri në shesh pushimin që lidh me katin e 2 – të. Ka nevojë për pastrim të lehtë të elementëve të saj, për të vlerësuar dekorët dhe materialin. Në murin anësor, ka fryrje në reliev të bëra me allci, e cila ka nevojë për lyerje. Kjo mbushje është 3 cm e dalë dhe 84 cm e lartë nga këmbët e shkallës. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

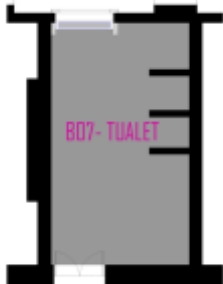
Ambjentet B-02, BS-03 (Shkalle & Ashensor)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 15.2m² Lartësi dysheme – tavan: H: 2.34 m Dysheme: PLLAKA MERMERI Ambient lidhës i të tre kateve të objektit, e cila përbëhet edhe nga kafazi i ashensorit. Problematika: Gjendja në përgjithësi është e mirë, përveç murit të shkallës në perimetrimin në kontakt me ambientin e jashtëm, i cili ka dëmtime serioze të suvasë dhe rënie të saj nga lagështia. Dëmtim në të gjithë lartësinë e murit deri në shkeljen e bazamakëve të shkallëve. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshja e sheshpushimeve ndërlidhëse është me pllaka mermeri. Në gjendje të mirë. MURET ANËSORE: Të veshura me suva dhe të lyera më bojë me ngjyrë (evidentimi i kodit në vend). Sipërfaqet anësore të mureve paraqiten në gjendje të mirë, ato që lidhin me ambientet e brëndshme. Muri i jashtëm i shkallës, sidomos në ngjitje për në katin e dytë, ka dëmtim të konsiderueshëm nga lagështia, rënie suvaje jo vetëm sipërfaqësore. DYERT: B02 – B01 DHE B02 me ashensorin, janë prej druri, lyer në llak dhe në gjendje të mirë. Dëmtimi nga mola është në masën 20%. TAVANI: I thjeshtë, pa dekore, por me disnivele përshkak të rakordimit të rampës së shkallës me sheshpushimet. Suvatuar, lyer me bojë hidromat (evidentimi i kodit në vend). POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet në një nikje (18 cm) të krijuar në një nga muret anësore të ambientit. SHKALLA: Elementi i shkallës është i veshur me pllaka mermeri, në gjendje të mirë. Parmaku deri në lartësinë 65.5 cm, është mur i suvatuar dhe i lyer. Veshur me rifiniturë druri, në nivelin e korimanos, me kornizë 10 cm; në gjendje të mirë. H totale = 75.5 cm Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-03 (Ambient sherbimi)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 8.4 m² Lartësi dysheme – tavan:Hmax: 3.24 m dhe Hmin: 1.75 m Dysheme: e paveshur me pllaka. Ambient shërbimi i pozicionuar poshtë shkallëve BS05. Problematika: Nuk ka demtime. Dyshemja këtu, nuk është e veshur me pllaka mermeri, ndaj dhe ndodhet në kuotë 10 cm poshtë dyshemesë, së hollit kryesor. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Pa veshje. -10cm nga niveli i dyshemesë së B01. MURET ANËSORE: Të veshura me suva dhe të lyera më bojë me ngjyrë (evidentimi i kodit në vend). DYERT: B01 – B03; Material druri dhe në gjendje të mirë. Kanë nevojë për mirëmbajtje. Lyer me bojë vaji në të dy krahët. Kornizë më e hollë se korniza standart e përdorur në kat. Dëmtimi nga mola është evident. TAVANI: Suvatim i thjeshtë dhe disnivele në kuota, përshkak të përshtatjes me disnivele e rampës së shkallës dhe evidentimin e trarëve. POZICIONIMI I RADIATORIT: Nuk u evidentua radiator në ambient. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-04 (Ambient Studio)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 24.6 m² Lartësi dysheme – tavan: H: 3.85 m Dysheme: Parket Ky ambient shërben si studio, në përbërje të tij ka 2 anekse të vogëla; njeri shërben si kasafortë dhe tjetra shërben si “magazinë” materiale (libra dokumenta etj) Problematika: Në krahun verior të saj, ose muret perimetrale që lidhin me ambientin e jashtëm, vihen re plasaritje dhe plasaritje të patinimit, në tavan dhe muret vertikale, përshkak të lagështisë. Ndërrhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Parket, por e veshur me moket. Parketi është në gjëndje të mirë, pa motive dhe jo l'yer me llak. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe të l'yer me bojë (evidentimi i kodit të ngjyrës në vend). Dëmtim i suvasë në tavanë në masën 30 % dhe në muret anësore të ambientit kryesisht në murin perimetral të jashtëm, për shkak të lagështisë. DRITARET: Kasat e dritareve janë prej druri. Elementët e hapjes së kanatëve të dritares, detajet e inkasimit të grilave dhe cdo detaj tjetër i nevojshëm për funksionimin e tyre është l'gdhendur në dru dhe përbërë me element metalikë. Gjëndja paraqitet e amortizuar dhe ka nevojë për mirëmbajtje për mirëfunksionim të tyre. Disa element, mund të kenë nevojë edhe për zëvendësim total. Në këtë ambient dritarja është e l'yer me bojë vaji me ngjyrë (kodi të përcaktohet në vend), e cila në parmak është shkëputur peta peta në masën 90 %. Pjesa e poshtme e dritares, përdoret për inkasimin e radiatorëve, të cilët janë të fshehur në dukje nga kapak druri me motive dhe rrjetë metalike. Korniza e dritares, ka të inkasuar edhe detajin e kapjes së shinave të perdes. DYERT: Dyert janë prej druri, të l'yer me bojë vaji. Korniza është standart l'përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjëndje të mire, por të amortizuara. TAVANI: Dekoruar me korniza prej gipsi (allcie) perimetrale, e shkëputur nga tavani dhe formon detajin për të realizuar ndricimin e fshehtë. Vënde vendë vihen re fryrje të suvasë, por ende shkëputje të saj. Nevojë për ndërrhyrje. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritareve. l'maskuar nga kapak druri me motive. Nikja është me suva të rënë në gjithë sipërfaqen e saj. Ambineti l'“MAGAZINËS”: është i veshur me rimeso arre dhe mobiluar me mobilje druri. Lagështia, vihet re në faqen vertikale të murit perimetral, pasi ka fryrje të lehtë të rimesos së arrës. Në përgjithësi, amortizim nga koha, por jo dëmtime të mëdha. Rekomandimet/Veprimet: Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-05 (Ambient Studio)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 37 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 3.45 m Kasaforta: +2.83 cm Dysheme: Parket Ky ambient shërben si studio. Ka Komunikim të drejtëpërdrejtë me B04, B06 (ashtëquajtura dhoma e mbretit) dhe dalje në B09 – ballkon. Përbëhet nga ambient i studios dhe një dhomë e vogël për kasafortë: me sip. 1.9 m2. Problematika: Në krahun verior të saj, ose muret perimetrale që lidhin me ambientin e jashtëm, vihen re plasaritje dhe shpërndarje të suvasë e theksuar, e cila e shpërndarë në vertikalisht dhe arrin edhe parketin, duke e dëmtuar pjesërisht atë. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Parket, i veshur me moket. Si pasojë e lagështisë, pjesë të tij kryesisht në faqen veriore, paraqiten të dëmtuara nga lagështia. Batiskopi dhe pjesa fundore e derës ë të nxjerrë në ballkon, janë të prekur nga lagështia dhe zhveshur nga rimesoja dhe shtresa e bojës së vajit. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe të lyer me bojë (evidentimi i kodit të ngjyrës në vend). Dëmtim i theksuar i suvasë në muret anësore të ambientit, kryesisht në faqen veriore, por edhe në daljen për në ballkon. Shkëputje dhe zhveshje e sipërfaqe të murit. DRITARET: Kasat e dritareve janë prej druri. Elementët e hapjes së kanatëve të dritares, detajet e inkasimit të grilave dhe cdo detaj tjetër i nevojshëm për funksionimin e tyre është i gdhendur në dru dhe përbërë me element metalikë. Gjendja paraqitet e amortizuar dhe ka nevojë për mirëmbajtje për mirëfunksionim të tyre. Disa element, mund të kenë nevojë edhe për zëvendësim total. Në këtë ambient dritarja është e lyer me bojë vaji me ngjyrë (kodi të përcaktohet në vend), e cila është shkëputur nga materiali bazë. Pjesa e poshtme e dritares, përdoret për inkasimin e radiatorëve, të cilët janë të fshehur në dukje nga kapak druri me motive. Lagështia, amortizimi nga koha dhe ndikimi i faktorëve të tjere kanë ndikuar në petëzimin, shkëputjen dhe rënien e bojës së vajit. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me bojë vaji. Korniza është standart i përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjendje pa dëmtime, por të amortizuar. Dopio dyert që të nxjerrin në ballkon, janë të prekura nga lagështia, sidomos në anën më në kontakt me faktorët e jashtëm. Në përgjithësi, dyert janë gërvishur dhe amortizuar. TAVANI: Dekoruar me korniza prej gipsi (allcie) perimetrale, e sheshtë, me gjerësi afërsisht 20 cm dhe me valëzime si dekore. Dëmtime përshkak të lagështisë dhe petëzim të lyerjes. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritareve, maskuar nga kapak druri me motive, pjesë e kompozimit të elementëve të të gjithë dritares. Nikja është me suva të rënë në gjithë sipërfaqen e saj. Ambienti i KASAFORTËS: sipërfaqet e murit janë të suvatuar dhe lyer. DysHEMEJA është parket. Paraqitet në gjendje të mirë. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-06 (Dhome)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 35.5 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 3.92 m Dysheme: Parket Ky ambient shërben si dhomë gjumi (e Mbretit), dhe ka komunikim të dpd me B05 dhe B07. Problematika: Në krahun verior të dhomës, në tavan dhe mure perimetrale vihen re plasaritje të suvasë dhe rënie të saj në një pjesë të konsiderueshme. Parketi, dyert, dhe dritarja në këtë zonë kanë pasuar dëmtime nga kjo lagështi. Ndërrhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Si pasojë e lagështisë, pjesë të tij kryesisht në faqen veriore, paraqiten të dëmtuara nga lagështia dhe evidentohen lehtë. Shtresa e llakut, njëkohësisht është dëmtuar edhe në zona të tjera për shkak të amortizimit. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe të lyer me bojë (evidentimi i kodit të ngjyrës në vend). Dëmtim i theksuar i suvasë, kryesisht në faqen veriore, për shkak të lagështisë; ku vihen re edhe shkoputje të pjesëve të saj. DRITARET: Kasat e dritareve janë prej druri. Detaji i tyre, ruan standartin e dritareve të përdorura në pothuajse gjithë dritaret e përdorura në këtë krah të fasadës; e vecantë është se në ambientet B06. B07. B08; muri është më i hollë dhe kasa e dritares del në brëndësi të dhomës 29 cm. DETAJ shpiegohet ne file-n dëg. Të gjithë elementët përbërës të dritare, prej druri dhe aksesoret metalikë janë degraduar. Gjendja paraqitet e amortizuar dhe ka nevojë për ndërrhyrje për mirëfunksionim të tyre. Disa element, mund të kenë nevojë edhe për zëvendësim total. Në këtë ambient dritarja është e lyer me bojë vaji me ngjyrë (kodi të përcaktohet në vend), e cila është petëzuar dhe shkoputur në masë të madhe. Pjesa e poshtme e dritares, përdoret për inkasimin e radiatorëve, të cilët janë të fshehur në dukje nga kapak druri me motive. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me bojë vaji. Korniza është standart i përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin, ndërsa sipërfaqja e tyre është dekoruar me korniza të lehta dhe motiv floreal. Dera që krijon komunikimin me studion, ka shumë të dëmtuar kornizën nga lagështia, ku evidentohet shkoputja e rimesos. TAVANI: Dekoruar me korniza prej gipsi (allcie) perimetrale, e sheshtë, me gjerësi afërsisht 20 cm dhe me valëzime si dekore. Dëmtime përshkak të lagështisë. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares, i maskuar nga kapak druri me motive, pjesë e kompozimit të elementëve të të gjithë dritares. Në pjesën e brëndshme, këta kapak janë të pajisur me një rrjetë metalike e hojzuar, e cila është ndryshkur, dëmtuar etj. Suvaja në pjesën e brëndshme të nikjes është dëmtuar. Element të tjerë të dëmtuar nga lagështia është edhe batiskopi 13 cm, i lyer në bojë vaji; në pjesën veriore është deformuar dhe zhveshur. Nevojë për zëvendësim Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-07 (Tualet)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 21.2 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 3.93 m Dysheme: Pllaka mermeri Tualeti ka akses me B07. Problematika: Lagështia apo avujt e ujit në këtë ambient kanë shkaktuar dëmtime të lehta në suvanë e tavanit dhe në pllakat e mermerit që veshin dyshemenë dhe ato anësore. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mermeri, në ngjyrë jeshile dhe me damarë. Lagështia ka shkaktuar gërryerjen e tij me shumë pranë zonave në kontakt me të shpeshtë me ujin (dushi, tualetet, vaska). Ciflosur dhe sip. Të ashpër në masën 15% të sipërfaqes së tij. MURET ANËSORE: I veshur me pllaka mermeri në të gjithë vertikallitetin. Dëmtimi dhe gërryerja e tyre si pasojë e ujit (evidentuar kjo edhe me njolla të bardha), është në pikën e bashkimit me dyshemenë. Lagështi kapilare, që ka shkaktuar ashpërsi të sipërfaqes, ose ciflosje të lehtë ta saj. DRITARET: Njësoj si detajimi I AMBIENTIT B06. Pjesët në kontakt me dyshemenë janë fryrë dhe carë, si pasojë e lagështisë. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me bojë vaji. Korniza është standart I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Veshur në pjesën e brëndshme me pasqyrë 195 x 41 cm dhe 195x65 cm (derën teke)Prekur pjesërisht nga mola. TAVANI: Dekoruar me korniza prej gipsi (allcie) perimetrale, të cilat lëvizin në disa disnivele. Edhe në këtë rast, korniza shërben si një xhep për ndricimin e fshehtë. Avujt, dhe lagështia e ujit kanë dëmtuar cipën sipërfaqësore të suvatimit dhe shkëputjen e saj. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares, i maskuar nga kapak druri me motive, pjesë e kompozimit të elementëve të të gjithë dritares. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-08 (Studio)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 23.9 m² Lartësi dysheme – tavan: H: 3.92 m Dysheme: PLLAKA MERMERI Ky ambient shërben si studio (e Mbretëreshës) dhe ka komunikim të dpd me B10. Problematika: Nuk vërehen dëmtime. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mermeri, në ngjyrë jeshile. I ashpër lehtësisht në zona të caktuara dhe ciflosje apo plasaritje. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe të lyer me bojë (evidentimi i kodit të ngjyrës në vend). DRITARET: Njësoj si detajimi i AMBIENTIT B06. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me bojë vaji. Korniza është standart i përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin, pjesa e brëndshme e tyre është e dekoruar me motive të thjeshta. Paraqiten në gjëndje të mirë. TAVANI: Dekoruar me korniza prej gipsi (allcie) perimetrale, e sheshtë, me gjerësi afërsisht 20 cm dhe me valëzime si dekore. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares, i maskuar nga kapak druri me motive, pjesë e kompozimit të elementëve të të gjithë dritares. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

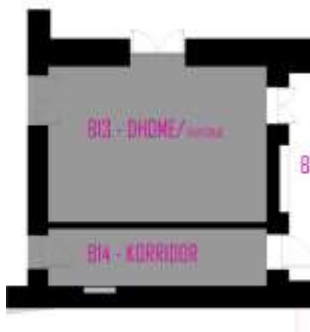
Ambjenti B-09 (Tarraca)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 37 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 4.87 m Dysheme: Parket Në ballkon (tarracë), kanë dalje direkte dy ambientet B10 dhe B05. Problematika: Nuk vërehen dëmtime. Amortizim nga faktorë të jashtëm të elementëve që e përbëjnë. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mermeri. Faktorët e jashtëm, pluhurat etj. kanë ndikuar në veshjen dhe dëmtimin sipërfaqësor të saj. Nevojitet pastrim dhe riparim të elementëve të vegjël. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe të lyer me bojë në ndërhijen e fundit që l është bërë objektit. Parapeti prej betoni ka plasaritje të lehta të bojës sipërfaqësore, gërvishtje. DRITARET: Pjesë e fasadës së jashtme, janë të kornizuar me kornizë betoni 20 cm me thellësi që varion deri në 10.5 cm në pjesën e brëndshme dhe dhe 8.5 jashtë. Nuk është dëmtuar. Nevojë për pastrim dhe lyerje. Grilat e jashtëm duhen riparuar ose zëvendësuar. DYERT: Dyert janë prej druri. Në to vihen re sidomos pjesa në kontakt me ambientin e jashtëm, që kanë humbur shkëlqimin e llakut dhe shënja lagështie të cilat evidentohen në plasaritjen e materialit veshës dhe c'ngjyrosje. TAVANI: Përbëhet nga 3 disnivele të vogla që e rrisin lartësinë. Dëmtime sipërfaqësore, me plasaritje të suvasë në njërin nga xhapat. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti B-10 (Dhome)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 134 m² Lartësi dysHEME – tavan: H: 3.93 m, H: 4.18 m DysHEME: Parket Ky ambient shërben si dhomë gjumi (e Mbretëreshës), dhe ka komunikim me shumë ambiente rrotull, që përmbushin gjithë shërbimet e saj. Problematika: Gjendja në tërësi është e mirë. Lagështia ka vepruar pak në sip. e mureve perimetrale pranë oxhakut. Ciflosje të kornizave të nikjeve në tavanin e dekoruar. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Nuk vërehen dëmtime në sipërfaqen e tij, vetëm amortizim. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe të lyer me bojë (evidentimi i kodit të ngjyrës në vend). Dëmtime të lehta të suvasë vetëm në murin perimetral që lidhin direkt me ambientet e jashtëme (krahu i oxhakut). DRITARET: Materiali dru dhe aksesore metalikë. Tërësia e elementëve përbërës të saj janë amortizuar, ka nevojë për mirëmbajtje për mirëfunksionim të tyre. Disa element, mund të kenë nevojë edhe për zëvendësim total. Lyer me bojë vaji me ngjyrë (kodi të përcaktohet në vend), e shkëputur dhe plasaritur nga druri tërësisht. Pjesa e poshtme e dritares, përdoret për inkasimin e radiatorëve, të cilët janë të fshehur në dukje nga kapak druri me motive. Nevojë për pastrim dhe lyerje. Grilat e jashtëme janë ndryshkur. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me bojë vaji. Korniza është standart i përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Dekoruar në pjesën e brendshme me korniza. Në masën 25%, prekur nga mola. TAVANI: Dekoruar me korniza prej gipsi (allcie) perimetrale dhe thellime në formën e nikjeve, të cilat krijojnë një ulje të theksuar të tavanit, shoqëruar me një altoreliev me skena të ndryshme në 12 nikjët (apo carjet) dekoruese në nivelin e tavanit. Ato janë me disnivel dhe të realizuara për të mbajtur ndricim të fshehtë. Dëmtime: Vihen re dëmtim të lehta të kornizave (thyerje, plasaritje të vogëla të suvasë). Dekoret dhe pjesa e brendshme është në gjendje të mirë. Njolla lagështie dhe plasaritje të lehta të suvasë në tavan. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares. I maskuar nga kapak druri me motive, pjesë e kompozimit të elementëve të të gjithë dritares. Lartësia është 60 cm. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-11 (Tualet)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 19 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 4.7m Dysheme: Pllaka mermeri Problematika: Nuk ka dëmtime. Amortizime të dritares dhe dyerve nga lagështia e avujve. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mermeri te roz/damarë të kuq. Ciflosur apo gërryer vende vende nga uji. MURET ANËSORE: Veshur me pllaka mermeri në gjithë lartësinë. DRITARE: Materiali dru dhe aksesorë metalikë. Tërësia e elementëve përbërës të saj janë amortizuar, ka nevojë për mirëmbajtje për mirëfunksionim të tyre. Lyer me bojë vaji me ngjyrë (kodi të përcaktohet në vend), e shkëputur dhe plasaritur pjesërisht. Pjesa e poshtme e dritares, përdoret për inkasimin e radiatorëve, të cilët janë të fshehur në dukje nga kapak druri me motive. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me bojë vaji. Korniza është standart I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Në masën 25%, prekur nga mola. Korniza në kontakt me dyshemenë, është plasaritur deh fryrë nga lagështia që krijohet në tualet. TAVANI: I ngritur në formën e një kupole të prerë. Në lartësinë më të madhe, dekoruar me korniza allcie që formojnë motivin e rombit. Nuk ka dëmtime. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares. I maskuar nga kapak druri me motive, pjesë e kompozimit të elementëve të të gjithë dritares. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

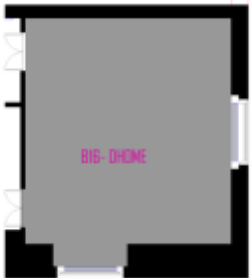
Ambjenti B-12 (Dhome zhveshje)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 23.1 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 4.1 m Dysheme: Parket druri Problematika: Dëmtime të theksuara nga lagështia, në muret anësore, parket. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Dëmtuar në masën 40% të tij nga lagështia. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe lyer. Në sip. E murit të perimetrit të jashtëm ka lagështi të madhe, shoqëruar me demtimin plotësisht të suvasë dhe shpëputje jo vetëm sipërfaqësore e saj. DRITARE: Materiali dru dhe aksesore metalikë. Tërësia e elementëve përbërës të saj janë amortizuar, ka nevojë për mirëmbajtje për mirëfunksionim të tyre. Lyer me bojë vaji me ngjyrë (kodi të përcaktohet në vend), e shpëputur dhe plasaritur pjesërisht. Pjesa e poshtme e dritares, përdoret për inkasim e radiatorëve, të cilët janë të fshehur në dukje nga kapak druri me motive. Dëmtuar nga lagështia dhe prekur 5% nga mola. DYERT: Dyert janë prej druri, të llakosura. Korniza është standart I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Në masën 25%, prekur nga mola. Korniza nuk janë dëmtuar nga lagështia, përveç pjesës fundore të tyre. TAVANI: Dekoruar me kornizë anësore dhe veshur me copë, memotive rombi. Nuk dihet gjendja e tij, nëse nuk bëhet sondazh. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares. I maskuar nga kapak druri me motive, pjesë e kompozimit të elementëve të të gjithë dritares. Suvaja në nikjen e radiatorit, ka rënë totalisht. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-13 (Garderobe)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 26.3 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 3.51 m Dysheme: Parket druri Problematika: Nuk ka demtime. Amortizim të elementëve. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe lyer (kodi të përcaktohet në vend). DYERT: Dyert janë prej druri, të lyera me bojë vaji. Korniza është standart I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Korniza nuk janë dëmtuar nga lagështia, përveç pjesës fundore të tyre, e cila është plasaritur. Dëmtime të shtresës së bojës së vajit dhe gërvishtje. TAVANI: Dekoruar me kornizë anësore allcie e veshur me letër murale. Kornizat e drurit formojnë dekorin e brëndshëm të tavanit: korniza druri në formë katrori, elementi xham , prej nga realizohet edhe ndricimi I ambientit. POZICIONIMI I RADIATORIT: Radiatorët nuk janë evidentuar. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-14 (Korridor)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 9.7 m² Lartësi dysheme – tavan: H: 3.93 m Dysheme: Parket druri Problematika: Nuk ka demtime. Muri që bën lidhjen me ambientin B15, ka marrë lageshti nga një carje në tavanin e këtij ambineti. Lageshtia ka dëmtuar derën që lidh këto dy ambiente dhe pjesën e parketit në katë prag. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Dëmtim në pranë pragjeve të dyerëve. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe lyer (kodi të përcaktohet në vend). Suva e dëmtuar dhe shkëputur nag sip. e murit në derën B14-B15. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyera me bojë vaji. Korniza është standart i përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Në të dy dyert, dëmtimi nga lageshtia, ka ndodhur në pjesën fundore, e cila është plasaritur dhe fryrë. TAVANI: Dekoruar me kornizë anësore allcie. Shkëputur nga niveli i tavanit, duke krijuar detajin për ndricimin e fshehtë. POZICIONIMI I RADIATORIT: Radiatorët janë pozicionuar në faqen gjatësore të murit të jashtëm. Mobilja është funksionale, por shërben si detaj për maskimin e radiatorit , panelit elektrik etj. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambienti B-15 (Atrium, Dollape)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 115 m² Lartësi dysHEME – tavan: H: 3.82 m DysHEME: Pllaka mermeri 50x50cm Problematika: Dëmtime nga lagështia në tavan. Reflektuar edhe përreth. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mermeri 50 x50 cm. (Si B01). Thyer dhe ciflosur në masën 60%. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe lyer (kodi të përcaktohet në vend). Nuk vihen re gjurmë të dëmtimit të suvasë së mureve anësore, përveç këndit të tavanit të dëmtuar. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyera me bojë vaji. Korniza është standart I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin.Veshur me kornizë mermeri 19-20cm. Korniza nuk janë dëmtuar nga lagështia, përveç pjesës fundore të tyre, e cila është plasaritur dhe fryrë. Dëmtime të shtresës së bojës së vajit dhe gërvishtje. TAVANI: Tani përbëhet nga 6 motive të mëdha, prej të cialve realizohet ndricimi I ambientit. Ky ndricim është pjesërisht artificial dhe natyral (nga skydomet e katit të sipërm). Kornizat anësore e tavanit është standarte. Motivet, janë të dekoruar me kornizë kryesore perimetrale prej allcie dhe motive I brandshëm është realizuar me element druri dhe xham për transparencë ndaj ndricimit të fshehur. Carje në skajin qe lidh me B14; lagështia ka dëmtuar elementët e tavanit, suvanë e mureve anësore, parketin e ambienteve ngjitur, cngjyrosur kasën e derës dhe ngjyrosur atë, kornizën e nikjes së radiatorit, grryer pllkat e mermerit në dysHEME. Motivet e tavanit, kanë grrumbulluar papastërti përshkak të ujit që ka rrjedh etj. POZICIONIMI I RADIATORIT: Radiatorët janë pozicionuar në nikje të inkasuara në murë. Mbuluar me kapak te kornizuar, me element druri. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

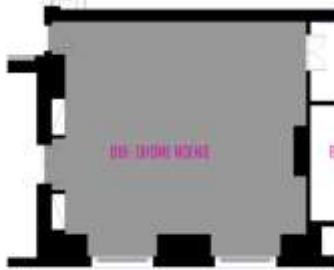
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti B-16 (Dhome Miqsh)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 58.7 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 3.95 m Dysheme: Parket Problematika: Në ambient vihen re dëmtime serioze nga lagështia në tavan dhe e reflektuar pjesërisht në muret anësore vertikale, kryesisht në muret e jashtme. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Nuk verohen dëmtime të parketit, por amortizim i tij dhe i llakut në pjesë të caktuara. MURET ANËSORE: Veshur me letër murale, e cila nga lagështia evidentohen copat e bashkuara për realizimin e saj. Në muret e jashtme, lagështia e ardhur nga tavani është ka dëmtuar suvanë dhe zhveshur letrën murale. DRITARE: MATERIALI DRU – Elementët përbërës, mekanizmat e funksionimit të grilave të jashtme, ato të hapjes së kanatëve të dritares, etj janë punuar imët e deri në detaje për një funksionim sa më të mirë. Pjesa e poshtme e dritares shërben për pozicionimin e radiatorëve. Dritarja përbëhet nga: Elementët e drurit, të cilat janë të dëmtuara si në ambientin e brendshëm edhe të jashtëm të dritares nga lagështia. Zhveshje e rimesos vëshese të elementëve të drurit, me e theksuar në pjesën e jashtme (foto) dhe humbje e cipës së llakut. Lyer me llak(ngjyra të përcaktohet në vend). Shkëputje të tij. Grila e jashtme e dritares është ndryshkur. Elementët e dritares në këta ambient kanë nevojë për trajtim dhe rimëkëmbje të gjëndjes së tyre. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me llak. Korniza është standart 19 cm, i përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjëndje të mirë, por të prekura konsiderueshëm nga mola. Dëmtime të vogla nga lagështia. TAVANI: Dekoruar me kornizë anësore, e cila formon detajin për ndricimin e fshehtë, ndërsa në tavan ka motive katrore të krijuara nga korniza allcie të dala në relief. Tavani ka dëmtime të mëdha nga lagështia në një sipërfaqe të konsiderueshme të tij dhe elementëve të dekorit. Suva e e shkëputur dhe shënja të gufimeve të suvasë e krijuar nga ujërat. Dallohet një deformim i lehtë i nivelit të tij. Verifikim më i detajuar. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet në nikjen poshtë dritares, i mbuluar nga kapak me element druri dhe dekore në formë katrore, me rrjetë teli në pjesën e pasme. Pjesërisht këto dekore mungojnë dhe janë dëmtuar. Kornizat janë të prekura nga mola. Kryesisht elementët e drurit, si batiskop, korniza dekorative janë të zhveshura pjesërisht nga llaku. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-17 (Korridor Lidhes)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 14 m² Lartësi dysheme – tavan: H: 3.95 m Dysheme: Parket Problematika: Në ambient vihen re dëmtime serioze të tij nga lagështia, kryesisht në tavan dhe e reflektuar pjesërisht në muret anësore vertikale. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Nuk verhen dëmtime të parketit, por amortizim i tij dhe i llakut në pjesë të caktuara. MURET ANËSORE: Suavatim dhe e lyer me boje hidromat. Muri më i gjatë është i dekoruar me tre piktura murale, kornizuar me kornizë allcie. Vëtëm njëra prej tyre është prekur pjesërisht nga lagështia dhe figura është dëmtuar. Edhe kjo pjesë e murit ka prekje dhe lëvizje të lehta në sipërfaqen e suvasë nga lagështia. DRITARE: Nuk ka. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me boje vaji (ngjyra të specifikohet në vend). Korniza është standart 19 cm, i përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Në këtë krah ato janë të kornizuara me mornizë mermeri (roz me damarë të kuq) 19 cm. Paraqiten në gjëndje të mirë, por ka dëmtime sipërfaqësore dhe gërvishtje të sipërfaqes. Dëmtime nga lagështia nuk vihen re. TAVANI: Dekoruar me kornizë anësore, e cila formon detajin për ndricimin e fshehtë, ndërsa në tavan ka motive rombi të krijuara nga korniza allcie të dala në relief. Tavani ka dëmtime nga lagështia në njërin nga cepat e ambientit edhe elementët e dekorit. Suva e e shkëputur dhe shënja të gufimeve të suvasë e krijuar nga ujërat. Dallohet një deformim i lehtë i nivelit të tij. Verifikim më i detajuar. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë pikturave murale në një nikje, e cila fshihet nga pozicionimi i një credence. Përmasat e saj janë 118x65x37cm. Mbuluar me një kornizë druri 4 sm e dalë në sipërfaqen e murit. Kryesisht elementët e drurit, si batiskop, korniza dekorative janë të zhveshura pjesërisht nga llaku. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-18 (Tualet)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 24 m² Lartësi dysheme – tavan: H: 3.93 m, ambienti i vogël 3.71 m Dysheme: Pllaka mermeri Problematika: Në ambient vihen re dëmtime të elementëve përbërës nga lagështia. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mermeri, të cilat janë të ciflosura dhe të zhveshura vënde vënde nga lagështia. Në qendër të ambientit por edhe cepa, ku ujërat në përdorim janë më të shpeshtë. MURET ANËSORE: Veshur me pllaka mermeri në lartësinë 330 cm. Pjesërisht sidomos në zonën pranë dushit, pllakat e mermerit e deri në lartësi 40 cm janë zhveshur nga cipa sipërfaqësore dhe vazhdojnë ende therrmohen. DRITARET: MATERIALI DRU – Elementët përbërës, mekanizmat e funksionimit të grilave të jashtme, ato të hapjes së kanatëve të dritares, etj janë punuar imët e deri në detaje për një funksionim sa më të mirë. Pjesa e poshtme e dritares shërben për pozicionimin e radiatorëve. Dritarja përbëhet nga: Elementët e drurit, të cilat janë të dëmtuara sin ë ambientin e brendshëm edhe të jashtëm të dritares nga lagështia. Zhveshje e rimesos vëshëse të elementëve të drurit, me e theksuar në pjesën e jashtme (foto) dhe humbje e cipës së llakut. Lyer me bojë vaji (ngjyra të përcaktohet në vend). Boja e vajit është shkëputur pothuajse tërësisht, nga jashtë dhe brënda. Grila e jashtme e dritares është ndryshkur. Elementët e dritares në këta ambient kanë nevojë për trajtim dhe rimëkëmbje të gjëndjes së tyre. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me bojë vaji. Korniza është standart 19 cm, I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjëndje të mirë, por në kontakt me dyshejen vihen re ndikime të lagështisë. TAVANI: Dekoruar me korniza në disa nivele anësore dekor. Kryesorja mbart edhe detajin për ndricimin e fshehtë. Në tavan ka motive katrore të krijuara nga korniza allcie të dala në relief. Tavani nuk ka dëmtime ngë lagështia apo avujt e ujit. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares. Mbuluar me kapak dekorativ druri dhe rrjetë metalike, në brëndësi. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti B-19 (Salotto)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 76.5 m2 Lartësi dysheme – tavan: H: 3.87 m Dysheme: Parket Ky ambient shërben si dhomë ndënie. Paisur me mobilje dhe kolltuqe të pozicionuara një pranë oxhakut dhe tjetra për relax në krahun tjetër. Problematika: Në ambient vihen re dëmtime serioze të tij nga lagështia, e evidentuar kjo në shumë pjesë të tij, të cilat specifikohen si më poshtë: Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Vërehen dëmtime të parketit kryesisht në pjesët pranë dritareve, në nikjet e futura. Pjesë të tij janë shkëputur nga lidhja me njërit tjetrin dhe gufim (ngritje) nga lagështia. Cipa e llakut me të cilin janë lyer ka humbur në vëndet e prekura nga lagështia, por edhe nga amortizimi në pjesë të tjera. MURET ANËSORE: Veshur me leter murale, e cila nga avujt dhe lagështia e kohës vihen re vendet ku janë bashkuar dhe me theksuar në perimetirn e murit që ka kontakt me lagështinë e future nga tavani. DRITARET: MATERIALI DRU – Elementët përbërës, mekanizmat e funksionimit të grilave të jashtme, ato të hapjes së kanatëve të dritares, etj janë punuar imët e deri në detaje për një funksionim sa më të mirë. Pjesa e poshtme e dritares shërben për pozicionimin e radiatorëve. Dritarja përbëhet nga: Elementët e drurit, të cilat janë të dëmtuara sin ë ambinetin e brëndshëm edhe të jashtëm të dritares nga lagështia. Zhveshje e rimesos vëshese të elementëve të drurit, me e theksuar në pjesën e jashtëm(foto) dhe humbje e cipës së llakut. Elementët e drurit, kanë nevojë për mirëmbajtje. Insektet (mola) ka prekur strukturën e drurit. Vihen re ndërhyrje për mbushjen e tyre, pasi vrima në kasën e dritares, janë të mbushura me material të huaj. Lyer me llak druri. Ngjyrë arre. Zhveshur nga struktura pjesërisht. Grila e jashtme e dritares është ndryshkur. Elementët e dritares në këta ambient kanë nevojë për trajtim dhe rimëkëmbje të gjëndjes së tyre. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me llak. Korniza është standart 19 cm, I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjëndje të mirë, por të gjitha të prekura nga mola. Elementët e drurit në dhomë janë të prekura nga mola. TAVANI: Dekoruar me kornizë anësore, e cila formon detajin për ndricimin e fshehtë, ndërsa në tavan ka motive katrore të krijuara nga korniza allcie të dala në relief. Tavani ka dëmtime serioze nga lagështia; Suva e e shkëputur dhe shënja të kristaleve të gufimeve të cipës nga ujërat. Barkosje të strukturës, e dallueshme me sy të lirë. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares. .Nikja paraqet probleme të lagështisë, pasi vihet re rënie e suvasë në të dhe kjo pasqyruar edhe në pjesën e parketit, veshur me element druri horizontal (listela me gjerësi 8 cm). Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-20 (Salle ngrenie)

Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		

Përshkrim i shkurtër:

 SIP: 53.3 m²

Lartësi dysHEME – tavan: H: 3.97 m

DysHEME: Parket

Ky ambient shërben si dhomë ngrënie. Përbërë nga nikje të dekoruara me pasqyrë

Problematika: Në ambient vihen re dëmtime të tij nga lagështia; tavan, në sipërfaqen vertikale të murit anesorë që krijon komunikim me ambientin e jashtëm, parket, elementë dritare. Specifikime të mëtejshme më poshtë;

Ndërrhyrjet e konservimit:

Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me parket druri. Vërehen dëmtime të parketit kryesisht në pjesët pranë dritareve, dhe në gjithë ballin e këtij muri. Pjesë të tij janë shkëputur nga lidhja me njërit tjetrin dhe gufim (ngritje) nga lagështia. Cipa e llakut me të cilin janë lyer ka humbur në vëndet e prekura nga lagështia, por edhe nga amortizimi në pjesë të tjera.

MURET ANËSORE: Veshur me leter murale, e cila nga avujt dhe lagështia e kohës vihen re vendet ku janë bashkuar dhe me theksuar në perimetir e murit që ka kontakt me lagështinë e futur nga tavani, reflektuar në faqen vertikale.

DRITARET: MATERIALI DRU – Elementët përbërës, mekanizmat e funksionimit të grilave të jashtme, ato të hapjes së kanatëve të dritares, etj janë punuar imët e deri në detaje për një funksionim sa më të mirë. Pjesa e poshtme e dritares shërben për pozicionimin e radiatorëve.

Dritarja përbëhet nga:

Elementët e drurit, të cilat janë të dëmtuara sin ë ambientin e brendshëm edhe të jashtëm të dritares nga lagështia. Zhveshje e rimesos veshëse të elementëve të drurit, me e theksuar në pjesën e jashtme (foto) dhe humbje e cipës së llakut.

Elementët e drurit, kanë nevojë për mirëmbajtje. Insektet (mola) ka prekur strukturën e drurit. Vihen re ndërrhyrje për mbushjen e tyre, pasi vrima në kasën e dritares, janë të mbushura me material të huaj.

Lyer me llak druri. Ngjyrë arre. Zhveshur nga struktura pjesërisht.

Grila e jashtme e dritares është ndryshkur dhe dëmtuar nga faktorët e jashtëm.

Elementët e dritares në këta ambient kanë nevojë për trajtim dhe rimëkëmbje të gjëndjes së tyre.

DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me llak. Korniza është standart 19 cm, l përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjëndje të mirë, por të gjitha të prekura nga mola.

POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares. Nikja paraqet probleme të lagështisë, pasi vihet re rënie e suvasë në të dhe kjo pasqyruar edhe në pjesën e parketit, veshur me element druri horizontal (listela me gjerësi 8 cm).

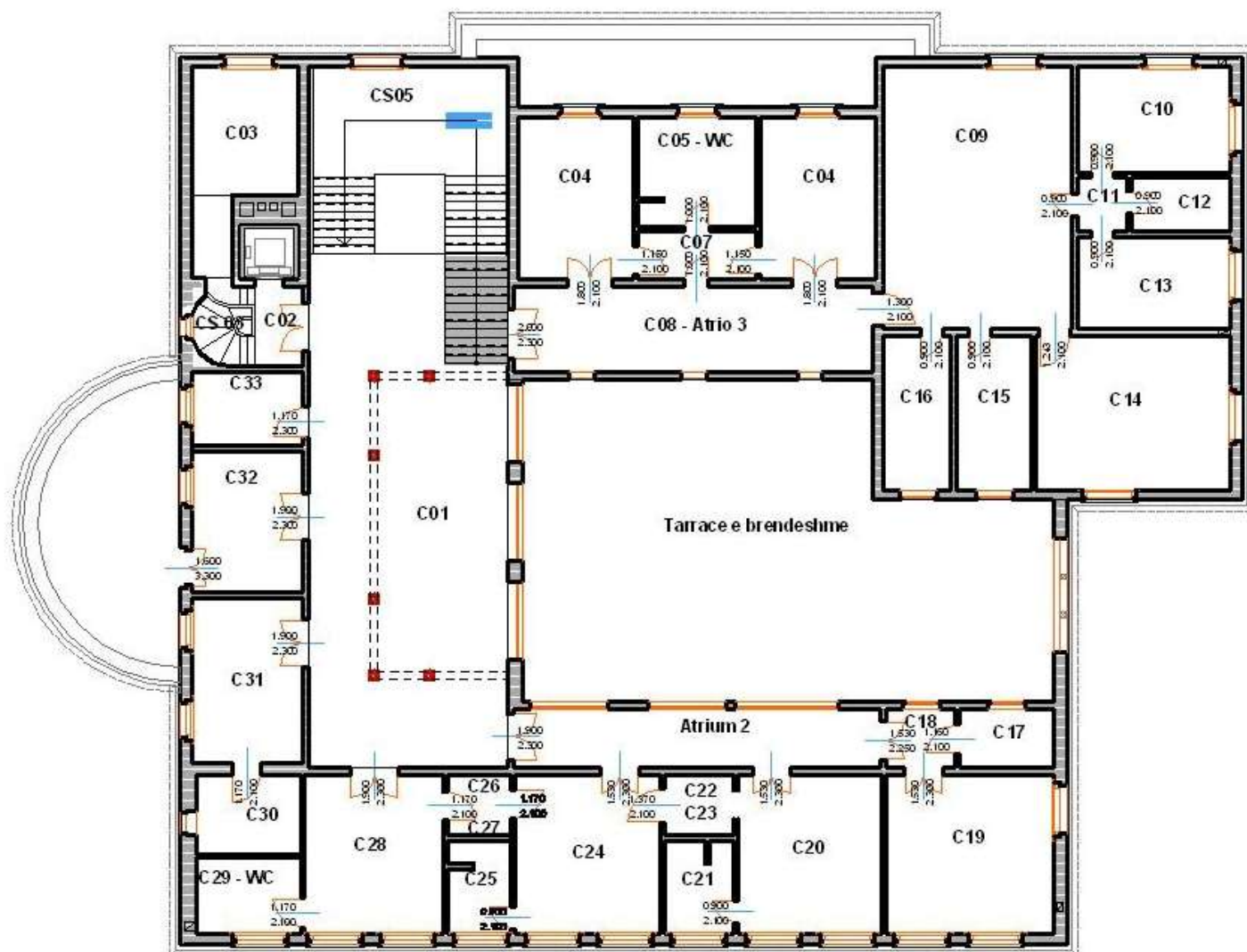
Rekomandimet/Veprimet:
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme

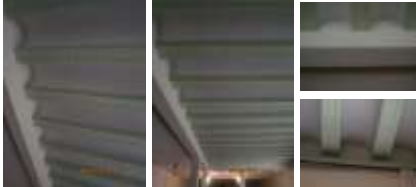
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti B-21 (Kuzhina)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 23 m² Lartësi dysheqe – tavan: H: 3.88 m Dysheqe: Pllaka mozaik Ky ambient shërben si dhomë gatimi. Akses në sallën e ngrënies, shërbimit B22 dhe dalje në atriumin kryesor B01. Problematika: Dëmtime serioze nga lagështia, në muret anësore, tavan dhe cdo element tjetër përbërës të saj. Spëcifikimet si më poshtë. Ndërhijet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Veshur me pllaka mozaik. Dëmtime të lehta nga amortizimi. Nevojë për pastrim dhe mirëmbajtje. MURET ANËSORE: Veshur me të njëjtën pllakë mozaik si dhe dysheqeja. Deri në lartësinë 236 cm. Pjesa e sipërme mur I suvatuar. Dëmtuar nga lagështia, rënie e suvasë e shpërndarë në masën 70% të sip. Së murit të suvatuar. Kryesisht në murin në të djathtë, dëmtimi dhe zhveshja e murit është e thellë. DRITARET/DERË, pasi të nxjerrë në ballkon në fasadën kryesore. MATERIALI DRU – Elementët përbërës, mekanizmat e funksionimit të grilave të jashtme, ato të hapjes së kanatëve të dritares, etj janë punuar imët e deri në detaje për një funksionim sa më të mirë. Pjesa e poshtme e dritares shërben për pozicionimin e radiatorëve. Dritarja përbëhet nga: Elementët e drurit, të cilat janë të dëmtuara si në ambientin e brendshëm edhe të jashtëm të dritares nga lagështia. Zhveshje e rimesos veshëse të elementëve të drurit, sidomos në parmakun e saj. Dëmtimi është në masën 100%. Elementët e drurit, kanë nevojë për mirëmbajtje. Insektet (mola) ka prekur strukturën e drurit. Vihen re ndërhijet për mbushjen e tyre, pasi vrima në kasën e dritares, janë të mbushura me material të huaj. Lyer me llak druri. Ngjyrë arre. Zhveshur nga struktura 90%. Grila e jashtme e dritares dëmtuar nga faktorët e jashtëm. Elementët e dritares në këta ambient kanë nevojë për trajtim dhe rimëkëmbje të gjëndjes së tyre. Pjesa e poshtme e kornizës së dritare dëmtuar plotësisht nga lagështia; plasaritje, carje, cngjyrosje etj. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me llak. Korniza është standart 19 cm, I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjëndje të mirë, por të gjitha të prekura nga mola dhe pjesa e poshtme e kornizës së dritare dëmtuar plotësisht nga lagështia; plasaritje, carje, cngjyrosje etj. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares. Kapaku I maskimit të radiatorit, përbëhet nga motive krijuar nga listela druri dhe shoqëruar në pjesën e brendshme me një rrjet metalike, e cila është ndryshkur. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti B-22 (Sherbim)		
Pozicioni	Planimetria e katit	Plani i ambientit
		
Përshkrim i shkurtër: SIP: 13.6 m2 Lartësi dyshe me – tavan: H: 4.07 m Dyshe me: Parket / Veshur me moket. Problematika: Dëmtime në masën 20%. Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale : DYSHEMEJA: Parket, veshur me moket. MURET ANËSORE: Suvatuar dhe lyer. Nuk ka dëmtime serioze, por plasaritje të lehta të suvasë në tavan dhe kornizën dekoruese të tij, dëmtime të nikjeve të përdorura për panelin elektrik , pozicionimin e radiatorit etj. DRITARET: Dritare e thjeshtë shërbimi, vendosur në davancial mermeri 4 cm. Në pjesën e jashtme të maskuara me element mermeri/ travertinë – dekor me hoje drejtkëndore. Cilësimi në fasadë. DYERT: Dyert janë prej druri, të lyer me llak. Korniza është standart 19 cm, I përdorur me të njëjtin detaj në të gjithë katin. Paraqiten në gjëndje të mirë, por të gjitha të prekura nga mola. TAVANI: Dekoruar thjeshtë; me kornizë anësore (18 cm e lartë) , e cila formon detajin për ndricimin e fshehtë. Dëmtime dhe njolla lagështie në një pjesë të tij, ku suvaja është shkëputur pak, shënja të kristaleve të gufimeve të cipës nga ujërat. POZICIONIMI I RADIATORIT: Pozicionohet poshtë dritares.Nikja paraqet probleme të lagështisë, pasi vihet re rënie e suvasë në të dhe kjo pasqyruar edhe në pjesën e parketit, veshur me element druri horizontal (listela me gjerësi 8 cm). Nikja 127 x 110 x 20 cm. Rekomandimet/Veprimet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

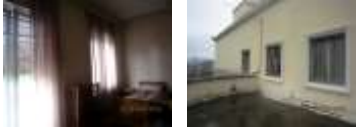
KATI I DYTË

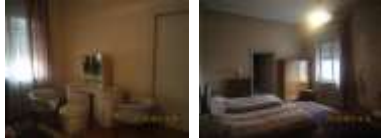

Ambjenti C-01		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Atriumi Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Atriumi përfaqëson një ambient me sipërfaqe të konsiderueshme rreth 170m², i cili mundëson hyrjen për në dhomat e gjumit. Ambienti është i mobiluar. Një pjesë e tavanit është tavan i varur dhe i dekoruar, i cili mbështetet në disa kolona. Lartësia nga plani i dyshemesë deri tek trau (tavani i varur) është 3.38 m, kurse lartësia nga plani i dyshemesë deri në tavan është 3.496 m. Muret janë të lyera me bojë hidromat. Ambienti ndriçohet nga dyert prej druri nga ana e tarracës së brendshme. Dyshemeja është e shtruar me pllaka mermeri. Në të gjithë perimetrin e mureve në pjesën e sipërme afër tavanit ka kornizë me dekor. Në faqen e murit ku ndodhen dyert e tarracës janë të pozicionuar kaloriferët të mbuluar me konstruksion druri (Fig.1). Problematikat: Krisje në drejtim gjatësor e tavanit të varur, e pozicionuar thuajse në mes të hapësirës totale të atriumit. Krisje e traut të tavanit. Krisje tërthore e tavanit (suvasë) në afërsi të zonës ku lidhet me Atrium 2 dhe C28. Krisje e suvasë në faqen ku ndodhen dyert e dhomave. Krisje e suvasë në faqet e tjera (më të pakta). Prezencë lagështie në faqen që lidhet me tarracën. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti CS05		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Ambjenti i shesh pushimit Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Ambjenti shërben si shesh pushimi, i cili shërben për kalimin nga kati i parë në katin e dytë nëpërmjet shkallëve. Në të dyja faqet e mureve paralele ka relief të dekoruar me stuko. Njëra nga reliefet paraqet ardhjen e stinëve të pranverës dhe të verës, ndërsa relievi tjetër mbart simbolikën e vjeshtës dhe të dimrit. Muret janë të lyera me bojë hidromat. Tavani është i lyer me bojë është i dekoruar me korniza. DysHEMEJA është e shtruar me pllaka mermeri. Në të gjithë perimetrin e mureve në pjesën e sipërme afër tavanit ka kornizë me dekor. Në faqen ballore ndodhet dritarja prej druri, poshtë së cilës është vendosur sistemi i ngrohjes (kalorifer), i mbuluar me konstruksion druri. (Fig.2) Problematikat: Krisje të çrregullta të suvasë në të gjitha faqet e murit. Krisje të relieveve. Prezencë lagështie në tavan, boja është plasaritur dhe ka dal petë-petë. Në tavan ka disa të çara si pasojë e prezencës së lagështisë. Prezencë lagështie në murin e pranë dritares. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-33		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Dhomë gjumi Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Dhoma e gjumit është e mobiluar dhe ka një krevat tek. Dimensionet e dhomës janë 4.43×2.91 m. Muret janë të lyer me bojë hidromat. Dysheja është e shtruar me linoleum dhe është e veshur me moket. Dritarja është prej druri, poshtë së cilës ndodhet kaloriferi i mbuluar me konstrukcion druri. Dritarja është e pajisur me grilë druri, e cila nuk është funksionale dhe ka rrjetë teli. Dera është material druri dhe ka një dorezë të re. Në të gjithë perimetrin e mureve në pjesën e sipërme është vendosur një kornizë e dekoruar. (Fig.3) Problematikat: Prezencë lagështie në faqen e jashtme, në qoshen e krahut të djathtë të dritares. Prezencë lagështie përgjatë gjithë lartësisë së dhomës. Në muret anësore të dhomës ka krisje diagonale të suvasë. Prezencë lagështie edhe në tavan, në afërsi të faqes së jashtme, si edhe në kornizën perimetrale. Dëmtim i kasës së dritares nga lagështia, fryrje e kasës (vende-vende) si dhe shkëputje e bojës së vajit nga kasa e drurit. Dysheja është e shtruar e gjitha me moket. Nuk kuptohen shtresat e nën-moketit, por duket që ka dëmtime të tyre. Ka fryrje vende-vende. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-32		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Dhomë gjumi Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Dhoma është e mobiluar dhe ka dy krevate tek. Dimensionet e dhomës janë 4.45x5.61 m. Muret janë të lyer me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtruar me parket. Dhoma ndriçohet nga një dritare druri dhe një derë e cila të nxjerr në ballkon. Poshtë dritares ndodhet kaloriferi i mbuluar me konstruksion druri. Dera dhe dritarja kanë grila druri, të cilat nuk janë funksionale. Dera e dhomës prej druri është dopio. Në të gjithë perimetrin e mureve, në pjesën pranë tavanit është ka kornizë të dekoruar. Në dhomë ka dy dyer të brendshme, të cilat komunikojnë me dhomën C33 dhe C31. (Fig.4) Problematikat: Prezencë lagështie në qoshen e dhomës pranë murit të banjës dhe derës së ballkonit. Prezencë lagështie në dysheme, më e theksuar në pjesën e derës së ballkonit dhe dritares. Gjerësia e shiritit të lagështisë në dysheme me parket druri afërsisht 50cm. Krisje diagonale e suvasë (nga brenda jashtë) në faqet anësore. Krisje të çrregullta të suvasë në faqen gjatësore të brendshme (faqja që lidhet me atriumin). Kasat e dritares dhe derës së ballkonit shfaqin të njëjtat problematika si dritarja e dhomës C33. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-31		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Dhomë gjumi me ĖC Ndërhryrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Kjo dhomë ka tualet C30, është e mobiluar dhe ka dy krevate tek. Dimensionet e saj janë 4.45x6.61 m. Muret e saj janë të lyer me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtuar me parket. Dhoma merr dritë nga dy dritare druri, poshtë të cilave ndodhen kaloriferët e mbuluar me konstruksion druri. Dritaret kanë grila druri dhe rrjetë teli. Dera e dhomës dhe e tualetit është dru. Në të gjithë perimetrin e mureve është vendosur një kornizë e dekoruar. Në dhomë ka një derë të brendshme që komunikon me dhomën C032. (Fig.5) Problematikat: Prezencë lagështie në tavan në gjerësinë 110 cm që nga muri. Batiskopat janë të dëmtuara. Kasat e kaloriferëve shumë të dëmtuar nga lagështia. Dyshemeja e parketit të drurit është e dëmtuar nga lagështia. Gjerësia e fashës së parapetit të dëmtuar 150 cm që nga faqja e murit. Dëmtim i kasës së dritares nga lagështia, fryrje e kasës (vende-vende) si dhe shkoputje e bojës së vajit nga kasa e drurit. Krisje diagonale e suvasë në faqet anësore, në drejtim nga brenda jashtë. Faqja e derës së banjës ka prezencë lagështie të transmetuar nga banja, në pjesën e sipërme të derës. Tavani ka krisje të suvasë në drejtim tërthor, thuajse në mes të hapësirës. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-30		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: EC e C-31 Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Tualeti ndodhet brenda dhomës C31. Dimensionet e saj janë 4.34×3.03 m. Dyshemeja është e veshur me pllaka mermeri ngjyrë të bardhë. Faqet e mureve janë të veshur deri pranë tavanit me pllaka xhami. Tavani është i lyer me bojë hidromat. Në të gjithë perimetrin e mureve në pjesën afër tavanit është vendosur një kornizë e dekoruar. Ambjenti ka një dritare të vogël ajrimi dhe është e pajisur me sistem ngrohje dhe hidrosanitare. (Fig.6) Problematikat: Pllakat e dyshemesë janë të thyera masivisht, në masën 70%. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve Kategoria 1— e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-28		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Dhomë gjumi me ËC Ndërhryjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Dhoma e gjumit me dimensione 6.22x5.30 m, është e mobiluar dhe ka dy krevate tek. Muret janë të lyster me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtruar me parket. Dhoma ndriçohet nga dy dritare druri, poshtë të cilave ndodhen kaloriferët e mbuluar me konstruksion druri. Dritaret kanë grila druri, të cilat nuk janë funksionale dhe rrjeta teli. Dritaret kanë dy kanata të tjera të brendshme ngjyrë kafe me dy hapje. Poshtë dritareve janë pozicionuar dy sisteme ngrohje të maskuara me konstruksion druri. Dera e dhomës është dru. Në të gjithë perimetrin e mureve në pjesën e sipërme të tavanit është vendosur një kornizë e dekoruar. Në dhomë ka dy dyer të brendshme një prej tyre lidhet me ambientin e gardërobës C 26-27 dhe tjetra me banjën C29. Brenda ne dhomë ndodhet një oxhak mermeri.(Fig.7) Problematikat: Prezencë lagështie në tavan, kryesisht një fashë 30 cm përgjatë gjithë gjatësisë së dhomës, mbi faqen e derës që lidh dhomën me atriumin. Po këtu ka një krisje të suvasë të tavanit. Prezencë lagështie në tavan përreth shandanit. Prezencë lagështie në tavan sipër oxhakut një fashë afërsisht 30 cm. Kjo është faqja që ndan dhomën nga ËC. Krisje diagonale e suvasë në faqen që lidh dhomën me atriumin (përkon me drejtimin e krisjeve në dhomat e tjera). Krisje të lehta të suvasë (të çrregullta) në faqen e oxhakut. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojnë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti C-26-27		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Garderoba e C-28 Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Dimensionet e këtij ambienti janë 253×229 m. Muret gardërobës janë të mbuluar nga dollapët, ndërsa dyshemeja ka parket druri. Tavani është tavan i varur druri i dekoruar. Gjendje e mirë. Muratura nuk paraqet asnjë lloj problematike sepse muret janë të mbuluara nga dollapët. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 — e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti C-29		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: ËC e C-28 Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Tualeti ndodhet brenda dhomës C28. Ambjenti ka këto dimensione 434x304 m. Dyshemeja është e veshur me pllaka mermeri. Faqet e mureve janë të veshur deri pranë tavanit me pllaka xhami. Tavani është i lyer me bojë hidromat. Në të gjithë perimetrin sipër veshjes së pllakave është një kornizë e dekoruar. Ambjenti ka një dritare dyshe. Dritarja e jashtme është dru prej dhe e pajisur me grilë druri. Dritarja e brendshme është dru me 2 kanata fikse dhe 2 kanata që hapen. Ambjenti është i pajisur me h/sanitare dhe sistem ngrohje. Problematikat: Prezencë lagështie në të gjithë tavanin. Shkëputje e bojës në formë bulzash, si efekt i lagështirës. Pllakat e dyshemesë janë të shkëputura në masën 10-15% dhe të thyera në masën 80 %. Pllakat e murit të thyera në masën 10%, në vendet ku ka lagështi. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti C-24		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Dhomë gjumi me ĖC Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Dhoma e gjumit është e mobiluar dhe ka dy krevate tek, me dimensione 622×578. Muret janë të lyer me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtruar me parket. Dhoma ndriçohet nga dy dritare druri, poshtë të cilave ndodhen kaloriferët e mbuluar me konstrukcion druri. Dritaret kanë grila druri jo funksionale. Dritaret edhe këtu janë dopio, me dy kanata të tjera të brendshme, poshtë tyre ndodhet sistemi i ngrohjes. Nga jashtë dritareve janë vendosur rrjeta teli. Dera e dhomës është dru. Në të gjithë perimetrin e murit pranë tavanit është vendosur një kornizë e dekoruar. Brenda dhomës është një oxhak mermeri, i kufizuar me dru. Gjithashtu, brenda dhomës ka dy dyer të brendshme që lidhin dhomën me gardërobën C26-27 dhe me C22-23. Problematikat: Prezencë lagështie në pjesë të caktuara të tavanit, tek qoshja e cila korrespondon me ambientin e ĖC, e cila shoqërohet me rënie suvaje. Gjithashtu ka rënie suvaje në tavan formë rrethore pranë derës hyrëse për në dhomë. Prezencë lagështie në kornizën dekorative dhe në faqen e murit sipër oxhakut (faqe që lidhet me Atrium 2). Prezencë lagështie në parket kryesisht në vendet më të shkelura në hyrje të dhomës dhe në hyrje të ĖC. Krisje të çrregullta në faqen e murit që lidhet me Atrium 2. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 — e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti C-25		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: EC e C-24 Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Tualeti, i cili ndodhet në dhomën C24 ka dimensione 373×253m. Dyshemeja është e veshur me pllaka mermeri. Faqet e mureve janë të veshur deri pranë tavanit me pllaka xhami. Tavani është i lyer me bojë hidromat. Në të gjithë perimetrin e mureve afër tavanit është vendosur një kornizë e dekoruar. Ambjenti ka një dritare dyshe. Dritarja e jashtme është dru prej dhe e pajisur me grilë druri. Dritarja e brendshme është dru me 2 kanata fikse dhe 2 kanata që hapen. Ambjenti është i pajisur me h/sanitare dhe sistem ngrohje. (Fig. 9) Problematikat: Lagështi në formë bulzash në tavan dhe në kornizën perimatrale dekorative në mur. Pllakat e mermerit në dysheme janë të thyera në masën 15-20%. Pllakat e xhamit në mur janë në gjendje të mirë. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti C22-023		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Gardëroba Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Gardëroba është e mobiluar me dollapë në të dy faqet e mureve. Tavani është i ndarë me një mur në mes dhe i lyer me bojë hidromat. Dy dyert e gardërobës janë druri. Ambjenti ka këto dimensione 244×274m. Gardëroba është në gjendje të mirë. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-20		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Dhomë gjumi me garderobë Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Dhoma e gjumit me dimensione 622x569m është e mobiluar dhe ka dy krevate tek. Muret janë të lyer me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtruar me parket. Dhoma ndriçohet nga dy dritare druri, poshtë të cilave ndodhen kaloriferët e mbuluar me konstruksion druri. Dritaret kanë grila druri. Dritaret kanë dy kanata të tjera të brendshme ngjyrë kafe me dy hapje dhe është e pajisur me sistem ngrohje. Korniza dekorative ndodhet në të gjithë perimetrin e mureve pranë tavanit. Dhoma lidhet me anën e një dere druri me ambientin e gardërobës C22-023. Problematikat: Prezencë lagështie në tavan në formë bulzash dhe myku afërsisht 5 m². Zona e qoshes së murit ku lidhet me C19 dhe Atrium 2. Ka një fashë myku në tavan drejt nga ndriçuesi kundrejt murit të dritareve. Gjerësia e fashës 30 cm. Prezencë lagështie në murin që ndan dhomën me atriumin, qoshja lart djathtas (sipërfaqe rreth 1m²). Krisje të çrregullta të suvasë në murin që ndan dhomën si dhe në murin që lidh dhomën me gardërobën. Parketi i drurit i dëmtuar në zonën nën dritare (sip. 1.5m²). Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-21		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: ËC e C-20 Ndërhurjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Tuelalet ndodhet në dhomën C20 dhe ka dimensione 358×274m. Ambjenti është i pajisur me h/sanitare dhe sistem ngrohje. Dyshemeja është e veshur me pllaka mermeri. Faqet e mureve janë të veshur deri pranë tavanit me pllaka xhami. Tavani është i lyer me bojë hidromat. Në të gjithë perimetrimin e mureve pranë tavanit është vendosur një kornizë e dekoruar. Ambjenti ka një dritare dyshe druri. Dritarja e jashtme është e pajisur me grilë druri. Dritarja e brendshme ka 2 kanata fikse dhe 2 kanata që hapen. Problematikat: Pllakat e dyshemesë janë të thyera në masën 10-15%. Pllakat e mureve në gjendje të mirë përveç dhëmbit në krah të djathtë të dritares, këtu pllakat janë ç'ngjyrosur. Prezencë lagështie në tavan dhe në mure (mbi pllaka) në formë bulzash. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojnë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

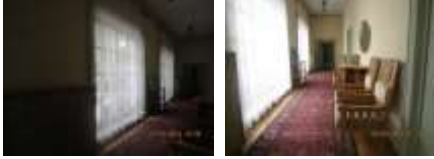
Ambjenti C-19		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Dhomë gjumi me ĖC Ndërhryjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Dhoma e gjumit është e mobiluar dhe ka dy krevate tek. Muret janë të lyer me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtruar me parket. Dhoma me dimensione 622×670m, ndriçohet nga tre dritare druri, poshtë të cilave ndodhen kaloriferët e mbuluar me konstruksion druri. Dritaret kanë grila druri. Dritaret kanë dy kanata të tjera të brendshme ngjyrë kafe me dy hapje. Dera e dhomës është dru. Në të gjithë perimetrin e mureve pranë tavanit është vendosur një kornizë e dekoruar. Problematikat: Prezencë lagështie (rreth 6m²) dhe myku në tavan. Krisje të çrregullta në murin që ndan dhomën me ĖC. Prezencë lagështie në parket (rreth 3 m²). Tavani dhe muri i çarë në qoshen e dhomës, mungon korniza në qoshen e dhomës. Krisje të çrregullta në murin që ndan dhomën me ĖC. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

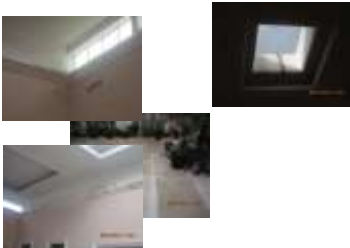
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti C-17		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: ËC Ndërhryjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Tualeti me dimensione 233×380m, është i veshur me pllaka mermeri. Faqet e mureve janë të veshur deri pranë tavanit me pllaka xhami. Tavani është i lyer me bojë hidromat. Në të gjithë perimetrin e mureve pranë tavanit është një kornizë e dekoruar. Ambjenti ka një dritare dyshe. Dritarja e jashtme është dru prej dhe e pajisur me grilë druri. Dritarja e brendshme është dru me 2 kanata fikse dhe 2 kanata që hapen. Ambjenti është i pajisur me h/sanitare dhe sistem ngrohje. (Fig.11) Problematikat: Prezencë lagështie në tavan dhe në mure mbi pllaka në të gjithë sipërfaqen. Korniza e dëmtuar nga lagështia në masën 70-75%. Pllakat e murit të thyera në zonën mbi pasqyrë. Pllakat e dyshemesë janë dy tipe të dimensioneve të ndryshme, të cilat janë të dëmtuara në masën 20%. Krisja e suvasë në faqen që ndan ËC me tarracën e jashtme. Rekomandimet/Veprimet: - Konsolidim i mureve rrënojë mbi nivelin e mbushjes (veshjet dhe lidhjet e mureve) - Monitorim i rregullt i mozaikëve		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ambjenti C-18		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Korridor per C-19 dhe C-17 Ndërhyrjet e konservimit: Nuk është konservuar asnjë nga muret e pallatit; përveç konservimit të ndërmarrë në vitin 2008 në muret rrethuese, dhe konservimit të mozaikëve. Gjendja aktuale: Ambjenti është një korridor i vogël për C19 dhe C17, me dimensione 233×374m. Ky ambient komunikon me Atriumin 2. Muret janë të lyer me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtruar me parket. Dhoma ndriçohet nga një dritare druri, poshtë së cilës ndodhet sistemi i ngrohjes. Në këtë ambient ndodhet kabina elektrike. Korniza dekorative ndodhet në të gjithë perimetrin e mureve afër tavanit. (Fig. 11) Problematikat: Prezencë lagështie në formë myku në tavan dhe në kornizën dekorative. Rekomandimet/Veprimet: - Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

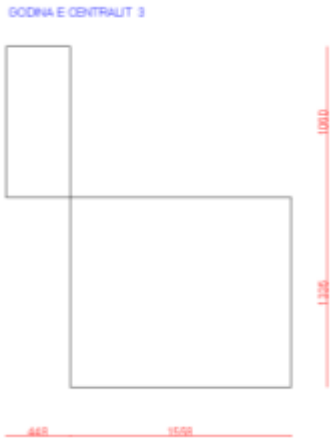
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Ambjenti Atriumi 2		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Atrium 2 Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale: Atriumi i dytë me dimensione 14.58×233m është i mobiluar. Muret janë të lyera me bojë hidromat. Dyshemeja është e shtruar me parket druri. Brenda ambientit ndodhen kaloriferët të mbuluar me konstruksion druri. Atriumi merr dritë nga dyert prej druri të cilat të nxjerrin në verandë. Në këtë ambient ndodhen dyert e dhomave C24 E C20. Problematikat: Prezencë lagështie në tavan dhe në kornizën dekorative si dhe në mure, kryesisht $\frac{1}{3}$ e sipërfaqes së tavanit në zonën që lidhet me C18. Sipërfaqe e lagështirës në tavan është afërsisht 12 m², ndërsa sipërfaqja e lagështisë në mur rreth 4 m². Parketi i dyshemesë është i dëmtuar në qoshen që lidhet ambienti me tarracën e brendshme dhe C18, si dhe përpara dyerve. Rekomandimet/Veprimet: - Kategoria 1— e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

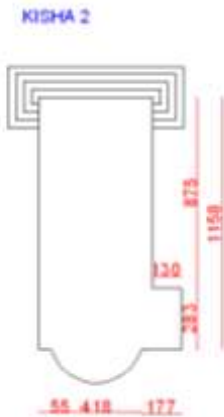
Ambjenti tarraca e brendshme		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		 Problematikat:
Përshkrim i shkurtër: Tarraca e brendshme Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale: Tarraca me dimensione 1315×1402 dhe 797×715 është një ambient me gjelbërim. Dyshemeja është e shtruar me pllaka mermeri të dimensioneve të ndryshme. Në qendër të tarracës ndodhet një shatërvan i cili nuk është në funksion. Tarraca është e mbuluar nga kupola xhami, nga të cilat merr dritë. I gjithë perimetri i murit në pjesën e sipërme është i pajisur me kornizë të dekoruar. Disa shkallë të nxjerrin në tarracën e jashtme. Problematikat: Prezencë lagështie përgjatë murit mbi kornizën perimetrale si dhe përgjatë vet kornizës në masën 20-30% të kësaj zonë, kryesisht nëpër qoshet e mureve Kupolat e xhamit nuk janë të fiksuara mirë në planin e mbështetjes, ka kullim uji. Pllakat e dyshemesë janë pjesërisht të dëmtuara. Rekomandimet/Veprimet: - Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

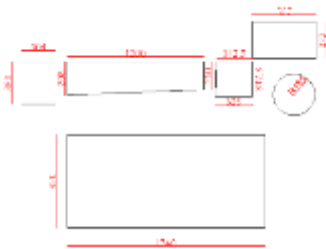
Ambjente te tjera		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: C04; C05; C06; C07; C08-Atrium 3; C09; C10; C11; C12; C13; C14; C15; C16 Ambiente magazinimi Ndërhyrjet e konservimit: Gjendja aktuale: Dyshemeja e tyre është e shtruar me linoleum përveç ambienti C12 dhe C05 që janë tualete. C05- ËC nuk e ka shtresën e dyshemesë. C08 - Atrium 3 (1437×348m) C04 (458×630m) C05 (471×417m) C06 (630×460m) C08 (193×471m) C09 (759×1048m) C10 (426×614m) C11 (217×200m) C12 (217×394m) C13 (370×614m) C14 (614×426m) C15 (640×299m) C16 (274×640m) C03- Dhoma e Kamerierëve (Sekrete) ka një sipërfaqe rreth 25.3 m². Ajo nuk është e mobiluar. C02 - Kafazi i shkallëve ka sipërfaqe 15.3 m². Dera e tij të nxjerr në ambientin e Atriumit 1. Problematikat: Ambientet me kodet përkatëse si: C 04; C05; C06; C07; C08; C09; C10; C11; C12; C13; C14; C15; C16 janë të pamobiluar dhe në gjendje të keqe. Të gjitha ambientet e sipërpërmendura kanë nevojë për rikonstruksion. Të gjitha dyert e brendshme kanë shkëputje të bojës së vajit nga tharja me kalimin e viteve. Dorezat janë të zëvendësuar me të reja, në dorezat dopio, një është zëvendësuar tjetra jo. Dëmtime të kasave të të gjitha dritareve nga lagështia si dhe shkëputje e bojës së vajit nga kasa e drurit. Rekomandimet/Veprimet: - Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Ndërtesa e centralit termik		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Ndërtesa e centralit termik Gjendja aktuale: Bëhet fjalë për një hapësirë relativisht të reduktuar, në këmbët e kodrës së tarracës, në afërsi të një centrali të braktisur. Një vaskë-shatërvan rrethore e veshur me tesera bojëqielli, pa ujë dhe i degraduar (shiko skedën përkatëse) karakterizon këtë zonë. Dyshemeja është e shkëputur dhe disa depozitime mbeturinash mbi objekt, rrit gjendjen e degradimit të sitit, por bie në sy projektimi i sistemit vegjetal historik, me gardhe dafinash të krasitura rregullisht dhe selvi të rreshtuara, që përkufizojnë një rrap të mrekullueshëm në kufijtë e hapësirës pyjore. Siç duket dhe në fotot e mëposhtme të objektit, suvatimi vende – vende është i dëmtuar. Gjithashtu muret shfaqin shenja lagështie. Nderhyrjet: - Suvatim dhe lyerje i jashtëm i objektit - Restaurim i dymve dhe dritareve të drurit - F.V i sistemit hidraulik dhe elektrik - Pastrim dhe restaurim të shkallëve të jashtme - Pastrim dhe restaurim pllaka trotuari dhe të sheshit përpara objektit Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

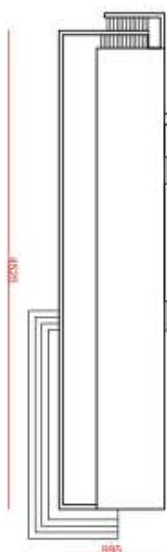
Kapela		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Kapela Gjendja aktuale: Në këtë zonë shkohet nëpërmjet një shkalle të shtruar me gurë dhe e kufizuar me gardhe të krasitura rregullisht, ndodhet në lindje të vilës, në majë të një kodre të butë. Kishëza me vlera arkitektonike por me probleme të mëdha degradimi, vendoset në një hapësirë me formë ovale, edhe ajo e shtruar me gur <i>opus incertum</i> dhe e rrethuar me gardh dafinash të krasitura. Është një hapësirë intime, ku vëmendja përqëndrohet mbi objektin e kultit, disa ekzemplarë pemësh me vlerë të konsiderueshme botanike (një lisi dhe një pemë panje përball kishës, një pemë monumentale gështenje dhe një mështek në madhështor në anën e majtë të ndërtesës) dhe mbi vegetacionin (selvitë në rresht, blirët dhe landrat), të alternuara me vendqëndrime, stola dhe lule sezonale. Kësaj zone i nevojitet një projekt i kujdesshëm konservues dhe vlerësues, jo vetëm për objektin, por edhe për komponentët bimor dhe orenditë. Hapësira e Kapelës (kishës), është e zbuluar me forma të rregullta vegetale dhe lule, një ekzemplar i jashtëzakonshëm gështenje në të majtë të Kapelës dhe hapësira rrethore vegetale e cila lidhet me Kapelën nëpërmjet një rreshti të dyfishtë ahësh, kufizuar nga gardhe të krasitura me forma të rregullta. Bëhet fjalë për një hapësirë rrethore të përkufizuar me ahe të vendosur në rresht, që karakterizohen në qendër nga një qitro monumentale. Pjesa e absidës së kishës është e mbuluar me një kompozicion mozaikësh me nuanca të blusë. Gjendja e mozaikut vazhdon të jetë e mirë por shfaq shumë shenja lagështie në të. Sic vëreht gati e gjithë sipërfaqja e mozaikut është e lagësht. Nderhyrjet: Kisha sapo ka pësuar një restaurim të undit dhe paraqitet në gjendje shumë të mirë Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtur		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Shtëpia me kollona		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Shtëpia e bujkut Gjendja aktuale: Kompleksi paraqet strukturën e përshkruar në procesverbalin e dorëzuar në vitin 1943. Në fakt dallohen ende furra e pjekjes, koteci i pulave, siloset dhe ndërtesa qendrore. Rezultojnë të mbuluara me shkurre ferma e derrave dhe vendi i plehut organik. Kompleksi ka përfunduar në vitin 1943. Procesverbali bën përshkrimin e sitit në përputhje me aktin e zbatimit të punimeve të tij : “... një strukturë e përshtatur për stalla dhe vendqëndrim të kujdestarit të saj, e përbërë nga një kat përdhes dhe një kat të parë ku janë vendosur rrjeti elektrik, guzhina, rrjeti hidraulik dhe ai higjeno-sanitar. Kati përdhes është i përbërë nga : a) Stalla e përbërë nga mjetet e nevojshme për 2 kokë bagëti b) Dhoma ku përgatitet qumështi dhe dhjathi c) Magazina d) Kuzhina e përbërë nga : N.1 guzhinë ekonomike tip “becchi”, 1 lavaman...dhe 1 tavolinë për tharjen e pjatave e) Shkallë me parmak hekuri të lyer me bojë vaji f) Vendi poshtë shkallëve g) Banjë e kompletuar Kati i parë përbëhet nga : 2 dhoma gjumi me dritë e priza dhe 1 dhomë magazinë dhe nga banja e kompletuar. Depot përbëhen nga : - n.1 silos (për magazinimin e drithërave) - n.1 vend për derrat, me dy ndarje dhe një oborr të vogël - n.1 vendi i plehut - n.1 depoja e mjeteve - n.1 koteci i pulave i ndarë me shkallë - n.1 furri i pjekjes - n.2 hangarë në veri e jug të strukturës qendrore –Një vaskë larjeje me dy ndarje prej cementoje përzier me granil...” Deri në vitet '90, ndërtesa qendrore është shndërruar në punishte druri. Më pas ajo mbeti pa dyer e dritare dhe hapësirat e brendshme u shkatërruan. Siç vërehet dhe nga fotot e mëposhtme objekti është tërësisht i rrënuar e jashtë funksionit. Çatia e objektit mungon tërësisht, suvatimet dhe dyshemeja janë tërësisht të dëmtuara. Në objekt mungojnë tërësisht instalimet elektrike e hidraulike. Nderhyrjet: - Rikonstruksion i objektit - Suvatim e ljerje në të gjithë muret perimetralë e të brendshëm të objektit - Ngritja e çatisë sipas projektit - Vendosje e dyer e dritare - Shtrimi i dyshemesë - F.V instalime elektrike dhe hidraulik Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Fidanishtet dhe hapësirat perreth		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Fidanishtet dhe Hapësira përreth Gjendja aktuale: Kjo zonë, ku aktualisht mbillen e rriten bimët e lulet sezonale, përfshin si ndërtesën e serës historike (në gjendje degadimi, shiko skedën përkatëse) ashtu edhe ndërtimet e reja të fidanishtes së ndërtuar së fundmi, për një kultivim më të mbrojtur, por që nuk është integruar ashtu sic duhet me kontekstin. Zona është e kufizuar në veri nga rruga me landra dhe në jug bie mbi hapësirën paronamike të liqeneve të vegjël. Një gardh i krasitur me valëzime dhe disa selvi në rresht, e përcaktojnë këtë zonë drejt jugut. Serrat dhe fidanishtet përbëhen nga tre objekte të cilat kanë mbulesa xhami përveç pjesës së fillimit të objektit të parë që ka një mbulesë prej iterniti pasi kjo zonë e objektit shërben si magazinë. Dy objektet e tjera (serra dhe fidanishte) kanë fasada me vetratë xhami me korniza metalike të mbështetura në një xokol muri. Në këto objekte dhe në hapësirën përreth tyre vërehte një mungesë në mirëmbajtjeje, degradim sipërfaqësor (depozitime, shpërbërje, gërryerje), humbje e materialit (erozion, shkëputje, shpërbërje, carje, gërryerje), prezencë bimësie dhe/ose patinë biologjike, paqëndrueshmëri strukturore, plasaritje, carje dhe/ose mungesë elementësh. Këto hapësira kanë nevojë për mirëmbajtje konstante. Ndërtesa, e përafërt me serrat më modern, paraqet një gërryerje të avancuar të strukturës së hekurt që mban xhamat. Këta të fundit mungojnë plotësisht në pjesën e poshtme. Struktura e mureve të veshur e të suvatuar, paraqet shkëputje dhe boshllëqe. Është e nevojshme një studim i thellë diagnostifikues. Hekurat e strukturës duhet ti nënshtrohen një ndërhyrjeje pastrimi dhe çlirimi nga ndryshku e më pas të lyhen me bojë vaji për tu mbrojtur. Pjesët e suvasë që mungon duhet të mbushen, pastrohen dhe lyhen. Ndërtesa është ende pjesërisht e përdorshme. Një ndërhyrje konservuese do të bënte të mundur mbjelljen dhe kultivimin e bimëve të reja. Kështu serra mund të jetë pjesë e vizitës në park, por mund të shfrytëzohet edhe për qëllime didaktike. Ndërhyrjet: Rikonstruksion i përgjithshëm Pastrim dhe restaurim i vetratave të xhamit Suvatimi ku shfaq shkëputje dhe boshllëqe të riparohet Lyerje e mureve të brendshme dhe të jashtme Hekurat e strukturës duhet të pastrohen nga ndryshku dhe të lyhen me bojë vaji për tu mbrojtur		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

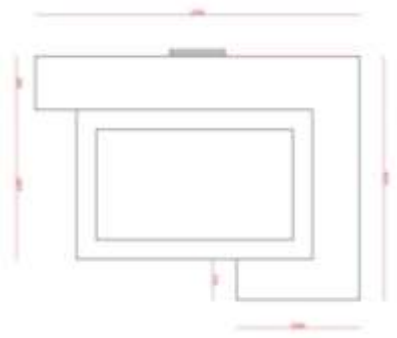
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

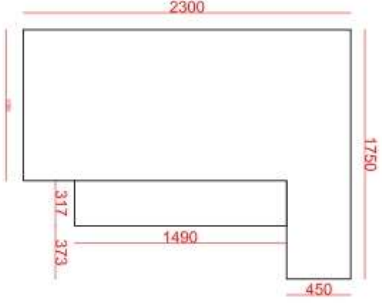
Objekti nr. 7 (Njesia III) Godina I		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Objekti nr. 7 (Njesia III) Godina I Gjendja aktuale: Objekti është dy katesh dhe ne 50% te siperfaqes ka bodrum. Mbulesa e objektit është me tarracë. Rikonstruksioni i fundit në këtë objekt është realizuar rreth viteve 2002. Kati përdhe ka hyrje nga të dy krahët. Kati i parë ka verandë. Dritaret janë prej duralumini. Vihet re prezencë lagështie në katin përdhe dhe të parë, nga veranda dhe tarraca. Ka dëmtime të suvasë në fasada. Bodrumi paraqet suvanë e dëmtuar komplet dhe shihet lagështi në të gjithë siperfaqen, e theksuar tek ambienti i fundit që përkon me hyrjen e parë. Në këtë ambient nuk është bërë ndërhyrje prej vitesh. Problem paraqesin edhe ullukët vertikalë me material plastik që shkarkojnë nga tarraca. Siperfaqja e territoreve paraqitet e dëmtuar dhe e pa sistemuar. Shtresa e asfalto betonit është në masë 60e dëmtuar Nderhyrjet:		
Kategoria 1— e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

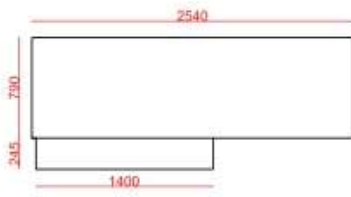
Godina nr. 8, Qendra shendetsore		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Qendra shendetsore Gjendja aktuale: Objekti është një katësh dhe është i mbuluar me tarracë. Rikonstruksioni i fundit në këtë objekt është realizuar rreth viteve 2002. Në objekt ka prezencë lagështie në tavanet dhe muret si dhe në të gjithë gjatësinë e xokolit që vjen nga tarraca. Trotuari rreth objektit është i shtruar me pllaka guri. Xokoli i ndërtesës rreth 140 cm lartësi i veshur me pllaka guri. Dritaret e ndërtesës janë prej druri. Nderhyrjet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Godina nr. 9, Zyrat e komandes se pergjithshme		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Zyrat e komandes se pergjithshme Gjendja aktuale: Punimet e rikonstruksionit kanë përfunduar vitin e kaluar, ne pergjithesi gjendja teknike e objektit eshte ne gjendje te mire. Ullukët shkarkojnë në sipërfaqe, fasada ka suva grafiato. Edhe sistemimi i territorit eshte ne gjendje te mire. Muri rrethues ne pjesen qe kufizohet me rrugen nationale ka deformime dhe carje. Nderhyrjet: Kategoria 1— e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Godina nr. 12, Biblioteka, Salle mbledhjesh		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Biblioteka, Salle mbledhjesh Gjendja aktuale: Punimet e rikonstruksionit kanë përfunduar vitin e kaluar, ullukët shkarkojnë në sipërfaqe. Mungesë e sistemit të drenazhimit. Fasada e jashtme ka suva grafiato. Kollonada në hyrje është punuar me kolona të veshura me pllaka travertine. Mbulesa është në formë harku. Nga brenda ambientet janë me tavan të varur Nderhyrjet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

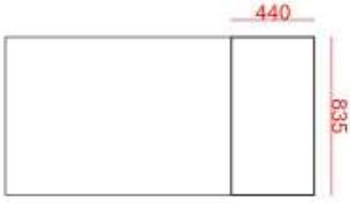
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Godina nr. 10, Zyra dhe ambiente rekreacioni		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Biblioteka, Salle mbledhjesh Gjendja aktuale: Punimet e rikonstruksionit kanë përfunduar vitin e kaluar, objekti është dy katësh me bodrum, ullukët shkarkojnë në sipërfaqe, fasada ka suva grafiato. Punimet e rikonstruksionit kanë përfunduar vitin e kaluar. Gjithashtu vihet re prezencë lagështie në muret e podrumit (tek dritaret). Nderhyrjet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

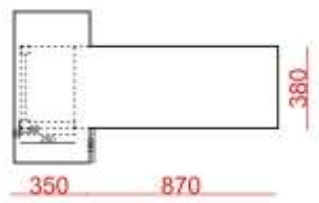
Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Godina nr. 11, Garazhe		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Garazhe Gjendja aktuale: Punimet e rikonstruksioni kanë përfunduar vitin e kaluar, objekti është një katësh, ka prezencë lagështie që vjen nga terreni dhe mungesë e sistemit të drenazhimit. Nderhyrjet:		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Godina nr. 13, Bar Kafe		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Bar Kafe Gjendja aktuale: Punimet kanë përfunduar vitin e kaluar, objekti është një katësh dhe është ndërtuar i ri së bashku me një platforme e mbuluar me tende. Nderhyrjet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Plani i Menaxhimit i Pallatit të Brigadave

Godina nr. 14, Postblloku		
Pozicioni	Planimetria	Fotografi
		
Përshkrim i shkurtër: Postblloku Gjendja aktuale: Punimet e rikonstruksioni kanë përfunduar vitin e kaluar, objekti është një katësh dhe ndodhet në krah të objektit qendror. Nderhyrjet:		
Kategoria 1– e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

PARKU		
Pozicioni	Planimetria	Fotografia 2021
		
Përshkrim i shkurtër: Parku i Pallatit të Brigadave, si pjesë integrale e Parkut të Madh të Liqenit, është jo vetëm një nga parqet më të mëdha, por është unikal me gjelbërim ekzotik dhe konsiderohet nga realizimet më të mira dhe të arritura në vendin tonë për nga arkitektura e mjedisit. Sipërfaqja e kompleksit të Pallatit të Brigadave është 74 ha. Gjelbërimi i kompleksit është mbështetur nga projekti i gjelbërimit i Pietro Porcinai (një nga projektuesit më të njohur europianë të pasluftës) dhe projektit të vëllezërve Zgaravatti më 1935. Në zonën e Parkut mbizotërojnë bimë drunore, shkurrore dhe barishtore, ndër të cilat përmendim: <i>Cupressus sp</i>, <i>Nerium oleandër</i>, <i>Quercus ilex</i>, <i>Laurus nobilis</i>, <i>Hedera helix</i>, <i>Aralia spinosa</i>, <i>Albizia</i>, <i>julibrissin</i>, <i>Jasminum mesnyi</i>, <i>Cedrus deodara</i>, <i>Magnolia grandiflora</i>, <i>Phyllostachys aurea</i>, <i>Ligustrum lucidum</i>, <i>Ligustrum quihoui</i>, <i>Salvia splendens</i>, <i>Morus alba</i>, <i>Quercus pyrenacia</i>, <i>Arbutus unedo</i>, <i>Sorbus torminalis</i>, <i>Quercus robur</i>, <i>Cupressus lusitanica</i>, <i>Thuja occidentalis</i>. Selvitë (<i>Cupressus sp</i>) mbizotëronin në pjesën hyrëse të parkut dhe përgjithësisht anash rrugëve kryesore të parkut. Oleandret (<i>Nerium oleandër</i>) janë të përhapura në zgjatimin e aksit përtej odeonit. Galeria e oleandrave është krijuar nga rritja e kultivuar e tyre e mbjellë dendur në të dy krahëte rrugicës. Dafina (<i>Laurus nobilis</i>) ka përhapje të gjerë dhe krijonte pjesën dekorative të parkut, gardhet ndarëse dhe labirintet. Kurse bimët e tjera përsëri janë mbizotëruese por dhe janë të përhapura në të gjithë parkun. Ndërhyrjet e konservimit: Gjatë viteve 1937-1945 janë bërë ndërhyrje në pjesën më të madhe të kompleksit që zë Pylli-Park me sipërfaqe 64 ha. Në kompleks janë mbjellë rreth 70 lloje drurësh dhe shkurresh dekorative. Këtu përfshihet bimësi me gjelbërim gjithë vjetor dhe me gjelbërim të përkohshëm. Pylli-Park përshkruhet nga rrugë-shëtitore të shtruara me asfalt. Gjendja aktuale: Gjendja aktuale e parkut është përgjithësisht e mirë. Mirëmbajtja e deritanishme, i është kushtuar pjesës dekorative, ndërsa pjesa e parkut ka pasur pak vëmendje ku bimësia është zhvilluar në mënyrë spontane (ku duket qartë mungesa e dorës së njeriut). Vihet re që një pjesë e bimëve janë tharë ose dëmtuar. Rekomandime/ Veprime: • Inventarizimi i bimësisë dhe etiketimi i llojeve bimore me emërtime në gjuhën latine dhe shqipe. • Shtimi i stafit për mirëmbajtjen e pjesës së parkut dhe jo vetëm të pjesës së bimëve dekorative; • Zëvendësimi i bimëve të dëmtuara me bimë të reja; • Krastitja e degëve të thara dhe mirëmbajtja jo vetëm e parkut dekorativ por dhe e pyllit park; • Zbatimi i një projekti për restaurimin e pjesës dekorative të parkut si dhe vendosjen e tabelave dhe shenjave orientuese; • Përmirësimi i interpretimit dhe prezantimit të aseteve natyrore dhe kulturore të parkut për kënaqësinë e vizitorëve; • Promovimi dhe praktikimi i menaxhimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore; • Të shihet mundësia e zhvillimit të parkut në një kopësht botanik.		
Kategoria: e qëndrueshme, ka nevojë për punime dhe shërbime të vogla		

Vleresimi dhe gjendja ekzistuese e veprave te artit ne skulpture

PALLATI I BRIGADAVE

Skulptura		
Pozicioni	Lloji	Fotografi
Interier	Skulptura ne bronz Skulptura ne mermer Skulptura me material dytesor (beton ose gipse)	
Përshkrim i shkurtër: Skulptura te interierit Konstatim: <u>Skulptura ne bronz</u> (autore te ndryshem) Gjendja e skulpturave te bronzit eshte shume e mire nga ana strukture, pervec anes estetike qe lidhet me mirembajtjen, pastrimin, patinimin dhe dyllosjen <u>Skulptura ne mermer</u>, kryesisht reliefe dhe shtatore te vitetve 30. Gjendje shume e mire pervec pastrimitdhe dyllosjes. <u>Skulptura ne material dytesor (beton ose gipse)</u> gjendja e ketyre veprave nuk eshte e mire, cka do te thote qe me nderhyrjet qe jane bere (lyerje me boje ose gelqere) vepra ka humbur freskine e origjines. Pra nuk eshte prekja e ndjeshme e autorit. Keto kryesisht jane reliefe ne muret e kafazit te shkalleve dhe ne tavane te ambienteve te tjera te brendshme. Rekomandimet/Propozimet: Skulpturat me material bronzi: Pastrohen me mjete dhe solucione qe nuk nderhyjne ne forme he qe nuk cenojne frymen dhe modelimin e autorit. Te patinohen dhe dyllosen nga specialist te fonderise artistike Te mirembahen duke perseritur te njejten procedure te pakten nje here ne dy vjet. Skulpturat ne material mermer dhe gur Te pastrohen me mjete te destinuara duke mos prekur format Te dyllosen me dyll blete 100% natyral Te lucidohen pas tharjes se dyllit me peceta pambuku Skulpturat dhe materialet dytesore (Beton gips) Duhet te hiqen materialet e teperta (boje , gelqere) sipas standarteve te restaurimit nga specialist te fushes, restauratore dhe skulptore Te riparohet difekte te mundshme gjithashtu sipas standarteve te restaurimit. Te behet dyllosja me dyll blete 100 natyral		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		

Skulptura		
Pozicioni	Lloji	Fotografi
Eksterier, ne hapësira te ndryshme te kopshtit ose ne shatervane	Skulptura ne bronz Skulptura ne mermer ose gur	
Përshkrim i shkurtër: Skulptura te eksterierit Konstatim: Skulpturat ne material bronzi Gjendja e ketyre skulpturave eshte e mire Ne skulptura te vecanta , psh. Nje nga bustet e Odise Paskalit ka demtime serioze, carje e bronzit ne pjesen e pasme te bustit Nga mosmirmbajta ne vite , agjentet atmosferike kan vepruar duke prishur izolimin (dyllosjen) dhe patinen (oksidimin) Skulpturat ne mermer ose gur Gjendja e ketyre skulpturave eshte relativisht e mire, rezulton qe skulpturat jane te veshura me myshqe e cila ben te pamundur lexueshmerine e forms. Rekomandimet/Propozimet: Skulpturat ne material bronzi Te transportohen per ne fonderi ato skulptura te cilat nuk riparohen ne vend Te rimodelohen dhe te derdhen ne bronz pjeset e demtuara pastaj te bashkohen nepermjet saldimit dhe sizelimit duke mos cenuar modelimin e autorit Te pastrohen, te ripatinohen deh te dyllosen te gjitha skulpturat e bronzit ne kopeshte dhe shatervane Skulpturat ne mermer ose gur Te hiqen myshqet me mjete speciale ne cdo millimeter te skulptures nga restauratore dhe skulptore Te riparohen defektet sipas standarteve te restaurimit te dyllosen me dyll blete 100 natyral		
Kategoria 1 – e qëndrueshme dhe e mirëmbajtshme		